

Rejtő Jenő

A boszorkánymester

TARTALOM

ELSŐ FEJEZET

Egy baleset még a jobb eset

MÁSODIK FEJEZET

Kicsi a Vass, de gyenge

HARMADIK FEJEZET

Kvázi az első fejezet

NEGYEDIK FEJEZET

A szanatóriumban feltűnés nélkül meghal a főhercegnő

ÖTÖDIK FEJEZET

Egy különös éjszaka

HATODIK FEJEZET

Egyre cifrább lesz

HETEDIK FEJEZET

Kiderül, hogy valaki mindent megértett anélkül, hogy görögül tudna

NYOLCADIK FEJEZET

Az ügyet tisztázzák úgy, hogy még zavarosabb lesz

KILENCEDIK FEJEZET

Megindul egy gyors nyomozás

TIZEDIK FEJEZET

Nem történik semmi, de az végzetes

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Wallenstein főorvos tizenkét menetben a halállal

A könyvben szereplő személyek

Agorapollus, a görög herceg

Anna nővér, aki hatalmában tartja dr. Torbágyot

Berényi, aki néhány évvel fiatalabb, mint a felesége

Berényiné, aki ezzel szemben gyártulajdonosnő

Dr. Bloch alorvos

Elek őméltósága, a jószívű gyáros, aki mindig a Nagyságos Asszony mellé áll

Emma nővér, aki Szabó Gusztávba szerelmes

Eszter, a kacsaurrú, kancsal nővér, aki szintén szerelmes Szabó Gusztávba, de ezenkívül mindenfélét el is tud intézni Wallensteinnél

Grecsák Paulina, álnéven Szerémy Ferencné, a Nagyságos Asszony, aki sohasem volt összeházasodva elvált férjével

Kerényi reklámfőnök

Kovács Ágnes, eladólány az Általános Áruházban

Kovács főerdész, az alázatos rebellis

Dr. Ladányi rendőrkapitány

Szofi Olaf Günter főhercegnő, Ravonia jövőbeli királynője

Providenc Illus, dr. Wallenstein menyasszonya, akinek két háza van és egy barna kalapja

Rubber Szilárd főmérnök, aki ízléstelen törülközőket használ, és féltékeny a felesége

Sefcsik Borbála, a vörös hajú új kisegítő nővér

Szabó Gusztáv boy, derék testőr és titkár

Szegő Éva művésznő, aki Berényivel pénzelteti magát, de dr. Torbággal is...

Dr. Torbágy Sándor sebész, akibe Anna nővér is, Szegő Éva is szerelmes, de ő Wallensteinre féltékeny

Báró Udvarhelyi egyetemi tanár, főkonziliárius

Vass Béla úr, az Általános Áruház tulajdonosa

Várady Vladimírné bárónő, akinek nem áll meg a lift

Verőné, aki az epéjével jár a szanatóriumba, és mindig úgy van, hogy operálni fogják

Gróf Anton Korber Waciszláv udvarmester

Dr. Wallenstein Richárd belgyógyász-főorvos és boszorkánymester, Faust és Casanova

Zlinek Zsófia, akit itt Pipi nővérnek neveznek, és aki férfiban cirkuszi erőművész volna

Első fejezet

Egy baleset még a jobb eset

1.

A Duna-parti nagyon előkelő Trombita-szálló portása ijedtében megdermedt. Tizenöt éve áll itt, ebben az aranygombos kabátban, a kocsifelhajtó előtt, de ilyen még nem volt!

Buda felől egy mentőautó jön, szabályszerű szirénázással, majd elkanyarodik a hídfőnél, megáll a Trombita-szálló előtt, a mentőautóból egy nagyon szép, fiatal hölgy száll ki, azt mondja a mentőorvosnak, hogy várjon, a sofőrnek odaad valami pénzt, és egyenesen besiet a főkapun.

Értsük jól meg a portást: Itt már állt meg olyan Rolls-Royce autó, amiből az egész világon csak egy darab volt, és külön az utasa számára készült. Itt már stoppolt tizenkét cilinderes Maybach kocsí úgy, hogy egyetlen sárgömbnek látszott az egész. Ide már megérkezett a nyolcvanas években egy bohém angol trónörökös, élő leányfejekkel díszített batáron, és jött valaki Perzsiából tizenhét autóval egyszerre.

De mentőkocsin még nem érkezett vendég a Trombita-szállóba. Ez a vendég kicsit sántikál, turistaruhában van, különben igen szép, barna nő, és ügyet sem vet a portásra.

- Hová tetszik, kérem?

- Vacsorázni. Itt a hallon át egy különszobába jutok, ahol nyugodtan eszem valamit. Rendkívül éhes vagyok.

Szólt és továbbment. A sofőr és a mentőautó orvosa úgy nézték a portást, hogy ez nem merte útját állni az ifjú hölgynek. Az ifjú hölgy felterítettett a különszobában, és megkérdezte, hogy mi van készen, mivel nem akarja a mentőket megvárakoztatni. Hideg bélszín volt még és különböző saláták. A hölgy evett, ötven pengő borraivalót adott, ötvenet a portásnak, és már menni készült, amikor egy sokkal különösebb esemény duplázott rá az elsőre.

Iszonyú szirénázással érkezett egy újabb mentőkocsi.

Mi van ma? A Trombita előtt tartják a mentőautók idei concours d'élégance-ját?

Nem. Az emeletről támogatott le a főpincér egy szédelgő hölgyet, aki részint az ő karjára, részint egy magas, szmokingos úr karjára támaszkodott, és a gyomrát fogta. A hölgyet felsegítették az egyik mentőkocsira. A másik leány, aki vacsorázott, és éppen ötven pengőt adott a portásnak, csodálkozva látta, hogy a gyomrát fogó, igen szép, filigrán, szőke leány beszáll az ő mentőkocsijába, és elrobognak vele. A másik mentőkocsiból ugyanakkor leugrottak a hordággal. A fiatal lány gondolkodott.

Lehet, hogy több mentőkocsi ma már nem indul a Trombita-szálló bejáratától. És ő szeretne a Lakos Szanatóriumban lenni, ahol várják. Beszállt hát a mentőkocsiba, és azt mondta:

- Lakos Szanatórium! De siessünk! Mert várnak!

Az összes mentőautó elrobogott, a portás ott állt kábultan, egymagában, mivel a hosszú úr öt pengőt adott a főpincérnek, és azt mondta:

- Ha Vass igazgató úr telefonál, és engem keres, mondja meg, hogy a hölgy rosszul lett, és bevitték a Lakos Szanatóriumba. Én lementem a Windsor Grillbe.

A főpincér bement, az úr elment, a portás tűnődött. Annyi bizonyos, hogy a lány nem abba a mentőkocsiba szállt, amelyikkel jött, viszont, akit a főpincér lehozott, az nem avval a mentőkocsival távozott, amelyiket kihívták. Általában mi ez itt ezekkel a mentőkocsikkal? Mi volt ez a hölgyel, aki kiszállt vacsorázni, és a másikkal, aki itt vacsorázott, aztán beszállt?...

Az ember megbolondul!

Holott rém egyszerű eset: a két mentőkocsi elcserélte az utasát. Kovács Ágnes az a mentőkocsi vitte be a Lakos Szanatóriumba, amelyikkel Szofi Olaf Günter főhercegnő érkezett, és a főhercegnő (több mentőkocsi nem lévén) azon az autón vitette magát a Lakos Szanatóriumba, amelyen Kovács Ágnes kellett volna bevinni, mivel szarvasgomba-pástétomot evett, megfájdult a gyomra, és rosszul lett.

A portás állt, tűnődött. A híd alól egy szép, kivilágított hajó úszott lassan a Dunán, daloló kirándulókkal, és megszólaltatta a sípját. A portás úgy nézte a hajót, mintha ez köteles lenne válaszolni a hirtelen lejátékozott villámproblémára.

De a hajó füttyült rá. Kettőt.

2.

Olaf Günter uralkodó főherceg, aki másfél év előtt elhunyt, szintén egy szigetország uralkodója volt, miképpen Anglia királyai. A két szigetország között nagyjában nincs különbség. Ezt is tenger fogja körül, azt is. Itt is, ott is ráérő tudósok pontosan kiszámították, hogy mennyi idő alatt mossa el a tenger az egész birodalmat, ha ilyen hullámverés mellett eddig ennyi meg ennyi partot mosott alá. Ami a két szigetországot mégis bizonyos fokig megkülönbözteti, talán az, hogy Ravonia szigete egy guruló üléses egypárevezőssel két és fél óra alatt, nem versenytempóban, hanem egyszerű húzásokkal körülhajózható, míg Angliáról ugyanezt nem mondhatjuk el.

Az Olaf Günter család valamikor átutazott Magyarországon, és egy oldalági herceg tüszős mandulagyulladására révén kénytelen volt hat hétig az országban maradni. Az oldalági gyengélkedő ebből két hetet a Lakos Szanatórium első emeletén, további négy hetet, mivel orvosai az utazást nem ajánlották, a budai hegyekben lábadozással és memoárirással töltött el. E néhány hét kedvéért kibérelték, majd megvásárolták Kocsánypusztát amelyre akkor kezdte kivetni hálóját a városban virágzásnak induló parcellázási szenvedély és volt már egy hevenyészett terv a kocsányi strandról. Ez a terv megbukott, mivel az Olaf Günter család megkedvelte a budai hegyeket, és további tüszős mandulaesetek alkalmából szerette volna elkerülni az albérleti tartózkodást, tehát megvette Kocsánypusztát, a kocsányhegyi cseppkő-barlangot és az egész vidék felett trónoló kocsányi Királydomb szelíd lejtőjére épült vadász-kastélyt, amely egy magas rangú állami úr tulajdona volt, és régen túladdott volna rajta, mivel modern, szép, úri házat építtetett a Svábhegyen, és az egyre terjeszkedő város amúgy is elűzte messze a vadakat, úgyhogy a királydombi vadász-kastély és a Kocsánypusztának nevezett telekkomplexum a balatoni országút mentén ennek az úrnak már régen nem jelentett semmit.

De Olaf Günter Fülöp a vadász-kastélyban megírta memoárjait ama tény kedvéért, hogy 1913-ban egy ötperces diplomáciai megbeszélést folytatott a görög királlyal, és a maga részéről azt kívánta, hogy a Földközi-tenger medencéjét hagyják békében, és eme óhajánál tekintettel volt Ravonia lakosainak idegállapotára. Az oldalági rokon különben a háború alatt miniszterelnök volt, és kiemelkedő része a memoárnak, midőn valamelyik állam cirkálója olajat és szenet akart felvenni a kikötőben, amit a kegyelmes úr intézkedésére a semlegességgel összeegyeztethet-

lennek tartottak, mire a kapitány azt felelte, hogy ez nagyon szép dolog, de ha fél órán belül nem kezdenek rakodni, ő ronggyá lövi egész Ravoniát.

És az ágyúcsövek nagyon szabályszerű manőverrel kezdtek a város felé fordulni. Erre a memoár írója intézkedett, hogy adjanak szenet és olajat, azonban bejelentette tiltakozását a kapitánynak, és valahol szóvá tette Ravonia semlegességének megsértését is. Ezért kellett a vadászkastély. Továbbá a király leánya, Szofi Olaf Günter főhercegnő, fiatal leányoknál ez nem ritka, halálosan beleszeretett a budai hegyekbe. És udvarmesterével, gróf Anton Korber Waciszlávval, továbbá udvartartásával két hónapot kalandozott a hegyekben, megtanult magyarul, és a rákövetkező nyáron ismét visszatért, csak a király halála miatt szakította meg a tartózkodását. Olaf Günter Fülöp régensherceg ekkor már memoárjainak folytatását is megírta, amelyben előfordul, hogy az angolok gallipoli kalandja idején huszonöt percet töltött egy szalonkocsiban valamelyik angol tábornokkal. A régens úgy határozott, a család többi tagjával és valamennyi érdekelttel együtt, hogy a főhercegnő magyarországi kirándulásait lehetőleg befejezik azon ténnyel, hogy férjhez megy, a régens lemond tisztéről, és Szofi Olaf Günter princessz Ravonia királynője lesz. Senki sem tudta, mi kifogása a régensnek a budai hegyek ellen, különösen Waciszláv gróf védte a princessz eme passzióját. Waciszláv gróf sokszor együtt uzsonnázott egy óbudai özvegyel a Várkert Kioszkban, és ezért látta másképp a dolgokat.

A régens viszont tüszös mandulájára emlékezett, és memoárjainak első része sem keltette azt a mély benyomást, amit várt, mindössze valami perzsa vagy afgán államtitkár gratulált sürgönyileg. Szóval, úgy volt, hogy Szofi Olaf Günter főhercegnő az ősz folyamán megismerkedik Athénban a görög herceggel, kiadnak néhány romantikus kommunikét, eljegyzés és esküvő karácsonyig bezárólag.

A princessz fiatal volt. Szerette Ravoniát és népét, de nem szerethetett egy görög herceget, akit nem ismert. Viszont a budai hegyeket ismerte. Amikor lemegy a nap, és lassan gyulladznak a város távoli fényei..., és emlékezett az oldalági tüszös mandulára, midőn valamennyien megjelentek a Lakos Szanatóriumban Fülöp herceg ágyánál. Mindenféle tanárok és orvosok álltak ott, köztük egy angolos arcú, kicsit kopasz, aki mosolygott, és valami szívhallgató gumicsövét csavargatta az ujjára. A princessz emlékezett rá, hogy ez bosszantotta. És az is bosszantotta, hogy az ősz szakállas, fehér kabátos tanár helyett ez a túl magas, mosolygós, mély hangú, hanyag tartású ember magyaráz az apjának, aki akkor még élt és uralkodó volt.

Azt is tudta, hogy ezt Wallenstein főorvosnak hívják, és bár nem tanár, igen nagy hírével belgyógyász. Azért mégis kicsit indolens. És az ilyesmit nem szerette a princessz. Ez villant át az agyán a családi tanács alatt, majd közölte a régenssel a döntését:

- Szeptember 3-án ünnepségen Athénban leszek az udvarral. De augusztusban pihenni akarok a vadászkastélyban. Ehhez jogom van.

- Ehhez joga van - állapította meg bólintva dr. Marius, Ravonia nagy kodifikátora, jogi kérdésekben elsőrangú szakteknitély. A régens tehát beleegyezett, hogy inkognitó-utazáshoz alkalmas személyzettel, Waciszláv gróf kíséretében, a főhercegnő augusztus 16-ig az Olaf Günter család tulajdonában levő vadászkastélyban pihenjen, és ha tetszik, memoárjait írja.

De nem került sor a tervezett hazautazásra, mert augusztus 16-án váratlan baleset történt.

A főhercegnő - akit nagyon szerettek a környéken - sokszor felmászott turistabotjával a Vadkanfőhöz, és összeelegyedett a kirándulók éneklő csoportjaival. Kovács főerdész kísérte őt bizonyos távolságról ilyen útjain, élelmiszertáskát és egyebeket hordva. Kovács főerdész a kastély inventárjában került új gazdához.

A kérdéses alkalommal is egy ilyen délutáni sétát tett a főhercegnő, amikor egy kisebb szikla-csúcsnál váratlanul kiejti a botot, nagyot kiált és legurul. Homokos, kavicsos, szelíd lejtőn néhány métert. Kovács főerdész egy ugrással mellette volt, felemelte a princesszt, és elindult vele a vadkanfői vendéglő felé.

- Kovács! Hazudja azt, hogy ficamom van! - sziszegte a főhercegnő.

- Ezt nem hazudhatom!

- Kovács! Megparancsolom önnek, hazudja, hogy ficamom van, pályázzon be, hogy a mentőorvos ne is vizsgáljon, ellenkező esetben felséges hozzátartozóim szörnyű bosszút állnak magán.

Maga is érezte, hogy zordsága nem az igazi. A fiatal főhercegnő nem tudott parancsolni olyan embernek, aki nem engedelmeskedik.

- Hercegnő, nem hazudhatom azt, hogy ficam van.

- Miért nem?

- Mivel csakugyan ficam van. Esetleg azt hazudhatnám, hogy nincs ficam. Azonban úgyis észrevennék, hogy ficam van.

Most érezte a princessz, hogy csakugyan nyilall a bokája.

- Maga szerint, Kovács, most mi lesz ezzel a ficammal?

- A mentőorvos megrántja a lábát a főhercegnőnek, és ezzel a ficam megszűnik. A ficam gyenge.

- Kovács! Hogyan juthatnék a szanatóriumba? Nem akarok férjhez menni!

Kovács előtt nem volt egészen világos, hogy miféle gyógykezeléssel akarja a főhercegnő, elejét venni már-már fellépő, heveny házasságának, de Kovács annyi főurat szolgált itt a kastélyban, ahol a vadászó nagyurak rövid időre megszállnak, hogy tisztában volt eggyel:

A jó alkalmazott nem érdeklődik gazdája ügye után, de mindig pontos és helyes felvilágosítást ad. Akkor is, ha nem tudja, hogy miről van szó. Ő a princessznek kérdést nem adhat fel. Különösen a házasságáról nem teheti ezt. Azonban a princessz szanatóriumba akar jutni, és ehhez az öreg Kovács orvosi segédletét kéri. Ennyi elég neki ahhoz, hogy egyetlen kérdés és a tényállás ismerete nélkül segítsen a fiatal főhercegnőn, aki úgy fekszik itt a karján, mintha egy palankinban ülne valahol Indiában, és a kulik által vontatott járművön intézkedne ügyében.

- Majd azt fogjuk mondani, hogy a ficamon kívül tokszalagszakadás vagy porcleválás is történt.

- Kovács, ezért nem feledkezem meg magáról. Fektessen ide a füre. Rántsa helyre a bokámat, kötözze be, nehogy a mentőorvosnak dolga legyen velem, értesítse a főudvarmester, és mondja azt a mentőknek, hogy késedelem nélkül szanatóriumi kezelésre szorulok, tehát ne kössön át újra a mentőorvos. Szállítsanak szanatóriumba!

- Parancsára! És a szanatóriummal is közlöm majd, hogy a főhercegnőnek tokszalag... nem, nem. Azt hiszem, elég lesz, ha egy izomrost elszakadt és alávérzett - mondta Kovács, mintegy önmagával konzultálva.

- Kovács! - villámlott a főhercegnő - megparancsoltam a tokszalagot! Maga örökös rebellis! Csúf rebellis! Most engedelmes és alázatos! De olyan engedelmes, amilyen magának tetszik! És olyan alázatos, ahogy maga akarja! Ezt nem tűröm többé.

- Most szép, derült nyárutó van. Egy valamirevaló tokszalaggal, ha szakadás állott be, főhercegnő nem sétálhat. Izomrostszakadás, beleértve némi alávérzést, lehetővé teszi, hogy sétálgasson kissé, miközben nem megy férjhez. Ezért bátorkodtam a tokszalag helyett az izomrostot ajánlani, és ilyen irányban, ha felhatalmaz főhercegnő, intézkedni fogok a szanatóriumban.

- Kovács! Ez esetben megparancsolom, hogy közölje a mentőorvossal: izomrostszakadásom van, egyenesen a szanatórium valamelyik tekintélyéhez óhajtok kerülni, tehát a maga rögtönzött kötését ne bolygassa az a mentős doktor!

- Nem fogja bolygatni - mondta némi önérzetességgel Kovács. - Az én rögtönzött kötéselem nem olyan könnyen ismételhető.

Közben helyrerántotta a bokát. Gyors mozdulatokkal bekötözte, és elsietett telefonálni a kastélyba gróf Waciszláv főudvarmesternek.

A gróf intézkedésére sürgősen megjelentek a mentők, és az izgatott mentőorvos a közben összegyűlt kirándulókat kezeit tördelve kérte, hogy ne veszítsék el nyugalmukat, majd az erdészhez lépett:

- Törés?

- Azt hiszem, elszakadt egy izomrost, és kicsit alávérzett. A főhercegnő szeretne nyomban megfelelő ápolás alá kerülni.

- Azt hiszem -, szólott most a közben szintén a helyszínre érkezett gróf Waciszláv - leghelyesebb, ha a mentőorvos úr beszállítja a princesszt a Lakos Szanatóriumba, ami hagyományos jelleggel bír az uralkodócsalád történetében, egy nyolc év előtt lezajlott oldalági tüszős mandula következtében. Magam fogok ebben az irányban intézkedni!

A mentőorvos egyetlen szót sem értett az egészből. Ezzel Kovács elérte célját. Rágyújtott pipájára, és azt mondta, hogy most neki dolga van. A főhercegnő egy tizedmásodpercre magához tért, és fél szemhéjával kétmilliméteres rést alkotva, megelégedetten búcsúzott Kovácstól.

Kovács úgy nyomogatta le pipájában a tüzet, hogy az nyugtázó válasz volt.

A főhercegnőt mentőautóba tették, a fiatal mentőorvos, aki közben a székházzal is érintkezésbe lépett, megtudta, hogy az ügyvel kapcsolatban rendkívüli teendője nincs, Márton, a vén szanitéc, jól elrendezett óndobozával úgylis ott volt és úgylis mindent ő intézett, és mindent jól.

Amikor a mentőautó elindult, a princessz elhatározta, hogy felnyitja a szemét.

Felnyitotta tehát a szemét.

Ettől viszont a mentőorvos kis híján rosszul lett. Huszonkét éves ha volt összesen, és még nem is orvos, csak medikus. Néhányad magával olykor kirendelték egy-egy kocsival a sibaesetekhez és egyéb víkendszórakozásokhoz, asszisztálás céljából. Mit csináljon ő most a főhercegnővel? Legszívesebben vette volna, ha Márton, a szanitéc, egy injekciót ad neki. Mit tehet ilyenkor egy huszonkét éves, kezdő orvos? Felad egy hülye kérdést:

- Jobban van a nagyhercegnő?

- Csak főhercegnő vagyok... Azt hiszem, jól lehetek. - És mert jószívú volt, még hozzátette: - De ha akar, adhat egy injekciót. Akkor magáról is írnak majd a lapok.

A mentőorvos Szofi főhercegnő pulzusához ért, és mialatt idegesen elgondolkozott, három- vagy négy száz érlökést számolt ösztönösen, ami pedig lehetetlen, még a technika mai állása mellett is.

- Azt hiszem, legokosabb most már, ha megvárjuk, amíg a szanatóriumban mindent kivizsgálunk - szólt végül rekedten.

A főhercegnő felült. Szigorúan kérdezte:

- Egy szanatóriumban mindent kivizsgálunk? Ez természetesen főhercegnőkre nem vonatkozik. Nálam arról van szó, hogy a tokszalag, illetve az izomrost... - ijedten körülnézett. - Miért nem hozták el Kovácsot, a főerdészt, hogy megmondja az orvosoknak, mi bajom?

Az ifjú mentőorvos megijedt. Még jobban. Lehet, hogy fejre esett a főhercegnő, és megőrült? Neki ezt kötelessége volna még most konstatálni, és nyomban az elmeklinikára vinni, ahol... Mit lehet ott vele csinálni?

- Mentőorvos! Feleljen a kérdésekre! Hol hagyták a főerdészt, aki megmondja az orvosoknak, hogy mi bajom?

A fiatal princessz olyan szigorúan nézett, hogy a mentőorvos Mártonra pillantott. Sajnos, ez a flegmatikus alak aludt. És robogtak...

- Főhercegnő! Orvosaink abban a helyzetben vannak, hogy felesleges főerdészekkel konzultálniuk, ha egy beteg diagnózisáról van szó.

- Maga úgy beszél, mentőorvos, hogy nem értem. De ez nem baj, mert nem is lehet fontos, amit maga mond. Maga halálra rémül attól, hogy egy főhercegnőt szállít a mentőautón, holott jegyezze meg magának, ma már bebizonyosodott: hogy a főhercegnő is csaknem olyan, mint a többi ember. És most kopogjon a sofőrnek, hogy vigyen bennünket vacsorázni. Nagyon éhes vagyok.

- De főhercegnő... *a szanatóriumban* izgatottan várják...

- Ne lefetyeljen!... Nekem semmi közöm ahhoz, hogy engem várnak. Illetve, akik várnak, azok legyenek türelmesek. Mentőorvos! Kopogjon a sofőrnek, hogy vigyen a legközelebbi étterem hátsó bejárójához. Nem szeretek vitatkozni...

A mentőorvos mindössze huszonkét éves volt, de amikor látta, hogy a princessz dühösen *felül, és éppen a bekötözött bokájára*, szerény orvostudománya is elegendő volt ahhoz, hogy a helyzettel tisztában legyen.

- Szóval, a hercegnő éhes?

- Nem szeretem, ha kérdéseket intéznek hozzám. De ha tudni akarja, nem vagyok éhes! Azért akarok az étterembe menni, mert szeretem a virágokat! Na!

Ezek után be sem várta az ifjú orvos további hebegését, hanem kopogott a sofőrnek és kiszólt:

- A legközelebbi étteremhez hajtson! Ne a főbejárat elé!

...Így történt, amint azt már elmeséltem, hogy a Duna-parti előkelő étterem mellékportása csodálkozva látta, hogy egy vendég mentőkocsin érkezik.

Néhány szót Kovács Ágnesről. Kovács Ágnes három héttel ezelőtt még manöken volt, amikor Kerényi reklámfőnök megígérte, hogy behozza az Általános Áruházba, a nődivat-osztályra. Kovács Ágnesnek az öccse zenedébe járt, az apja egy nagy gyárnak ügynökölt, de éppen nem volt munka. Kovácsné a háztartást vezette volna, de háztartás nem volt. Azt a szegényes, egyfogásos ebédet nem kellett különösebb gazdasszonyi adminisztrációval igazgatni. Most már úgy volt, hogy Palit nem lehet tovább taníttatni, és összeköltöznek mind Anna nénivel, amikor Kerényi jött az állással és Vass úrral.

Megmagyarázta Ágnesnek, hogy Vass úrnak szüksége van valakire, de ezt ne értse félre. Vass úr, inkább a kedélye miatt, rászorul egy fiatal hölgy társaságára, aki uzsonnáztat vele, zenét hallgat a Duna-parton, ha nem így volna, akkor ő, Kerényi, bele sem avatkozna az ügybe. Ágnes tehát megőrzi szabad kezét. Mondta Kerényi, aki hirdetési ügynök volt, és így az Általános Áruházak reklámját is intézte.

Szerinte Ágnesnek képeztetnie kellene a hangját, és ő, aki már régen érzi, hogy menedzsernek született, akár amerikai szerződést is szerezne számára. Persze, ezt nem lehet holmi ócska divatrevükön elérni, ehhez start kell. Ehhez szükséges, hogy valaki elindítsa, taníttassa, levegye a család válláról az anyagi gondokat, és Kerényi szerint ilyen ember Vass úr.

Kerényi tehát egy napon közölte Ágnessal, hogy este a Trombita-szállóban vacsoráznak, és bemutatja Vass úrnak. Ágnes akkor már a nődivat-osztályon dolgozott az Általános Áruházban, és látta is Vass urat az iroda felé vezető folyosón, amint búsan ballagott. Vass úr ötvenkét éves volt, alacsony, kövér, őszes, mélabús szemű.

Ágnes ekkor gondolta, hogy a szanatóriumi kezelés talán alkalmas lenne arra, hogy a most már sürgető döntést valamiképpen elodázza. Szeretett volna olyan helyzetben találkozni az áruház igazgatójával, hogy ne legyen harag közöttük, és mégse kényszerüljön nyájasabbnak lenni Vass úrhoz, mint ahogy szeretné. Ha betölti ezt a hónapot, akkor már háromhavi felmondás jár, és abból sok mindent lehet csinálni. De öt nap múlva elseje, ezt a felmondást hát meg kell úszni!

Így történt hirtelen rosszul a Trombitában és beszállítása a Lakos Szanatóriumba.

Második fejezet

Kicsi a Vass, de gyenge

Vass úr, az Általános Áruház tulajdonosa, nagyon gazdag és nagyon takarékos volt, és nem sokat törődött az elárusítónőkkel. Szombathelyiné, aki könyvelt, olykor jó tanácsokkal látta el, egykor reumafürdőket vettek közösen a Lukácsban, ilyenkor a hatalmas, sáfrányszínben haldokló parkban elbeszélgettek, és ezért küldte Szombathelyiné Vass urat dr. Wallensteinhez.

A nagy belgyógyász, aki a Lakos Szanatóriumban főorvos volt, kiterjedt magánpraxist folytatott, és Szombathelyiné szerint csodálatos ember.

Itt áll tehát Vass úr egy alternatíva előtt, amely szerint Kerényi rábeszélte, hogy ismerkedjék meg a Trombitában Kovács Ágnessel, a másik verzió, amit Szombathelyiné mondott délben, hogy keresse fel dr. Wallensteint a szívével. Örök kérdés, máig sincs eldöntve hogy mit csináljon az ember a szívével. Vacsorázzon Kovács Ágnessel a Trombitában, vagy, keresse fel dr. Wallensteint? Vass úr ebéd után némi szúrást érzett a bal oldalában, tehát telefonált, és bejelentette magát dr. Wallensteinénél.

Vass úr döntését illetően az illetékes vélemények megoszlottak.

Suller úr, az osztályvezető, minden belgyógyászáról úgy beszélt, mint bizonyos tisztekről a lóversenyen, akik azzal jönnek, hogy a Klimsa hajtó unokaöccse albérlő a sógornőjüknél tehát, ha beveszik két pengővel, azonban úgy, hogy ráér később is hozzájárulni, akkor mond egy biztos tippet, mert Klimsa unokaöccse szerint a favoritot letréningelték... Ő azt mondja Vass úrnak, hogy az egész hókuszpókusznak semmi értelme, és Wallenstein elkér majd érte vagy hatvan pengőt. Vele is csinálták, a mellkasa előtt fel meg le húzogattak egy redőnyt, mintha a szervezete valami üzlet volna, amit tetszés szerint kinyitnak és becsuknak, és az ember tompulatait, kavernáit átértékelik honoráriumra, és megkérdezik, hány gyermeke van, de ez nem orvosi, hanem üzleti természetű érdeklődés.

Ez az érem egyik oldala.

No de jelentkezett az érem másik oldala, egy Vecsera nevű ügynök. Óróla, kérem, már mindenki kijelentette, hogy kész. És sose fogja elfelejteni azt a délelőttöt, amikor Wallensteinel bement a szanatóriumba.

- Engem vágtak, metéltek, egyik sebésztől vittek a másikhoz, nem használt. Ez a doktor megnézett, és azt mondta nekem: idehallgasson! Ha rám hallgat, nem hallgat senkire. És adott egy szert. Napjában háromszor kellett bevenni. Fürdők, semmi húsevés, és egészséges vagyok, mint a makk, és én ebben az életben többé kése emberhez nem megyek, mert ezek a belgyógyászok még tudnak valamit, de a sebészek csak tanulnak az emberen. Egy nagynénimben bennefelejtették vakbélműtétnél a tampont!

Aztán van az éremnek egy harmadik oldala:

- ...Nézze, nekem beszélhetnek, amit akarnak: Ha az embernek valami baja van, csak az Isten segít rajta, mert az orvosok nem tudnak semmit. Vittük a férjemet egyiktől a másikhoz! Ez azt mondta, magas vérnyomás, az azt mondta, alkoholtól van, ez meg elküldte fürdőbe... Már nem tudtam, mit csináljak. Végül meghalt! Egyik se tudta, mi baja volt. Egyik se tudja nekem visszaadni. Vagy vissza tudja adni egy orvos a férjemet?!

- De drága Mariska néni, hát az orvosnak nem kötelessége elhunyt férjeket feltámasztani...

- Nahát, nekem meg orvostudománnyal addig ne jöjjenek, amíg valaki azt nem mondja, hogy visszaadja nekem az én szegény, jó Boldizsáromat, mert olyan férj nem lesz több a világon. Az még a halála előtt két nappal megkérdezte, hogy veszek-e én pontyot magamnak, mert tudta, hogy a halat szeretem...

Mind a három vélemény teljesen elfogult. Azért mindegyikben van valami, ami igaz: két ember. Egy, aki szenved és egy, aki gyógyít. És sem szenvedni, sem gyógyítani nem tanul meg az ember tökéletesen soha.

A belgyógyász az áramvonalas varázsló.

És a varázsló igenis fontos. Sokkal fontosabb, mint a Gyógyító Kés. Az előszobájában olvasod a két év előtti színházi folyóiratot, de közben összezavarodnak a betűk, mert nem tudsz másra gondolni aggodalmadban, mint a furcsa szívérzésre.

A gumipadlón megáll, becsukja az ajtót. A szoba két-három, bordó ernyős falikarral megvilágítva, valami hindu pagodaszerű helyiség lenne, ha az íróasztal hanyag stílustalansággal messze világító lámpaernyője nem törné meg ezt a misztikus fényt.

- Parancsoljon...

A varázsló ritkán tenor. Ha tenor, akkor általában kissé rideg is. Legtöbbször bariton vagy basszbariton. És így máris megnyugtató.

A pasas szívdobogást kap!

Érzi, hogy ez az ember megnyugtató. Tehát neki oka van nyugtalanságra, mert, íme, nyugtatják. A belgyógyász felüt egy könyvet, és elmondhatja az új páciens nevét, életének, korának kórtörténetét. Némelyik bevall egy angolkórt, szemérmesen közölt kankók derülnek ki, anyja májbajban halt meg, apját elütötte a villamos, negyvenhat éves, állami tisztviselő. Elvált.

- Mi a panasza?

Most megelégnül a beteg, aki délután fél ötökör még sokkal egészségesebb volt, azon tűnődése közben, hogy Baumgartenhez menjen-e a tervekért vagy az orvoshoz. Ha ez a Baumgarten nem menne minden csütörtökön a sógornőjéhez Tisztviselőtelepre, akkor most ő nem ülne itt ilyen végtelenül eltörpült lelkiállapotban, hanem a terveket nézné a Sevilla Kávéházban.

- Kérem... Néha, különösen estefelé, szúrást érzek itt, és a múltkor autón vittek haza az irodából, hirtelen rosszul lettem.

- Eszméletlen volt?

Elpirul:

- Nem, csak úgy rádőltem az írásokra, és minden fekete lett...

- Igen... - dörzsöli az állát az orvos, és gondolkodik. - Hát majd megnézzük. Vegye le a kabátját, mellényét... lazítsa meg a nadrágját, nem szükséges levetni... Feküdjön csak ide...

Tiszta lepedővel, a fejrésznél gumival leterített szófa. Az ápolónő mindezt eligazította. A boszorkánymester biztatóan összecsukja a szemét, mire a nővér távozik.

Amikor Vass úr megérzi meleg teste alatt a hűvös orvosi lepedőt, egészen lemeleg a vér az arcából, és elszorul a szíve. Istenem! Sohasem gondolt erre!

Ez a mély hangú, komoly, elegáns ember majd gondolkodik, vállat von, megkérdezi, vannak-e gyerekei, és azután férfiasan közli a helyzetet Vass úrral.

Hogy mi lehetne az a baj, amit ő itt megtud, és mint egy halálos ítélet hullik reá, erről fogalma sem volt. Csak meleg bőre fázott a hűvös szőfán, és indiai templomokban trónoló hangulat nyomasztotta ebben a szobában, tehát félt.

A boszorkánymester két kis csövet tett a fülébe, amely gumiban folytatódott, és egy mikrofonszerű valami himbálódzott a végén.

Nem is vitás, komoly ember, állapítja meg Vass. A Belicska, aki húsz éve házi orvosuk (Szeptovár főorvos belgyógyászt is ő ajánlotta), az öreg Belicska, aki zúzmarás, nagy bajusszal szokott érkezni, úgynevezett sztetoszkópot hord a zsebében, és mikor elveszi a páciens mellétől, még dohánypor is marad a csupasz bőrén.

Micsoda varázslatos gumitrapéz himbálódzik a nagyszerű ember két füléből? Mennyibe kerül egy ilyen, és mennyivel alkalmasabb gyógyításra, mint Belicska sztetoszkópja, amelynek feje egy nyomásra a szárához lapul?

A boszorkánymester ráhelyezi a hideg vasat, és sokáig hallgat.

Azután Vass úr tüdeje és gyomra, mint valami tejesüzet hajnalban, ha beveszik a kannát, egy felszálló, leereszkedő redőny mögé kerül. Ehhez már a sötétkamrába kell állnia. És a boszorkánymester még mindig nem szól semmit. Most teszi:

- Volt vérbaja?

- Nem...

- Megmérem a vérnyomását.

Pumpálás, sziszegés, kiengedi a levegőt, nézi a visszaugró mutatót, újra felpumpálja, újra kiengedi.

- Öltözzön fel.

- Talált valamit... főorvos úr?...

A boszorkánymester felvonja a vállát. Ritkán nyilatkozik precízen.

- Nézze, az biztos, hogy amennyire így megállapítható, komoly baja nincs, szíve, tüdeje... lekopoghatja, Vass úr. De szeretnék magánál egy vérsülyedést csinálni. Makkegészséges, de ott a máj körül lehet valami... Szerintem annak sincs jelentősége. A szúrásai a bordaközi idegek nyugtalansága... Rossz alvó?

- Hát az attól függ.

- Igen, igen... Hát addig, amíg a vizsgálatokkal nem vagyunk meg, semmit sem mondhatok. - Csenget. Bejön a nővér. - Kérem, Vass úrról csinálunk egy kardiogramot, egy...

Vass úr hallgatja, gombolja a nadrágtartóját. És nyugodt. Azért valami van ebben az emberben. A Belicska doktor nem volna képes ilyesmire.

Milyesmire?

Ez az, amit Vass úr nem tudott. Amit nem tud senki, és mégis nyilvánvaló. Hogy mi az, amivel ez a Wallenstein főorvos unalmas egyhangúságában, mosolyaival és vállvonogatásaival többet tud, mint a Belicska doktor és társai, öreg Med. Univok. Sokszor az a gyanú, hogy a megjelenésével blöfföl. Hogy elgondolkozik, és nem is Vass úr szívéen tűnődik, hanem a perzsaszőnyeg árán, és hogy érdemes-e megvenni.

Sokszor felmerül a gyanú, hogy éjszaka titokban tanul, és többet tud, mint a kollégái, de nem tenne jót, ha ezt megsejtenék róla. Jobb, ha azt hiszik, hogy enyhe átmenetet képez mint tudós a szélhámos és a varázsló között. Jobb, ha nem sejtjenek róla semmit.

Annyi bizonyos, hogy szertartásos környezete, ünnepeles rendelője, halksága, nyugodt, lassú mozdulatai figyelmeztetik a Vass urakat, hogy a halállal nem jó játszani. Azután Vass úr az utcán úgy érzi, mint aki egy hindu pagodából kilépett az Erzsébet körútra, valahogy fiatalabbnak, ruganyosabbnak érzi magát a felzsivajgó alkonyi utcán, és visszaemlékezve a háta mögött hagyott hallgatás tornyára és a varázsló tiszta szagú büvökörére, nekivág, és sietni kezd, mert mégiscsak milyen jó az élet.

Elannyira, hogy nyomban megeszik egy pár virslit, és iszik egy pohár sört, és mit tesz Isten, Kerényi is ott mellette nyúl a kosárba a sós kiflik közé.

- Hát, Vass úr! Kilenckor várom a Trombitában. Figyeljen rám! A maga életéből hiányzik egy kislány, akivel néha együtt vacsoráznak a Szigeten...

- Nézze, Kerényi, ez nem nekem való... - és bús szemével újra úgy andalog a söröspohár felett, mint öreg társzekérlovak, ha az aszfaltra lógatják a fejüket. A feleségére gondol, aki otthagya egy karmesterrel. És elmentek Chilébe.

- Én vagyok a legnagyobb belgyógyász, Vass úr. Magának szüksége van arra, hogy kimenjen Kovács Ágnessel a svábhegyi golfpályára.

- Mit csináljak én egy golfpályán? - kérdezi csodálkozásában úgyszólván ijedten Vass úr.

- Nem számít. Egy golfpályán mindig lehet valamit csinálni. Az emberek sétálgatnak, limonádét isznak, és nem foglalkoznak a veséjükkel.

- A vesémmel nincs baj. Azt mondta, hogy a májamat fogja megnézni, de nem aggódott...

- Miért aggódjon? Maga minden pénzre jó. Tehát?

Vass úrnak eszébe jutott a hideg bőr és a hideg vászonlepedő, a gumicsöveken himbálódzó fémkatéter - ahogy ott feküdt, mint egy kukac, hanyatt, a halállal szemben, és négy gombjánál két kézzel fogta a nadrágját, azután rábólintott.

- Jól van. Ott leszek. De miért kell mindjárt a Trombitába menni?

- Ha én vagyok a belgyógyász, akkor én parancsolok - mondta Kerényi.

- Azt hallotta, hogy a volt feleségem Pesten van. Nem lehetséges, hogy a Trombitában találkozunk? Nem szeretnék vele találkozni.

- Nézze... én odamegyek a kislánnyal, körülnézünk, és maga kilenckor telefonál, ha minden a legnagyobb rendben van, akkor odajön, eszünk egy vacsorát, nem nagy dolog...

Vass úr odatelefonált, és megtudta, hogy a leányt valamiféle rosszulléttel a Lakos Szanatóriumba szállították, és Kerényi úr a Windsorban van. Vass úr ott állt szmokingban, felöltőben egy Népszínház utcai telefonfülkében, visszaakasztotta a kagylót és gondolkodott. Azután felhívta Kerényit. Kerényi ugyan vállalni akarta a dolgot, hogy majd leadja egypár hirdetését a szanatóriumnak, és így ellenszámlára megy az egész, de Vass úr, aki búsan hallgatta a telefonba kiszüremelő Windsor Grill dzsesszbendjét, a Népszínház utcai telefonfülkében, szmokingban, Vass úr azt mondta, hogy köszöni szépen, de ő majd elintézi. És felhívta Wallensteint, hogy ő az a bizonyos Vass, aki délután ott volt a májával, ha még emlékszik a főorvos úr, és bevittek egy kislányt a Trombitából. Igen, igen... nagyon jó lesz egy kertre néző szoba, és ő mindent vállal, de hát reméli, nincs baj, és majd bejön személyesen az irodába mindent elintézni.

És visszaakasztotta a kagylót.

Ugyanekkor Kovács Ágneszt elhelyezték az oldalági tüzös mandula óta hagyományos hercegi lakosztályba.

Ugyanekkor a főhercegnőt, azon hitben, hogy Kovács Ágnes, elhelyezték a kertre néző szobában.

Harmadik fejezet

Kvázi az első fejezet

1.

Azt már tudjuk, hogy hogyan cserélték el a két személyt. Hogy a hercegnő vacsorázni ment a mentőkocsin, de egy másik mentőkocsin távozott a Trombitából. De mi történt a Lakos Szanatóriumban?

Este megszólalt a Lakos Szanatórium telefonja, és a Trombita-szállóból a főpincér megkérdezte, hogy jár-e neki százalék, ha beszállítat egy hölgyet, aki Kerényi úrral vacsorázott, és az Általános Áruház igazgatójára vártak. A hölgy váratlanul elalélt. Lehet, hogy megmérgezte magát, de az sincs kizárva, hogy csakugyan valami baja van.

A portás közölte, hogy anyagi dolgokban telefonon nem állhat a főpincér rendelkezésére, ha a hölgyet behozzák a mentők, orvosi és szanatóriumi ellátásáról gondoskodni fognak. Később az iroda utasította Ferit, a portást, hogy a főépület hátsó traktusában adjanak egy kertre nyíló szobát.

Ismét megszólalt a telefon.

Ez a telefon mintha alarm lett volna! A szanatórium megélné! Boyok futkosnak a hallban, nővérek rohannak a műtőbe, és Feri, a portás, másodpercenként közli a szanatórium minden zugába elágazó megafonon, hogy Wallenstein főorvos urat várják az irodában.

Az történt ugyanis, hogy gróf Anton Korber Waciszláv udvarmester telefonált a kocsánypusztai kastélyból. Szofi Olaf Günter főhercegnőt váratlanul turistabaleset érte, és egy mentőkirendeltség autója beszállítja a Lakos Szanatóriumba.

A főhercegnő és az Ágnes nevű kislány lelki rokonszakmában szédítették a világot. A kislány, éppúgy mint a főhercegnő, alkalmasnak találta a szanatóriumi tartózkodást arra, hogy elodázza a döntést.

Amíg tehát a főhercegnő farkasétvággal evett, az Ágnes nevű leányt a várakozó mentők egy hordágyra tették, betakarták és betolták a mentőkocsiba. Nagy szirénázás!

A mentőorvos, talán Márton szuggesztív példája következtében, kezében a kopott, gyűrött gyógyszerrel, mélyen aludt. Arra nyitotta fel a szemét, hogy nagyot zökkennek, hatalmas fény világít be a szürke ablakon, sikolt a fék...

Tudta jól! Most kanyarodtak a nagy Wallenstein szanatóriumának vesztibüljéhez vezető homokos útra. Ebben a pillanatban észreveszi a nőt.

Félig takaró alatt. Szent isten! Mi van?... Ez nem a princessz! Fölszedtek valahol egy más beteget! Most mi legyen?

A mentőkocsi megáll, Márton a mentőszolgai rutin tökélyével azon nyomban felébred, ugrik, nyitja az ajtót, húzza a hordágyat.

A huszonkét éves ifjú, kezében a gyógyszerrel, belülről felsikolt! „Megállj! Ez nem a mi betegünk!”

De hiába minden! Mint pribékek, úgy ragadják meg a hordágyat, biztos, de tapintatos kézzel. Ágnes, a riadt szemű leány, körülbelül úgy néz körül, mint aki a kivégzését várja. Ágnes arcát még sohasem érte fényszóró, Ágnessel még sohasem foglalkozott ennyi ember, egyszer,

amikor a gombától rosszul volt, a viceházmester és egy emeleti lakó feltámogatták a lakásig, amiért őszinte hálát érzett.

És most megragadják a szolgálak, egy-egy fehér köpenyes adjutáns megy a hordágy mentén, és a főbejárat közepén, mint maga Jupiter, valamennyi villámának tudatában, tehát hatalma miatt szelíden és méltóságteljesen ott áll:

Wallenstein főorvos úr!

Márton becsapja az ajtót, visszaül, és fejét a lécnak hajtja. Nyomban aludni fog. De ez már sok az orvosnövendéknek!

- Márton! Ez a hölgy nem a princessz volt!

- Ugyan ne mondja, doktor úr. Csak nem képzeli, hogy nálam előfordulhat ilyesmi? Ezt a hölgyet hoztuk le a hegyről. Még aludtam is közben.

Meg kell pukkadni ettől, hogy ezt bizonyítéknak tartja. Az alvást! És máris bizonyít! És az orvosnövendék tíz ujjal gyűri homlokán a bőrt, és töpreng... Kétségtelen, hogy ez nem a princessz volt. Kinek mondja? Hogy mondja? Miért mondja?... Hol a princessz?

Mit tegyen? Jelentse a székházban? Mindenképpen csak neki lehet baja... Végül elhatározza, hogy nem tesz semmit.

Közben a princesszt elhelyezik az épület hátsó traktusában, fürdőszoba nélküli, egyágyas szoba, telefonnal, orvosi kezeléssel, beleszámítva tíz százalékig a kiszolgáltatottságát, amit még Ágnestől vett át örökül. Egy kövér, nagy ápolónő betol egy asztalon marhagulyást, kovászos uborkát, kenyeret, és a hercegnőnek szikrázik a szeme, összefolyik szájában a nyál, mert újra nagyon éhes, és ez valami remek dolog itt, ez nem francia konyha...

Személyzeti koszt volt! A hercegnőnek olyan ételkülönlegesség, amelyről nem is álmodott eddig. A paprikás lé szaga valósággal elkábította. Azt mondja az ápolónő:

- Ha tőlem akar valamit, kettőt csöngessen. Ha egyet csönget, a főápolónő jön.

Tiltakozni akar a tónus és az eljárás ellen, de a paprikás lé gőze egy mesebeli rajzfilm átlátszó, csodás alakjaival tölti be a szobát, ingerel, csábít és hívogat, és tisztában van azzal, hogy ma estére egy udvarias főorvos valami egész könnyűt ajánlana... „Nem, nem, hercegnő! Húst semmi esetre! Sem tojást! Esetleg valami omlett, egy kis befőtt... Amíg nem látnak tisztán, vigyázni kell...”

- Jól van! Majd ha magára kíváncsi leszek, kettőt csöngetek! - mondja, és egy harcias mozdulattal odahúzza az egész gulyást, az uborkát, a tortaszeletet, és eszik, mint egy farkas!

2.

Minden szanatóriumnak megvan a maga speciális szerkezete és szervezete. A Lakos Szanatóriumban voltaképpen minden dr. Wallenstein Richárd belgyógyász főorvos személye körül forog.

Teljes élethűségében úgy, ahogy ő az Istent megteremtette, és saját képét formálta.

Saját képe nagy. Nem vitás.

Vizont sokat tud. Ez biztos. És azonfelül, amit orvosilag tud, igen sokféle helyes érzékkel bír minden egyébhez. Az emberek már évszázadok óta nem ismerik ki magukat a Wallenstein-ügyben!

De miért kezdjük dr. Wallenstein főorvosnál? A szanatóriumban sok kisebb istenség mindenhatósága után vezet csak az út személyesen dr. Wallenstein főorvos úr legfőbb lényéhez, aki egy Faust és Casanova egyszemélyben.

Első a főápolónő.

A második, de szintén elsősorban. A Portás! Feri!

A főépület előcsarnokában. Tőle függ minden, de ezt nem tudja.

És ezzel kész? Ó, nem! Itt van az ügy lelke.

Orvos? Nem. Tanár? Nem. És nem is pap, sem rabbi, sem remete.

Egy civil úr! Az irodában.

Ő az, aki anyagi.

Remek, mi? Ugyanis az orvostudomány nem lehet anyagi. Gyógyítási kötelesség!

És mégis kell az üzlet miatt kalkulálni. Erre az orvostudomány felbérel egy civil urat, aki nem gyógyít, és nem szenved.

Kizárólag anyagi. Ez Horváth úr.

Bünteti a múltat, jutalmazza a jövőt, nivellálja a jelent, és senkivel sincs flörtje. Tiszteli a gazdag vagy előkelő urakat, és megfelelő hangon csak főnemesekkel és áhírlapírókkal érintkezik.

Ő csak anyagi. Egyéb köze itt az ügyekhez nincs. Ezért fixet kap. Ő számol.

Aki gyógyít, az nem tárgyalhat a beteggel a kvarcfénykezelés áráról és a különbözetről, amely előállna árban, ha a telefon helyett fürdőszobát akarna, viszont nem a főépületben, de azért külön ápolóval.

Orvos, mialatt viziten jár, ezt nem teheti.

Viszont a szanatóriumi számolás nem könnyű. Roppant komplikált. Hasonlatos a biztosítási matematikához. Bizonyos kulcs szerint szoroznak, levonnak. Ez lemegy, az fölemelkedik, de a szolgáltatás becserélhető, és a masször helyett kaphat a beteg ötszöri étkezést, és négyzéri helyett telefont, inkluzíve a kiszolgálással, esetleg anélkül.

Ilyesmihez természetesen egy anyagi civil kell, akinek semmi köze a gyógyító masszázshoz és az áldást hozó késhez. Nem a hőmérsékletet, a vele született és a szerzett tulajdonságokat kutatja, hanem hogy minden mennyibe kerül, illetve bizonyos kulcs szerint mennyiért nyújthatja a szanatórium. Tulajdonképpen nem is tartozik az intézményhez. Lehet, hogy külön háziórvosa van. Ha tüszős mandulát kap, telefonáltat a Ranolder utcába Rózsa doktornak. Eszébe sem jut, hogy a Lakos Szanatóriumot vegye igénybe.

Különben jó fiú. Lehet vele alkudni. Ad egy előszobás lakrészt, ami különben a duplájába kerülne, és amíg igénybe tetszik venni a kezelést, ezt olyan árban számítjuk, mint a rendes egyszemélyes szobát.

Persze a személyzet az személyzet...

Ebből nincs engedmény. Később lehet, hogy áthelyezzük egy fürdőszobásra előszoba nélkül, de ez csak ötszöri étkezéssel lehetséges, és akkor a kezelésnél is hozzájön a szerviz.

Mikor így számol, olyan mint egy artista!

Ha gyógyászati dolgokat említenek előtte, csodálkozik. Az orvosokat tiszteli, nagy tudománynak tartja az ilyesmit, kár, hogy nem ért hozzá.

Délben felhúzza a sárcipőjét, és lemegy a sarokra egy jobb vendéglőbe ebédelni. Itt a szanatóriumban ő ritkán mutatkozik. Erre nem telik. És protekció nincs! Nem függ tőle semmi. Mindenki tudja. Ő is.

De nem lehet tüdőt kopogtatni és százalékról beszélni egyszerre! Hiába! Ez így van. Aki segít a betegnek, az szamaritánus, és aki számol, az nem lehet szamaritánus. Lássuk be! Tíz injekciót is kap egy nagybeteg. Ezt nem lehet ingyen. Minden ampullának ára van. Viszont aki oxigéntömlőt nyújt a haldokló felé, az nem kérheti előre a pénzt érte.

A civil úr tudja az elsőrangú halál kulcsát. Oxigénnel, konzíliummal, folyóvizes szobában, inkluzíve a kiszolgálás, nettó kassza, ab temető.

Ő gyógyítani nem tud, de beteg, ha nem számolhat.

Voltaképpen semmi köze az intézményhez. Az élet, a halál, a százalék és a betudás vagy kitudás ura Wallenstein, fehér köpenyben, talpig jószágosan.

Gyermekkorában elhatározta, hogy sohasem fogja kimondani ezt a szót „nem”, de azért lehetőleg sohasem tesz meg semmit, ami nem kifejezetten az ő érdekeit szolgálja. E kölcsönös ellentmondás minden siker alapja. Illetve minden alapos siker ellentmondásba kerül dr. Wallensteinnel, ha kölcsönös illetőkről van szó. Mert dr. Wallenstein szereti a gazdag embereket.

Egyszerű orvos. Komplikált diplomata. Különös varázsló.

Néha hunyorít, és elintéz valamit egy-egy beteg kérésére. Tisztában van a nagy bölcsességgel, hogy apró ajándékok elmélyítik a barátságot. Ezért olykor külön megbeszélés nélkül két besugárzással kísérletezik szappangyárosnénál. Természetesen ezért nem számít annak semmit.

Ilyesmi előkelőbb, mint egy vizitkép. De általában ha anyagi dolgokról van szó, dr. Wallenstein főorvos szomorú és bölcselkedő lesz. Hol vannak a régi szép idők? Amikor még tőle függött itt minden?

Megjegyzem, ezt mondta tíz év előtt is, amikor báró Havas szájszabész tanár elhunytával fiatal alorvosból az intézmény élére került.

Hogy tőle nem függ semmi.

Így mondta. Most így mondja: Ma már nem függ tőle semmi.

Mellesleg: tőle függ minden.

Mindenkit a civil úrhoz küld, aki szakszerű és hivatalos, de végeredményben szintén jó ember.

Általában csupa jó ember van itt, csak néha egy-egy nagyravágyó szobalány, aki nem lehetett ápolónő, kegyetlen olyik szegény beteghez, olyanhoz, aki kiszámította, hogy inkluzíve, és egy vassal sem adhat többet. Néha egy ápoló, ha elég hiú ahhoz, hogy orvosok és professzorok dicsőségét túlzottan tartsa, gonosz a grófnőhöz, aki a leghátsó dépendance-ban, a százhatvan kegydíjből zsábáját kezelgeti.

Szóval néhány rossz ember, különösebb hatalom híján, kegyetlen a szegény ápoltakhoz, mert tudatában van annak, hogy az illető panasza vagy távozása feletteseinél nem okoznak dührohantot ergo tehetetlen, mert nem mehet panaszra.

De erről dr. Wallenstein nem tud. Legalábbis nem tudja biztosan. Különben nem hagyná. Minden rosszindulatú eljárásnak ellensége.

Azután van egy kisebb állam az államban:

A diätschwester! Magyar szó van rá, de sohasem használják, tehát úgy kell írni, ahogy fogalomná vált.

Ennek az édes, mosolygó hölgynek az a kötelessége, hogy a vendég táplálkozására nézve fontos egyéni szempontokat megismerje.

Pozíciója különleges.

Ő minden szobában előfordul. Vele jóban kell lenni. Nagy befolyással bír a konyhán. Bizonyára informálja dr. Wallensteint is. Sőt! Talán a civil úrral is vált egy-két szót. Mit lehet tudni?

Mindent.

Nemcsak lehet, kell is.

A diätschwester (különben Elza nővér) egyben őrző, reflektor, az intézmény szeme, a flörtök, az anyagi konstellációk, emelkedő vagy eső tendenciájú üzleti események leadója.

Wallensteinnel minden beteg beszélhet, de bizonyos idő múltán - és ez a beteg pénztárcájától sem független - az ajtón a boy kopog: hogy Wallenstein főorvos urat várják, azoknál később - legtöbb esetben - ilyen kopogás útján szintén befejezik a társalgást azzal, hogy Wallenstein főorvos urat várják.

Wallenstein főorvos urat mindig várják, és dr. Wallenstein főorvos tudja, hogy ha valaki beszélni akar vele vagy vár rá, azzal semmi dolga. Wallenstein mindig mindent tudni akar, és minden irányban intézkedik. De tárgyalni nem szeret! Legtöbbször nincs is jelen.

Ez komplikált, de így kell lenni. És mivel minden ember tudja a szanatóriumban, tehát lehetséges, hogy így legyen.

Rendes szanatóriumban a személyzet pontos összjátékától függ a potyázni vágyókkal vívott mérkőzés kimenetele. Mindenkinek mindig mindent tudni kell! És mindent elmondani! Ettől függ az egész.

3.

Ágnes felnyitotta a szemét.

Eddig nem volt eszméletlen, csak nem mert nézni. Ez valami különös biztonságérzet, a csukott szemmel. Az ember bizonyos fokig nincs jelen.

De amikor érezte, hogy leteszik valahová, és a lábát pólyálják, felnyitotta a szemét.

Jé!

Hiszen műtőasztalon van! Szent Atyám! Felvágják a hasát?

- Kérem szépen, én már jobban vagyok...

Wallenstein főorvos abban az ünnepélyes, figyelő pózában volt jelen, amellyel a biztonságot jelképezte. Személytelenül az orvosi eljárások legfőbb ellenőre. Ilyenkor egy halk szóval parancsot adott műtetre, vagy egyetlen intésére egyetemi tanárt hoztak.

De most csak állt.

Néha odanézett a betegre és az orvosra. Nyugalma, fölénye, önbizalma sohasem omlott össze. Flegmája, ha csökkent mértékben is, de jelen volt.

Odakönyökölt az üvegszekrényre, és egy gumiszárú hallgatót csavargatott az ujjára. Néha rámosolygott a főhercegnőre.

- Izomrostszakadás - mondta halkán a sebész.

- Tessék? - hüledezett Ágnes. Hiszen ő szarvasgomba-pástétomot evett. Mi köze ehhez a bokájának? És mért tették műtőasztalra? Most nyomogatják a bokáját. És nagyon komoly civil úr áll ott, ezen nincs fehér köpeny, és azt mondják neki időnként, hogy méltóságos úr.

Egyetemi tanár.

Ez máris indul, lebiggyeszti a száját Wallenstein felé, és vállat von:

- Semmi baj. Kis ijedség.

- Majd aláírja a méltóságos úr a beteg állapotáról kiadott írásbeli jelentést.

A méltóságos úr bólint, vállat von és elmegy. És Wallenstein doktor azt mondja Torbágy sebésznek, hogy itt mégis van egy izomrostszakadás. Az egész dolog lényegtelen.

Ágnes azt akarja mondani rémülten, hogy szarvasgomba-pástétomot evett, és a bokája semmit se fáj. De itt nem kérdezik. Mit mondhatott ez a főpincér a telefonba? Hogy a pástétomtól váratlanul bokasüllyedést kapott és elájult?

Már viszik vissza a szobába. A gyomra nem is érdekelte őket. Egy órával ezelőtt elhatározta, hogy gyomormérgezést fog szimulálni. Azt úgy kell csinálni - a barátnője, aki ért orvosi dolgokhoz, megtanította -, hogy az ember a két kezét a hasára teszi és jajgat.

De itt mindenki a bokájával jön! És mi az a rostizom? Miféle szakadást állapítottak meg?! Két pribék már viszi gyengéden, ha akarják, őt egyszerűen betolják egy gumipadlójú terembe, rányomnak az arcára egy rossz szagú valamit, és felvágják a hasát, és egy szót se szólhat. Ezzel tisztában volt. Hogy itt senki egy szót se szólhat. Itt gyengéd pribékek viszik az embereket, felvonók vonulnak zajtalanul, kopasz urak halk latin megjegyzéseket tesznek, valami csörren, valami csöpög, sötét lesz, reflektor lesz, minden szem mindig Wallenstein főorvos úron, egy intés, és máris betolják akár abba a terembe, ahonnan most érkezik egy alvó asszony, mellette csecsemő sír, és túlvilági rózsaszín fény dereng bentről.

Így viszik, kanyarognak, gombot nyomnak, halk zúgással süllyed a lift, mellette Wallenstein, némán és komolyan, élethalál és százalék ura!

Szóval Ágnes érzi, hogy rendkívüli dolgok történnek vele. Wallenstein viszont arra gondol, hogy a mozit már megette a fene, mert legalább fél tíz.

- Valami könnyű piskótafélét, és csak ha kér a beteg... Amíg nem tudunk biztosat, jobb, ha nem eszik.

Ágnes szeretné azt mondani, hogy ő pokolian éhes, és ha már a bokájáról van szó, és nem kell szimulálnia gyomormérgezést, amit olyan kitűnően megtanult, hadd vacsorázzon legalább jól.

De ki mert itt beszélni?

Dr. Wallenstein.

Ő adta Vass úr könyvelőnéjének is a kertre nyíló szobát.

Erről Ágnes megállapítja, hogy gyönyörű.

Istenem!

Ilyen gyönyörű szobát még nem is látott.

És ajtó nyílik jobbra, ajtó nyílik balra. Ezt nem szereti. Ilyen ajtókhöz szekrényt szoktak állítani. Mert szégyen megkérdezni, hogy jól bezárták-e.

Ágnesnek fogalma sincs, hogy jobbra is, balra is, még mindig az ő lakosztálya következik. Még megtévesztőbb, hogy Wallenstein főorvos igen mérsékelt érzékkel bír az alázatos tisztelet megnyilvánulásaival szemben. Karrierjének alapja a halk indolencia, amellyel rákönyököl a főhercegnő ágyának végére, és elgondolkozva csavargat az ujján valami zsebéből előhúzott gumiholmit.

Mert Wallenstein tudja, hogy milyen primitív szerkezet az ember, milyen nyomorult a szenvedés és a félelem pillanataiban, amelyek elkerülhetetlenek, Wallenstein tudja, hogy mindenki vérzik, amikor megvágják, elszürkül, ha meghal, két szárnyszerű vacak van a mellkasában, gyomor, máj meg többféle rejtélyes, de alapjában véve ócska holmi, az egész cakkpakk primitív berendezés egyforma, az egész világ, az egész élet, az ember, a betegség, egy értelmetlen, szürke massa, csak az más, hogy némelyik nagyon gazdag, olyiknak pedig kínos, hogy szegény. Megnézte újra a karóráját. A mozinak már lóttak. Ilkának majd telefonáltat, hogy várják őt a Gundelben, talán kap még valami tisztességeset ebben a késői órában, közben nyájasan, de jelentősen ezt mondja:

- Hát aggodalomra nincs ok... Egy kis fekvés nem árt - a noteszével haptákban álló Anna nővérre mutat a gumicsővel, aki máris jegyez -, enyhe masszázs, rövidhullám, besugárzás, és nem árt egy jó ledörzsölés. Azt hiszem, megfázott kissé. - Ezután Ágneshez fordul, aki olyan mélységes tisztelettel nézi, mint egykor a földrajztanárát, pedig abba szerelmes volt az egész osztály. Wallenstein búcsúkérdése hallatszik: - Kegyeskedik valakit fogadni? Intézkedni óhajt?

- Dehogy! Senkit! - felelte ijedten.

A Wandernének ugyan mondta, hogy jöjjön ki, de az itt most biztos csak zavarban lenne, és rosszul érezné magát. És milyen szép, hogy egy szegény lánynak, ha valaki fizet érte, azt mondja egy ilyen félelmetes nagyúr, aki gumicsővel mutogat, és máris jegyeznek, hogy: „kegyeskedik...”

Kórházban ilyent biztos nem mondanak.

Fehér köpenyes és fehér bóbitás látomások mély meghajlással távoznak. Halk bűgös messziről. De csak egy pillanatra, amíg a második ajtó is becsukódik.

Ez a felvonó fenyegető muzsikája, örökké útban a mütő és a földszint között. Egyetlen fehér bóbita maradt a szobában. A nővér... Kattint a gombon, félhomály lesz, és most olyan... Jé, de csakugyan, olyan ez az ápolónő, mint valami szentkép! Sovány, finom arcú, fiatal leány, derékig homályban, és azt mondja:

- Anna nővér vagyok. Jó éjszakát, főhercegnő...

Hideg, rémülettől zsibbadt szívvel, Ágnes végre felismeri a helyzetet.

Összetévesztették egy főhercegnővel! És nem jöttek rá vizsgálat közben, és még a röntgen sem mutatta a különbséget. És lehunyja a szemét. Ijedtsége közönné változik. Egyetlenegy dolog halálosan biztos:

Ő most aludni fog!

Legyen, ami lesz! De ezt az alvást már nem vehetik el tőle.

Negyedik fejezet

A szanatóriumban feltűnés nélkül meghal a főhercegnő

Szofi hálóingben toporzékolt a szoba közepén, és a hatalmas, kövér ápolónő kis híján megverte. Ő még gulyást akar, azonban a konyhát lezárták, gulyás tehát nincs! Közölte az ápolónővel, hogy ez teljesen érthetetlen lefetyelés, amiket mond, nyissák ki a konyhát, és főzzenek gulyást!

- Úgy látszik, kisasszony, önt tévedésből a másik épület helyett hozták ide - mondta epésen az ápolónő.

- Vegye tudomásul, hogy magát ezért...

Elakadt. Hopp! Vigyázat!

Várjunk csak! Ő most nem főhercegnő. Ő most valami egyszerű leány, akit behoztak a mentők. Az ápolónő lesújtóan végigmérte és kiment. Ennek az ápolónőnek már az arcában is volt valami négerszerű, férfiban valami cirkuszi erőművész vagy más hasonló lehetett volna.

Szofinak azonban tetszett. Olyasfajta jelenség volt, mint egy dajka! Viszont, ha ez neki itt leken, hát egyenesen beszállítják...

Különben, innen be se kell szállítani. De hetekig ápolhatják. Legokosabb, ha a főhercegnőt ezennel megöli.

De hogy kell azt csinálni, hogy az ember nem főhercegnő? Sokszor figyelte a polgári nőket, és látta, hogy rutin kell hozzá. Ahogy beszélnek és viselkednek. Főhercegnőnek lenni nem kunszt. De ahogy Nápolyban az ablaka alatt a tejesasszony beszélgetett a komornával, és később megszólította őket egy norvég halkereskedő felesége, a főhercegnő felől érdeklődve, az elképzelhetetlenül nehéz. Ilyeneket beszéltek: „És mondja, lelkem... Hát, tetszik tudni... Jaj, most jut eszembe, még mennyi bévásárolnivalóm van...”

Az ablakból nézte őket, és érezte, hogy ehhez rendkívül sok ügyesség és rátermettség szükséges. Közben visszajött a négerszerű, hatalmas ápolónő. Angyal! Angyal!

Gulyáskrumplit hozott!

- Nézze, ha már annyira kívánja, én úgysem eszem sokat vacsorára, még hozzá sem nyúltam, tessék megenni.

Az óriás néger ápolónő csakugyan jószívú volt, mivel, hihetetlen rutinja révén, betegét igen mérsékelt jövedelmezőségre taksálta.

Általában az ő betegei! Na! Arról jobb nem beszélni!

Hiába tud, hiába van kisujjában az egész szanatórium, ilyen ízével, ami neki van... Külső, erős vonalak. Hogy is mondják azt? Valami kutyanévet említett az Olga nővér.

Ni, hogy zabál!

Alaposan kiéhezett szegény. Most végre valami jobb ember babája lett, ez kint ül, és percenként érdeklődik, és 50 fillér borralalót ad. És végül ad majd öt pengőt. Ez olyan biztos, hogy nem négyet, és nem hetet, hanem pontosan öt pengőt, és neki azt is bizonyos fokig meg kell osztani Etel nővérral és a konyhással...

Foxterriór!

Most jutott eszébe a szó a hátrányos külsejéről. Neki rossz foxterriőrje van! Ezt mondta az Olga nővér. Öt éve mindössze egy valamirevaló betege volt, az a fiatal mágnás, akihez fizikumra volt szükség, mért két-háromszor kellett éjjel megfordítani, és magától ezt nem tehette, mert gerincgyulladásra volt. Nahát, oda őt osztották be. Törzsépület! Első emelet!

Egyszer, először és utoljára, erkélyes, emeleti szobába, a főbejárat felé.

Miért?

Mert ez az álszent Anna nővér, aki finomkodik, aki mindent kiszaglász, mindenkinél befőzi magát, mindent előre meglát, az persze egyszer sem tudna befordítani egy hatvankilós beteget. Viszont nagyon jól érti, hogy az urak bizalmas dolgait ügyesen intézze, és sohasem szidják meg, amiért jelenthette volna, hogy a beteg összeveszett a férjével, és hét napot nem fizet. Ő mindig jelenti. Honnan szaglásza ki!

És a foxterriőr! Úgy néz ki, mint egy szentkép. És neki beszélhetnek akármit, nem rendes nő. Kikezd az összes doktorral.

Közben ez a bolond fruska befalta az egész krumplít. Mindenesetre meg kell mondani a főápolónőnek, hogy a hölgy nem a jobb osztályból való. Kiéhezett, rossz modorú és hisztérikus.

- Ezt nagyon köszönöm magának, nővér. Hogy hívják magát?

- Pipi nővér. Hiába mondom meg az igazi nevemet, maga is csak így fog hívni három nap múlva. Tíz év előtt itt volt egy undok újságíró, aki mindig azt mondta, hogy *nézze, Pipike*, és ezt nagyon szellemesnek találta. És azóta itten Pipikének hívnak, pedig én négy gimnáziumot végeztem. De hát mit lehet csinálni? Így az én rendes, komoly, Zsófia nevem elpusztult ebben a tréfában. Meghalt. És hiába akarnám ezt mindenkinek magyarázni. A szanatóriumban nem szabad halottakról beszélni. Jót sem, csak semmit. Most már nem hozhatok több za... nem hozhatok több burgonyát, mert beteg lenne, ha még enne.

- Drága Zsófia! Én először életemben ettem jól.

Zsófia megértően bólintott.

Pedig a hercegnő ezt úgy értette, hogy mióta él, utálja a francia konyhát. Általában utálta az eledeleket, amikkel traktálták. Ő csak most tudja, hogy azért utálta, mert szereti a polgári kosztot. Már az is gyanús volt neki, hogy az okos és erős Kovácsnak megette múlt héten a szalámis kenyerét. És nagyon ízlett. Hogy lehetne ezt az állapotot fenntartani egy ideig?

Ekkor visszatért Zsófia, aki közben kivitte az edényeket, és máris bizonyos anyaszerű zordsággal, talán kissé lesújtóan is, ezt mondta: - Jön dr. Bloch.

És jött dr. Bloch.

- Jó estét kívánok. Dr. Bloch. Hát mi a panasza, kérem?

- Elsősorban, hogy ide hoztak, ebbe az undok szobába.

- Kérem, én csak mint orvos érdeklődöm.

- Hát nem a Wallenstein az orvos?

- A főorvos nem tartózkodik már ilyenkor az épületben, és...

- Nem igaz! Dr. Bloch, maga nem mond igazat! Én láttam a főorvost felsietni az emeletre, amikor hoztak.

Dr. Bloch tanácstalan. Pipi nővér sóhajt, és legyint, jelzi, hogy sok baj van a fruskával.

- Van, kérem, valami különös panasza, ami indokolttá tenné a főorvos úr közbelépését? Úgy tudom, szarvasgomba-pástétomot evett, azután a melegtől rosszul lett...

- Igen. Itten nincs fürdőszoba.

- Kérem, kisasszony, ez csak az irodára tartozik. Az orvosok nem foglalkoznak adminisztrációs kérdésekkel. Az Általános Áruház igazgatója megbeszélést folytatott az irodával, hogy ellássuk, és ha valami panasza van, orvosi segítségben részesítsük, de nem hiszem, hogy komoly gyomortünetekről lehet szó, ha már vacsorázott.

- És ha én komoly gyomortünetekkel megvacsoráztam, és ebből kifolyóan súlyos beteg leszek, akit meg kell operálni, az semmi?! Mit csinálna, ha például most engem meg kellene operálni?

- Kérem szépen, erre nézve az igazgató úr nem folytatott az irodával megbeszélést...

- Miért függ ez egy áruház igazgatójától, hogy engem meg kell-e operálni vagy sem? És miért nem jön az a híres Wallenstein, hogy közbelépjen a betegség ellen, ha szükség van rá, miért tud a főhercegnőnél ott lenni, ha egyetemi tanár is van mellette? Én szarvasgomba-pástétomot ettem, lehet, hogy súlyos gombamérgezésem van...

- Mutassa, kérem, a nyelvét... - mondta dr. Bloch, és valami szívhallgató után nyúlka a zsebében.

A princessz megmutatta a nyelvét, és rögtön visszahúzta, és becsukta a száját. Lehet, hogy szót fogadott, de lehetett egy heveny nevetlenség tünete is.

Dr. Bloch nem döntött. Meg akarta hallgatni a szívét, de a princessz eldobta a hallgatót.

- Nekem éppúgy jöjjön a Wallenstein, mint egy gazdag embernek! Nekem ne küldje az adjutánsát, amikor lehet, hogy súlyos gombamérgezéssel meghalok, különben is fáj a vakbelem...

- Kérem - mondta indignálódva dr. Bloch -, amennyiben vakbélgyulladás, ez esetben kívánságára beszállítjuk egy klinikára...

- Maga nagyon kedves ember, de menjen ki. Mert odadobok egy poharat vagy valamit. És ártatlanul szenvedne, mert maga nem tehet az egészről... Már azt is hallottam, hogy ártatlan embereket kivégeztek! Kérdezze meg a főhercegnőt, annak voltak ősei, akik mindenkit kivégeztek, ha felbosszantották őket.

- De kisasszony...

- Azt akarom, hogy a dr. Bloch menjen ki! - mondta, és kezdett mindenfélét a földhöz hajigálni. Dr. Bloch ijedten visszavonult.

- Nézze, lelkem - mondta Pipi nővér, és felszedett újra mindent, és megfogta a princessz kezét, amikor egy kanálhoz nyúlt, és ez a jó, nyers, hideg, erős fogás megijesztette a főhercegnőt. Ez képes, és szájon vágja. Pipi nővérral nem lehet...

- Legalább tanítson meg, hogy mit kell csinálni. Én még sosem voltam szanatóriumban. Mi köze egy áruház igazgatójának az én vakbelemhez?

- Sok kedvesem... - mondta Pipi nővér. - Ha például nem tudja deponálni itt az irodában a műtét összegét, akkor magát beszállítják egy klinikára. Nem olyan olcsó szórakozás az, ha valakinek itt veszik ki a vakbelét. És ez az áruházi igazgató lehet nagyon gazdag ember, de smucián. Ez csak szobát vett magának, és azt mondta, hogy ne csináljanak semmit, mert maga rendesen fizette a járulékokat, és ha valamit csinálni kell, akkor az OTI tartozik magát ellátni. Ha maga okos, és itt nem emlegeti a vakbelét, és nem követeli a Wallensteint, akkor magát

biztos, hogy itt tartja egypár napig, látszik, hogy ki van éhezve, itt jóllakhat, és éppúgy sétálhat a kertben, mint a kegyelmes úr vagy bármelyik álhírlapíró.

- Ne vicceljen! A hírlapíró, az anyyi, mint a kegyelmes úr?

Pipi nővér sóhajtott. Tisztában volt azzal, hogy megint számárságot tesz, amikor fecseg, de hát mégsem tehetett mást, a vérében volt az őszinteség és hogy jó tanácsokkal lásson el ostoba fruskákat.

- Itten, fiam, nagyon sokan vannak, akik keveset vagy semmit sem fizetnek, és éppúgy élnek, mint a kegyelmes úr, harmincpengős alapár mellett, ezeket itt mindenki tiszteli és szereti, mert zsarolók.

- Azonnal mondja meg nekem, hogy kell zsarolni.

Pipi nővér ismét sóhajtott.

- Hát például valaki rájött, hogy tévedésből az emeleti gyomorfekélyesnek a földszintes hízőkúrás ebédjét adták. Ezt, persze, nagyon gyorsan és előzékenyen megoperálták, és úgy a család, mint ő azt hitte, hogy peche volt, és átfürödött, de az unokafivére, a Padolay szerkesztő, két hónapja úgy lakik itt, mint egy főherceg. Az operációért a családnak nem számítottak semmit. Wallenstein kijelentette gavallérosan, hogy ha ő téved, akkor nem fogad el a műtétért, sőt a Boronkayt hívták konzíliumra és az Udvarhelyit is, ami száznegyven pengő, mint a pinty, de az is lehet, száznolcvan, és a főszerkesztő remek szimatjával a nagy rohangálásban megérezte a disznóságot. És aztán valami ötven pengőt adott egy konyhalánynak, mert itt úgy van, hogy mindenki intrikál a másik ellen, és másnap megvizsgáltatta magát a Wallensteinnel a lakásán, azóta itt él, mint egy úr, és én tudom, mert ott szoktam vételezni a fordulóban a gyógyszerszekrénynél, hogy kétszer kapott már kölcsön a Wallensteintől. Mert olyan baja van, hogy attól még kijárhat bakkozni az intézetből. Ezt csak azért mondom magának, lányom, hogy az Általános Áruház igazgatója egy smucián, és két és fél pengőt sem fizetett naponta, hogy magát ledörzsöljük. És a kertre nyíló szobákban délelőtt tizenöt perc alatt végez Wallenstein a vizittel, de azért a koszt jó, kitűnően lehet aludni, napozhat lent a kertben...

- Mein Herz, was willst du noch mehr! - mondta a főhercegnő, mire Pipi vállat vont, és azt mondta, hogy ha ilyen panaszaik lesznek, beszállítják majd a klinikára. Itten rendesen kell viselkednie, ha maradni akar.

Kivitt egy poharat, és amikor visszatért, bizonyos zordsággal, talán lesújtóan is, ezt mondta:

- Egy Vass nevű van itt. Azt mondja, hogy maga biztos beszélni akar vele.

A princessz elgondolkozott. Voltaképpen szó sem lehetett arról, hogy ő beszélni akarjon valakivel, aki Vass nevű. Egész generációk kihaltak a családban anélkül, hogy ilyesmi adódott volna. Ő most dohányozni akart. Azonban mint princessz ezt a gyönyörű helyzetet fenntartani nem tudja. És különben is: családjuk a vikingekkel csónakon ment át Angliába Hódító Vilmos idején, és azóta az ügy nem került szóba. Legfőbb ideje tehát most már, hogy eldöntsék: van-e neki valami beszélője egy Vass nevűvel, aki annak idején nem a vikingekkel kelt át, és talán nem is a La Manche csatornán, akinek még az sem dicsőség, ha átkelt.

- Igen. Beszélni akarok Vass nevűvel. Vass nevű jöjjön be a szobámba.

Jött Vass nevű. Alacsony volt, köpcös, őszes, és mosolygott.

- Jó estét, gyermekem... Azonnal idesiettem, amikor hallottam, hogy rosszul lett. Nem akarom zavarni, csak megnyugtatom, hogy amíg itt van, gondoskodni fogok a hozzátartozóiról, és minden tekintetben rendelkezésére állok. Amennyiben beteg, meggyógyítjuk, csak feküdjön nyugodtan, majd holnap a főorvos úr - bizonyos megilletődéssel ejtette ki a nevet -, dr. Wallenstein, kívánságomra a saját betegének tekinti magát...

Ezt nagy nyomatékkal mondta. És csalódott, amiért a leányban alig látott lelkesedést.

Ez a kövér ember nagyon szomorú, gondolta a princessz. És nem is rossz ember. Sokat mozgatja a vállát, és rángatja a szemöldökét beszéd közben, meg a tenyerét is kiforgatja olykor, ami csúf viselkedés.

- Zsófia! Állítson ide egy széket, azt akarom, hogy Vass úr leüljön.

Furcsán beszél ez a taknyos - gondolta Vass úr. - Nem említette Kerényi, hogy a leálynak ilyen hengegő allűrjei vannak.

- Adjon nekem egy cigarettát, Vass úr.

- Tessék... Ámbár talán ne dohányozzék, amíg a főorvos elé kerül. Én borzasztóan sajnálom, hogy éppen velem volt találkája, és ez a szomorú eset történt. Lehet, hogy csak a melegtől lett rosszul.

- Nem hiszem - mondta búsan a princessz. - Nagyon beteg vagyok.

Zsófia nővér, aki már-már elaludt, e pimaszságra dermedten feltekintett. Megevett itt egy fél vagon gulyáskrumplit, és most szédíti a kövér pasast azzal, hogy beteg.

- Mit történik, Vass úr, ha engem meg kell operálni?

- De, kedvesem... - Vass úr elsápadt. Még az hiányzik. Szegény lány... De eltekintve attól, éppolyan jól megoperálják a Szent Jánosban... Sőt! Azonban ő már akkor nem teheti, hogy átvigyék, és ez itt egy vagyonba kerül. - Miért gondolja, kislány, hogy megoperálják?

- Úgy érzem, hogy meg kell operálni. Úgy érzem, hogy rövidhullámú besugárzást kell vennem, diatermiás kezelést és ilyeneket...

Gonoszságból mondta ezt. Dohányzott, és látta, hogy szegény Vass úr minden újabb eljárás említésénél sápadtabb lesz.

- Nézze, Vass úr, ez még nem biztos. Nekem tudni kell valamit: tulajdonképpen mit akar maga tőlem? Mért üldöz a szerelmével?

- Te... tessék?! - hebegte elgyötörtén Vass úr.

Zsófia felállt, és tüntetően elhagyta a helyiséget. Odakint közölte a főápolónővel, hogy ez egy bolond fruska, valami görll, aki fejneuraszténiában szenved, és addig ugratja a pasast, amíg nem fogja kifizetni a számlát. Legalábbis jelteni kell, hogy az Általános Áruház tulajdonosa nincs olyan vonatkozásban a hölgygel, hogy kvarcfénykezelést vagy ilyesmit megengedjenek neki...

Zsófia a maga durva módján mondta el a dolgokat, és ezt senki sem szerette. Mindenki tudta, hogy neki kötelessége jelteni az előrelátható pénzügyi változásokat, de sajnos, olyan határozott formában végezte teendőjét, hogy az abszurdum volt. Ezért mindenki leintette állandóan.

- Semmi közöm ehhez, Pipi nővér - mondta a főápolónő. - Wallenstein főorvos úr úgy intézkedett, hogy ha a beteg nyugtalan, adjunk neki este altatót. De csak ha kér.

- Kérem! Aztán, ha nem jelentem, akkor azért szidnak össze... A lány megevett három gulyás-krumplit, megette az én vacsorámat is. Az biztos, hogy kiéhezett nő, és ez a Vass be van gyulladva az igényei miatt. Nekem összesen ötven fillért adott, és semmi köze a lányhoz.

- Nem tudom, mért mondja nekem ezeket - mondta a főápolónő, és sietett az irodába a civil úrhoz, akivel a jelentést apróra közölte. Zsófia ismét keserűen érezte, hogy őt itt kirekesztik valamiféle közösségből, amihez pedig jogosan tartozna. Mért akarják neki bebeszélni, hogy nem fontos a beteg anyagi helyzete? Aztán jönnek kérdezni, hogy látogatja-e még a bárót a nagymamája, és ha ritkábban látogatja, akkor átteszik a dépendance-ba, amíg a kötözés tart.

És suttognak egymással, és elhallgatnak, ha ő a közelbe jön. Pedig ő hűségesen lead minden garast. Bözsi nővérről viszont tudja, hogy húsz pengőt kapott a századostól, amikor ő szabadnapos volt, és egy fillért sem adtak neki. A többivel biztos elosztotta. Amikor ő éjjeles volt, negyven pengőt adott neki az, akit csöveztek, ő megosztott velük minden vasat.

- Nézze, maga most ideges, gyermekem - mondta közben Vass úr a princessz ágya mellett, és ez idegesítette a hercegnőt. E pillanatban a kertre nyíló szobában - mindegy, hogy ki a felmenője, de talán az a leány, akit helyettesít, kifogásolná a megszólítás bizalmas jellegét, és így ő most valakinek a büszkeségét nem a megfelelő módon képviseli. Viszont helytelen önérzeteskedéssel esetleg elronthatja az Ágnes nevű, kertre nyíló leánynak fontos vonatkozásait Vass úrhoz. Aki szomorú, és kabátban ül a szobában. Ez igen rossz szokás. Neki azonban ezeket a szokásokat tanulnia kell.

Ha mint Ágnes szerepel, holnaptól kezdve ő is kabátban fog ülni, sűrűn felvonja a vállát meg a szemöldökét, és kifordítja a tenyerét.

Istenem, milyen rutin kell ahhoz, hogy az ember átmenetileg ne legyen főhercegnő!

Borzasztó nehéz dolgokat tudnak ezek a polgárok. Vass nevű például átteszi egyik lábát a másikon, és rázza. Ilyet ő még abban a környezetben, ahol tartózkodott, sohasem látott. Ezt is jó lesz megtanulni. Továbbá a „nézze” szó, az „idehallgasson” - mindezek rendkívül fontosak.

- Nézze, gyermekem - mondta még Vass úr -, én nagyon szívesen segítségére leszek abban, hogy munkájából elirtassa a családját, és kérem, ne higgye, hogy ezért én olyasmit is elvárok magától, amit nem szívesen... Szóval, kérem, ne gondolja, hogy én magát el akarom csábítani.

A princessz átkarolta a takarón keresztül két térdét, ráfektette az állát, és nagyon szomorúan ezt felelte Vass úrnak:

- Ha komolyan így áll a dolog, ahogy mondja, akkor kérem, adjon nekem még egy cigarettát. Sőt, adjon nekem még több cigarettát, hagyjon itt egy pakli gyufát is, és menjen haza, mert szeretnék egyedül maradni.

Lehet, hogy ez a lány megbolondult? Ha így van? Nincs joguk, hogy ez esetben átvigyék őt a szomszédos Holländer Intézetbe. Kötelesek őt beszállítani a Benedekre vagy a Lipótmezőre. De lehet, hogy csak azért beszél ilyen furcsán, mert beteg.

- Mondja, kedvesem, mért beszél maga úgy, mint egy főhercegnő?

- Mert fáj a vakbelem. Holnap kivetetem, és az egy főhercegnői pazar állapot, ha itt megoperálnak. De ha itt hagyja az összes cigarettáját, és ad egy pakli gyufát, akkor becsület-szavamra ígérem, hogy nem fognak megoperálni.

Vass úr nyomban kirakta az összes cigarettáját, odatett egy pakli gyufát, és csak azután folytatta:

- Nem érzi, hogy fejfájása van, vagy zavaros a környezete?

- Fejfájásom nincs, de őszintén szólva a környezetemet elég zavarosnak érzem. Ez az állapotom azonban megszűnne, ha Vass úr most hazamenne lefeküdni, és így mindössze Pipi nővér maradna velem.

Vass úr felállt.

- Kedvesem! Maga egész furcsa teremtés. Végére is azonban ehhez semmi közöm. Egy őszinte mondatot még megnyugtatósára: feleségemet, aki elhagyott egy karmesterrel, ma is szeretem, és úgy érzem, Kerényi tévedett, amikor azt hitte, hogy egy ilyen kisleány, mint maga, jó hatással lesz rám.

- Na, na! Ez a Kerényi okos ember. Azért csak jöjjön be holnap is, Vass úr, megpróbálok majd jó hatással lenni magára, és azt hiszem, sikerülni fog. Különben hol van most a felesége avval a karmesterrel?

„Kicsoda Kerényi?!”

- Legutoljára Brünnből írt egy lapot, mert azért ma is nagyon szeret engem, csak ez más...

És sóhajtott. A férfiak mindig irigylik azt a pizok gazembert, akire a nő fűt, a nevét se akarja többé hallani, és gúnyosan felkacag, amennyiben megvádolják, hogy azért fogy, mert még ma is szerelmes belé. „Én? Haha!... Ha csak rágondolok, idegesít! Vedd tudomásul, hogy Brunónak a kisujja többet ér!” És Brunó (ez esetben Vass úr), bár tudja, hogy a kisujja többet ér, mégis irigyli ezt a másik embert, akinek lehet, hogy a kisujja egy vasat sem ér, ám kétségtelenül rendkívüli emóciókat idézett elő.

De mi köze ehhez egy ilyen taknyosnak?

Ez zsarolja őt avval, hogy kiveteti a szanatóriumban a vakbelét! Ez rafinált kis kígyó, és lehet, hogy szintén elzokogja majd egy barátnőjének néhány hónap múlva: „Annak a Vassnak a kisujja többet ér...”

Hát ebből neki elege van. Az ő kisujját hagyják ki a játékból! Ez a kis csikó csak eszébe juttatja, hogy ő milyen szánalmasan feküdt ott a friss, hideg lepedőn, Wallenstein rendelójében, meglazított nadrágjával, mellén a fémtrapéz, amelyik a főorvos füleiből függve, két gumicsövön himbálódzik.

Ő elmegy az öreg Belicskához - akinek régi fajta sztetoszkópja van -, és megkérdezi, hogy érdemes-e kijárni naponta az Erzsébet hídfőhöz vizet inni. Ott az ivókút körül, szomorú öregurak között, akik meleg ásványvizek kortyolgatása közben merengnek líraian, a többihez mérten fiatalnak, erősnek és fölényesnek érzi majd magát.

De ez a nő, égszínkék pizsamáján fehér csillagokkal, egy bordó ernyős lámpa világában, a szanatóriumi szoba jó szagú, izgató csendjében, csak azt juttatja eszébe, hogy milyen másképp viselkedne az ő helyében Bercik, a kötött-szövött osztály vezetője, ez a göndör, fekete hajú, vigyorgó Don Juan.

- Higgye le, kisasszony, önzetlenül akarok segítségére lenni betegségében, amíg felépül, és ha bármire szüksége van, forduljon hozzám. - És szomorúan megjegyezte. - Ha úgy érzi, hogy ez fontos, és jó lenne magának, vetesse ki itt a vakbelét. Takarékos ember vagyok, de elég gazdag ahhoz, hogy teljesítsem ezt a kívánságát, ha annyira szeretné. Habár azt mondják, hogy a kórházakban sokkal nagyobb biztonsággal végzik a műtétet...

Arra gondolt, hogy ő most már végigcsinálja evvel a kislánnyal. Ne higgyék őt valami undok, vén szatírnak, aki leveszi a kezét egy leányról, mert ez nem borult a nyakába.

Neki ez a kis csikó nem is kell. Megmondja a cégvezetőnek, hogy a Kerényivel ne dolgozzanak. Kiadják az egész hirdetést a Mossénak! Kész. Így illik egy valamirevaló céghez.

- De én azt akarom, Vass úr, hogy maga engem állandóan meglátogasson. Én nem akarom, hogy maga nekem ajándékozzon, és diszkréten távol maradjon. Holnap tizenegyre itt legyen, mert nagyon lehordom! Most lehet elmenni... Pá, pá!

Intett a jobb kezével, és odanyomta Vass úr szájára. Vass úr megcsókolta a kezét, és belepirult.

Azért kedves kölyök...

És nem jó az egész évi hirdetést kiadni egy cégnek. Nagy kiszolgáltatottság. Végre is Kerényi úgy-ahogy, egész jól intézi a dolgokat...

A folyosón találkozott Pipi nővérrel, és a zsebébe nyúlt.

Azután megnézte, hány óra.

Majd ad egyszerre. Meg fogja kérdezni Szamosinét, aki valami bajával sokat járt a szanatóriumba, hogy ez utoljára szokás-e, vagy közben is kell adni.

És felbúgott a lift. A princessz jól hallotta. Kertre nyíló szobáknak nincs dupla ajtajuk. Elsősorban a cigarettát és a gyufát pizsamája zsebébe dugta. Pipi nővér erős és erőszakos.

Pipi nővér leoltott a villanyt, és jó éjszakát kívánt.

- Maga nem alszik itt?

- Nem volt szó arról, hogy külön ápolónője lesz. Ha kettőt csönget, akkor jövök. Különben minek magának ápolónő?

- Na hallja! Ha ma este nincs ápolónőm, akkor olyan éhes lettem volna...

- Nézze, lelkem - mondta a néger óriás -, azt ajánlom magának, hogy ne legyen ilyen hetyke. Nem árt a maga fajtájú, kiéhezett, szegény lánynak pár napig itten üdülni. Viszont, ha ilyen hetyke lesz, akkor nagyon hamar vége az egésznek... Értse, ahogy akarja. - És ezzel kiment.

Ötödik fejezet

Egy különös éjszaka

A princessz tűnődött. Csakugyan hetyke? Igyekezett olyan alázatos és szerény lenni, engedelmes és... És úgy látszik, nem sikerült. Most nézzük Ágnest.

Mert itt valamit tenni kell.

Egyrészt, hogy ne legyen botrány a személycseréből, másrészt, hogy ő itt egy kicsit pihenjen. És főleg eltolja ezt az undok férjhez menést.

Egyelőre nem ismeri a vőlegényét személyesen, tehát nem fenyegeti közvetlen veszély.

Mi legyen?

Kimászott az ágyból. Óvatosan a folyosóra ment, és szép csendesen végighaladt... senki sem törődött vele. Egy boy sietett valahová.

A kis princessz elindult a roppant épületkomplexumban, hogy megkeresse Ágnest, aki jelenleg valahol főhercegnő helyette. A liftakna felől zűrös hangokat hallott.

- Azt a beteget át kell vinni onnan, mert a 107-ben van a főhercegnő. A főorvos úr azt mondta, hogy még reggel tegye át... De hová vigyük? Az új dépendance-ba nem lehet vinni, ott nincs hely... A második emeleten sincs hely... Meg kell kérdezni Ferit...

Veszekedtek.

Tehát a 107-ben megtalálja a főhercegnőt. Saját magát. Ezt az Ágnest. De mit csinál gróf Waciszláv? Hogyan lehet, hogy nem vették észre a személycserét?

Éppen elsurranna a fordulóban, amikor Pipi nővér tűnik fel a túlsó félen, és megbotráncozva szól:

- Kisasszony!...

Huss! A princessz egy iramodással fenn van a lépcsőn, egyik kis vörös papucsát elveszíti, mint valami hamupipőke. De nem törődik vele: Az egyetlen lény a világon, akitől komolyan fél, az Pipi nővér.

Fut az emeletre, és hallja a nővér nehéz csoszánásait. Az emeletnél lassítani kell, mivel egy boy jön. Az utolsó három lépcsőt hát nyugodtan teszi meg, lihegését elfojtva. A boy továbbmegy mellette. Viszont ott áll a felvonó. Nyitva az ajtó!

Ide most valakit betolnak, hogy elszállítsák, de még útban van, nincs itt. Talán most teszik csak hordszékre.

- Kisasszony... - hallatszik ijedten letről...

Be a liftbe!

Bevágja az ajtót, puff! Lenyom egy gombot, felbúg a muzsika, és utaznak...

Kissé megnyugodva leül. Szép lift. Nagy és finom. Szívesebben lakna benne, mint a kertre nyíló szobában. A lift megáll.

Kilép.

De nyomban visszalép, és becsukja az ajtót. Jaj Istenem! Egy tábla van pontosan az ajtóval szemben:

MŰTŐ

Brrr... Addig tréfált Vass úrral, amíg ide érkezett. Lenyomja találmra a harmadik emeletet. Közben már hallja, hogy lent kiabálnak.

- Micsoda dolog ez? Ki mert ilyenkor a lifttel menni...?

Azt se tudja, milyenkor. De ezek most ott állnak egy beteggel, és nincs felvonó. És egy emelettel feljebb kilép a liftből, és lenyom egy gombot. Tévedésből az *alagsort*.

Jól néznek ki!

Ha egy ideges pasast hoztak a hordszéken, akkor kész a botrány! Most fel kell hozni az alagsorból a liftet.

Hallgatja a muzsikát. Milyen szép! Ez a legszebb itt. Olyan diszkréten, mély bűgással zenél a felvonó...

Három emeleten át egy teljes liftrapszódíát játszik!

Most itt egy kis nyugalom és csend van.

Leül a lépcsőre, mellére szorítja a kezét, és liheg. Mennyi baj van! Csak tudná, hogy miért? Mit akar tulajdonképpen?

Elsősorban elvesztette a papucsát.

Ez nem baj, mert a szemközti ajtó előtt lát egy pár körömcipőt, és az egyiket nyomban felveszi. Erkölcsileg helyes érzéssel bír az enyém és a tied fogalmáról, de vagyona révén megszokta, hogy azt tegye, amit akar. Mindent megfizethet, és mindenki engedelmességgel tartozik neki.

Csak ez a Pipi nővér nehogy felmásszon ide a harmadik emeletre. Arra jön egy férfi pizsamában, a karján törülközővel. Remek ötlete támad.

- Bocsánat! Álljon meg, uram!

Az illető Rubber Szilárd főmérnök. Barna, tömött, angol bajusza van. Nagyon kövér és cukor-bajos. Gyanakodva megáll. Mit akar ez a nő tőle, éjjel, pizsamában és kétféle cipőben?

- Parancsoljon!

- Legyen szíves, és azonnal adja nekem a törülközőjét!

- Miért kéri ezt?

- Hirtelen szállítottak be, valami erős tünettel, már nem is tudom, hogy mim fáj, és elfelejtettem törülközőt becsomagolni. Nagyon szeretem a zöld szegélyű vörös frottírt, mert ízléstelen, és az szép!

A főmérnök, akinek minden izgalomtól tartózkodnia kellett, és 0,8 cukorral jött be, keserűt nyelt. Persze, ez a könnyű hölgyike itt kikezd vele, szemtelenkedik, és nem mondhatja meg neki, hogy egyelőre mindenféle különleges éjszakai találkozást eltiltott az orvos.

- Komolyan szüksége van a törülközőmre?

- Képes vagyok erőszakkal elvenni! - feleli a princessz lelkesen.

A mérnök szomorúan átadja a törülközőt, és visszamegy a szobába másikért. Mért mondja ez a fruska, hogy a zöld szegélyes vörös frottír ízléstelen? Neki nagyon tetszik. Hát ő egy ízléstelen férfi?

Kis híján sírva fakadt.

Alaposan megmondja majd a véleményét a főorvosnak. Miután bevette az altatóját, ne idegesítsék őt fel. Végre is ez szanatórium!

Közben a princessz, kétféle cipőjében, karján a törülközővel, vidáman és könnyedén elindult. Kész a megoldás. Pizsamában, törülközővel, sietve megy! Nem lehet baj, nem kell settenkedni. Ez itt a szanatórium folyosóján egyenértékű egy útlevéllal. Az ember lóbálja a törülközőjét, és siet.

Most hogyan juthatna a 107-es szobához? Itt a 200-as szobák vannak. Egy emelettel lejjebb kell keresni a 107-est.

Kissé habozik. Eszébe jut Pipi nővér hangja, amint felhallatszott - fényes, vastag felsőkarjával, hatalmas csípőjével egy női Herkules. Mindegy! Gyerünk!

Törülközőjét könnyedén karjára dobva, megy le... Közben eszébe jut, hogy valaki pizsamában, egy törülközővel hónapokig barangolhatna a szanatóriumban anélkül, hogy ott szobája lenne, és anélkül, hogy bárkinek is feltűnne. Amikor ezt gondolja, szembejön egy vörös hajú, negyven év körüli nő, pizsamában, a karján törülközővel!

Hurrá! Szélhámos! Ez is annak a férfinak a törülközőjével zarándokol! Szegény ember, itt valósággal kirabolják, csak azt tudná, honnan szerzi ezeket az ízléstelen frottírokat!

- Jó estét, nagysád. Látom, hogy szintén nincs lakása a szanatóriumban, és...

- Nem értem... Rubber Szilárd főmérnök felesége vagyok.

Ebben a pillanatban döbönt tekintete a princessz frottírjára tapad.

- Kisasszony... - hallatszik egy tompa sóhaj a mélyből...

Két tűz között áll most. Most a legnagyobb baj van!

Olyan az egész, mint egy rossz álom! Megölik!

Egy ugrással menekül le a lépcsőn. Az asszony utánaszól, de a főhercegnő fut, mint a bolond.

Te jó Isten!

Hogyan mossa magát tisztára Rubber Szilárd ebben az ügyben?!

Karján a törülközővel, lihegve halad. Pipi nővér valahonnan jön, ez nem kétséges. És óvatosabb lesz! Mert örült baj lehet az ilyen Rubberné-féle szeleskedésekből. Visszafordul. A negyven év körül vörös nő mozdulatlanul áll fent a lépcső karfájánál, és fixirozza. Kezében a frottír.

Arcán a gyanú!

Huh!

Gyorsan befordul. Szembe jön egy boy. Ez rá sem hederít az égszínké pizsamás leányra, amint a törülközővel elsiet. Szofi princessz könnyedén a vállára üt a frottír rojtjaival.

- Halló, boy! Merre van a 107-es?

- A 107-es semerre sincs. Nagysád a tizedik lakó, akit tisztelettel megkérünk, hogy a princessz álmát ne bolygassa. Szíveskedjék csak erre tovább menni. A 107-es felé vezető folyosót úgylis lezártuk.

Jóképű fiú. Szőke és szemtelen.

- Magát hogy hívják?

- Szabó Gusztáv. Én vagyok a Guszti. Ugyebár, nagysád az új lakó a 125-ből? Azért bátorkodom megkérdezni, hogy ha keresik vagy mi, akkor rendelkezésére álljak.

- Eltalálta. Én vagyok az új lakó a 125-ből.

- Parancsol a művésznő reggel valamilyen újságot?

- Úgyszólván semmit.

A fiúnak közben kifényesedik a szeme. A princessz nagyon szép. És megáll vele itt beszélgetni. Az ördög nem alszik. Vagy ha igen, akkor egy másik szanatóriumban tölti esetleg az éjszakát ma.

- Felvigyek valamit a művésznőnek?

Miféle színésznővel téveszti össze?

- Felvigyen?... Nem kell. Idehallgasson, maga szolga: én a 107-be akarok menni.

A fiú, mint egy apród a történelem valamilyen romantikusabb részletéből, habozás nélkül felel.

- A művésznő oda fog menni. Pedig lehet, hogy engem kirúgnak ez esetben. Legalábbis, ha megtudják, hogy az én révemem jutott oda.

- Nem tudják meg. Maga egy hűséges szolga, és ezért a barátom.

Egy pillanatig a boynak is átvillan az agyán, hogy a hölgy átszökött a szomszédos elmeintézményből. Úgy beszél, mint egy hadvezér. És a hadvezérek, akik ezt a jellegüket nem képesek bizonyítani, a szomszédos intézményben laknak.

Mindegy!

Ez olyan szép, hogy ahhoz foghatót Szabó Gusztáv még nem látott soha! Még ahhoz foghatatlan sem fordult elő az életében. Szabó Gusztáv nemrég még sofőr volt, és szerelést tanult. A Wallenstein Szanatórium rendszere nem alakíthatta még át talpig szolgává, utolsó leheletéig besúgóvá, lakók anyagi helyzetének lélektelen megfigyelőjévé. Mert itt mindenkinek ez a kötelessége: Mindent tudni! Jaj a nővéreknek, ha a vezérigazgató vagy a gróf elveszítette lóversenyen mindenét, és ez csak a számlafizetés napján derül ki. Szabó Gusztáv e pillanatban felsorakozott a princessz mögött lelkileg, és olyan hihetetlen fegyelemsértésre ragadtatta magát, hogy e szemmel látható pimasz hölgyet (de milyen szép!) eljuttatja a 107-hez.

Egy másik alkalmazott e roppant szanatóriumhoz képtelen lett volna hasonló pártütésre!

- És hogy gondolja? - szólt a princessz, mutatóujjával Szabó Gusztáv aranygombos mellére bökve. - Miképpen érhetjük el a 107-est? Rohammal áttörünk a lezárt részen?

- Ezt is megtehetnénk - felelte Szabó Gusztáv harci készséggel -, mert csak két ápoló áll ott, és én erős vagyok. De ennek semmi értelme. Adok a művésznőnek egy elsőrangú ötletet, és segítek is benne. És nem azért teszem, hogy borralalót adjon. A művésznőt én felküldöm a tálalóliftre, és az a 104-es előtt ér az emeletre. A 107-es ott van két lépésre!

- Gyerünk!

Fentről egy hang hallatszott:

- Rendben van, elköltözünk! Azonnal kérni fogom a számlát, csak hagyjatok már békét a törülközőkkel!

Rubber Szilárd hangja volt. Az elköltözés azonban már aligha segített. Úgy látszott, válóperre kerül a dolog. Az asszony sírt, és Sziráki doktor két injekciót adott később.

Közben Szabó Gusztáv elszántan és fénylő szemekkel, valami rejtélyes falrészből nyíló kőlépcsőn lefelé vezette a princesszt, akiről azt hitte, hogy valamiféle művésznő.

Egy bizonyos művésznő, aki ma költözött a 125-be.

Ez a lépcső itt nyilván melléklejáró - gondolta a princessz. Titokzatos kamrák nyíltak oldalt, és a főhercegnő úgy érezte, hogy itt halottakat tartanak.

- Ez a mosókonyha... - súgta Szabó Gusztáv, mikor látta, hogy a princessz ijedten elhúzódik. Szabó Gusztáv agyát is rejtélyes lehetőségek foglalkoztatták. Mi történik, ha ez a nő egy nemzetközi hírszerző szolgálatában áll, benyomul a főhercegnő hálósobájába, lelövi, vagy ellopja a terveket? Miféle tervei lehetnek egy főhercegnőnek? Akit baleset ért?

Marhaság!

Tudnia kellene, hogy mért akar odajutni ez a leány.

Nevetséges. Az egész szanatórium oda akar jutni, és senkinek sincs kalandos terve, csak kíváncsiak, és szeretnének egy pillantást vetni a szobára, szeretnének egy szót beszélni az ápolónővel, és az egész szanatórium fújja fel magát, de ez a kis filmszínésznő nagyon kedves, ez kukkantson oda a főhercegnő hálósobájába, nézzen be a kulcslyukon.

Egy négyszögletes, kőpadlójú helyiségbe értek, ahol az ételeket liftbe teszik. Itt sötét volt. Szabó Gusztáv nem értette, hogy miért nem meri egy ujjal sem megérinteni a filmszínésznőt. A helyzet az volt, hogy a kislány vele jött nyugodtan, gondtalanul, sötét melléklépcsőkön át, és ő nem mert hozzáérni.

Eh, mindegy!

Az ilyesmi vagy magától megy, vagy nem fontos. Ne gondolja ez a kis csitri, hogy azért teljesítette a kérését, mert szemtelenkedni akar vele.

- Guggoljon le a tálalóliftben, és csak akkor szálljon ki, ha egész biztos már, hogy megállt. Fél percen belül újra szálljon liftbe. Én majd megérezem itt a kötélén, ha nehezebb lesz, leeresztem magát, és visszamegyünk a melléklépcsőn.

- Szabó Gusztáv, magát ki fogom tüntetni.

- Most ne hülyéskedjen a művésznő, hanem szálljon a liftbe.

A princessz ráült a fadeszkára, úgy összekuporodott, mint valami embrió egy anatómiai atlaszban, és Szabó Gusztáv két erős karja meghúzta a kötelet. Sötét falak mentén suhant. Ez is erős, mint a Kovács főerdész - gondolta. - Ezek mind olyan erősek!

Szolgálatkészek, és mégis csupa rebellis!...

Megállt az apró felvonó. Természetesen nem várt, hanem nyomban kiugrott a félig még himbálódzó liftből, miáltal hasra esett a folyosón. Mozdulatlanul feküdt. Meghallották?

Semmi. Felemelkedik!

Ez a 104-es, az ott a 106-os... Nyitva az ajtó, és... A 106-osban van. Waciszláv!

Egy fotelban ül, és méltóságteljesen alszik! Hurrá!

Minden a legnagyobb rendben van! Odamegy, és megrázza az udvarmester vállát. Ez nyomban felugrik.

- Adja ide a cigarettáját!

Waciszláv átad egy aranytárcát. A princessz pizsamája zsebébe teszi.

- Adja ide a pénzét!

Waciszláv átad háromezer pengőt.

A princessz ezt is a pizsamája zsebébe teszi. Valahányszor Waciszláv szólni akar, mutatóujját keresztben az ajka elé illeszti, és a gróf elnémul.

- Tegye a fülébe a műszert!

A gróf nem érti. A princessz a zsebébe nyúl, fülébe teszi a hangerősítőt. Szofi főhercegnő gyorsan, halkán beszél. Tudja, hogy Waciszláv téved. Waciszláv nem sejtí, hogy a szomszéd szobában az Ágnes nevű hölgy van, aki Vass úrra tartozik. Waciszláv azt hiszi, hogy ő volt a szomszéd szobában, és most végre kijött. A kislánynak, úgy látszik, lehetett annyi esze, hogy nem fogadta az udvarmestert. A kislány mindent megérdemel, amiért átengedte neki a marhagulyást és a paprikás krumplit. Sajnálja, hogy Rubber Szilárd válik, és elhagyja a szanatóriumot, de különben az egész hecc nagyon kedves.

- Itt vártam, hogy a főhercegnő intézkedni kegyeskedjen. Reggelig vártam volna, ha kell.

- Nem kell. Idehallgasson, Waciszláv. Maga szeret engem. Én is szeretem magát. Elhatároztam, amikor rábeszél, hogy megismerkedem majd avval a görög férfival, és hozzámegyek feleségül. Úgy is lesz. De előbb a családnak teljesítenie kell egy feltételt: két hétig most nem törődik velem. Én itt pihenek, újságot olvasok, sétálok... - Kissé zavarba jött, mert Waciszláv szeme rémülten tapadt a különleges frottirtörülközőre. - Ma rendeltem a Belvárosban... Szeretem az ilyen színes törülközőket... - hebegte.

Waciszláv kivette füléből a membránt, belefúj, és visszatette.

- Bocsánat... rossz ez a hallgató, úgy értettem, mintha azt kegyeskedne mondani, hogy ilyesféle holmit rendelt ma...

- Jól hallotta! Ez nem tartozik magára! Mondja meg Herbert főhercegnek, Alfonz örgrófnak, hogy ha a két hét alatt érdeklődni merészelnek irántam, érintkezésbe lépnek velem, vagy bármi módon zavarják ezt az utolsó két boldog hetemet, akkor nem megyek férjhez! Elutazom újra Afrikába, oroszánt vadászni. Pedig jól tudják, hogy olyankor mindig beteg leszek, megsérülök, mert nem tudok a fegyverrel bánni... Ezt, legyen szíves, írja itt fel mint intézkedésem, és én majd aláírom. Az udvartartás menjen haza Borjénába, és bízzanak meg itt egy bankot, hogy az én üdülésem és egyéb költségeimet fedezze. Ha csak egy ember itt marad az udvartartásból, nem megyek férjhez!

A másik szobából benyitott az apácaarcú, finom leány. Anna nővér.

- Kérek egy kis csendet, a princessz mélyen alszik...

És visszament. És azt gondolta magában, hogy ez az udvarmester egy jó pofa. Ez már kifogott egy kis flörtöt magának várakozás közben...

- Mit mondott az ápolónő?... - hüledezett Waciszláv, és nemcsak belefúj a hangerősítőbe, hanem odaverte az asztalhoz is néhányszor.

- Azt mondta, hogy én mélyen alszom. Ez azért van, mert odabent egy másik hölgy fekszik, aki a főhercegnőt játssza, és én a kíváncsiskodók elől egy másik négyszobás apartement-t béreltem az alsó emeleten. Maga tehát csak maradjon itt, a reggeli vonattal utazzék haza. És természetesen ne merészelje kétségbe vonni a személyazonosságát annak a főúri hölgynek itt a szomszéd szobában. Ágnes a keresztneve. A kérésemre az én nevemben szerepel, hogy elhárítsa a kíváncsiskodókat.

Waciszláv mindent felírt, a princessz elolvasta, aláírta, és nem vette tudomásul Waciszláv kidülledő tekintetét, aki a piros papucsot és a brokát körömcipőt nézte a lábán, és már előre szédült és rettegett és borzadt, hogy mi lesz ebből megint.

- A cipőmet és a törülközőmet elcseréltem véletlenül egy barátnőmmel... - mondta könnyedén, és teljesen piros lett, mert tisztában volt vele, hogy Waciszláv egy szavát sem hiszi el.

Úgy is volt.

Azonban mit lehet tenni? Ez olyan lány, hogy amit kimond, azt állja. Ha felbosszantják, nem lesz semmi az esküvőből, viszont a görög herceggel való házassága beláthatatlan politikai fontossággal bír.

- Kedves Waciszláv, most búcsúzom magától, viszontlátásra.

Kezet rázott a gróffal, kiment, és becsukta az ajtót. Gyorsan bebújt a tálalóliftbe, ennek a muzsikája gyenge, rossz zene volt, mintha valami hegedűművésznek készülő ifjú titán játssza a vizsgán egy hangversenyt. A sötét falak mentén ismét leszállt a mélybe.

Waciszlávnak váratlanul eszébe jutott valami, és a következő pillanatban kilépett a folyosóra. Tátva maradt a szája.

Senki.

Egy nővér jön arra.

- Kedves nővér... egy pizsamás hölgy ment erre...

- A folyosó el van zárva, erre nem járhat senki. Én itt szolgálatban vagyok.

Bekukkantott a hálósobába. Az ágyban feküdt egy hölgy és aludt. Ez az Ágnes keresztnevű főúri helyettes. Egész finoman, macskaszerűen hortyogott, egy ápolónő cigarettázott, és regényt olvasott. Waciszláv láttán rémülten dugta el a cigarettát.

Waciszláv máris visszalépett. Ez mi? Csoda? Az egész hosszú folyosón, jobbra is, balra is senki. Hová tűnt Szofi princessz? Távol, a folyosó végén két sárga ruhás kerub örködik. Hatalmas férfiak. A szobában megnézte a szék alatt, az asztal alatt, majd újra megfogta a fejét...

Álmodott? Ott van, amit a főhercegnő diktált és az aláírása is. Lehetséges, hogy titkos ajtók léteznek, miután hatvankét éves koráig egyetlen regénynek sem hitte ezt el?

Közben a princessz leért a tálalóliften a kis konyhába, ahol Szabó Gusztáv erős karja bocsátotta fel a zsinórt, hogy leereszkedjék a tálalópad. Kiugrott. Elindult. Szabó Gusztáv némán követi. Ismét mennek fel a mosókonyhák mentén. Végül kiérnek a második emeleti folyosóra.

- Szabó Gusztáv! Ezért, amit tett, adok magának egy szép cigarettatárcát jutalmul és emlékebe.

És átadta Waciszláv gróf hatalmas, arany cigarettatárcáját.

A fiú mosolyogva mondta:

- Nézze, művésznő, amíg ezüsttárcára nem telik, inkább csak az eredeti csomagolásból cigarettázom, dublét nem hordok.

- Az én kedvemért tegye meg, és hordja ezt. Ha dublé is, jó szívvel adtam.

- Érdekes, hogy milyen nehéz... - mondta Szabó Gusztáv csodálkozva, de szolgálatkészen zsebre tette a tárcát.

- Hányas szobában is lakom én?

- A 125-ben. Felkísérjem?

- Szabó Gusztáv! Maga soha nem léphet a szobámba, de különös kegyképpen felhatalmazom, hogy szobán kívül bármikor megszólítson, és olyankor én egy-két percig beszélgetni fogok magával.

Ez mégis a szomszéd intézményből jöhetett át, mert Péter megint elfelejtette lezárni a kaput, mint a múltkor, amikor megjelent itt az orosz cár - ezt gondolta Szabó Gusztáv, de mégis...
Lelkesen felelte:

- Köszönöm! Nagy kegy, és nem fogok sűrűn élni vele, hogy ne bánja meg.

„Ha bolond, akkor is nagyon szép!”

- Most pedig búcsúzzunk.

- Kérem, művésznő, amikor érkezett, letelefonált a portára, hogy küldjenek fel minden reggel egy doboz Stambult... A portás azt felelte, hogy nem tartunk itt bent cigarettát. Mi tartunk itt bent cigarettát, csak a művésznőnek még nem alakult ki a hitele, de én addig is átküldök mindennap egy doboz Stambult.

- Minden nap két doboz Stambult küldjenek fel, és hogy kialakuljon a hitelem, itt van háromszáz pengő, adja a portásnak. Ezt ne írják a számlámhoz, ne említsék többé, ez azért van, hogy mindenfélet felküldjenek, ha én letelefonálok. Akkor is küldjenek sok mindenfélet, ha nem telefonálok.

Egy csomó ezres közül kiszedett háromszáz pengőt, és Szabó Gusztávot keményen megrázta a vállánál fogva - pénzjutalom helyett -, mert tudta, hogy ennek a fiúnak nem szabad borraivalót adnia. És mikor továbbment, Szabó Gusztáv mélyen meghajolt.

„Ha abnormális, akkor is előkelő!”

A princessz, törülközőjét csóválva, most már elhatározta, hogy visszatér a szobájába. Csak tudná, melyik a szobája? Sietett, sietett, és az egész ügy gyanús lett előtte, mivel már sokkal régebben megy, mint amilyen hosszú lehet az épület folyosója.

Hol van? Hisz ez már másik épület! Meg kéne tudni mégis, hol a szobája! Szívesen hallotta volna Pipi nővér hangját a mélyből, amint így szól megbotránkozva, hívó hangon:
„Kisasszony...”

- Na, csakhogy jön!

Egy ápolónő szólt rá a homályos folyosón.

- Fiam, maga jól kezdi itt az állás elfoglalását. Húsz perce várja a főnővér. Holnap helyett már ma szolgálatba kell állnia. Új beteget hoztak, és én nem hagyhatom ott a kisgyereket.

- Kérem, azt én nem tudhattam - felelte nyomban a princessz, aki elhatározta, hogy semmiféle ellentmondásba senkivel nem bonyolódik.

- Jöjjön, ahogy van! Nem kell felöltözni! - sürgette a másik.

Vezették folyosókon keresztül egy szobába, ahol egy nő feküdt lehunyt szemmel, ott volt felöltöben báró Udvarhelyi egyetemi tanár, és még vagy két fehér köpenyes és egy nagyon ijedt fiatalember, aki az ujjait morzsolgatta vagy számolgatta, és sápadt volt...

- Hát, kérem, én azt hiszem, hogy most hagyjuk... - mondta Udvarhelyi. - Az a kérdés, mennyi méreg szívódott fel. No és a szervezet!... Az dönt. A szív működéssel... aránylag... megelégedhetünk...

- Kérem, ha bárkit vagy bármit lehetne... - a fiatalember azt akarta mondani, hogy ha báró Udvarhelyin kívül még száz és száz kiváló professzort idehozhatnak, ez mind nem számít, csak biztosat akart tudni... A fiatalember nem tudta, hogy medikus ugyancsak gyomormosást és ugyanazokat az injekciókat adta volna, a fiatalember nem tudta, hogy az ágyban fekvő hölgyről az egész emberiség minden tudomásával, valamennyi tudósával együtt sem tudhat biztosat. Biztosat csak báró Udvarhelyi tud.

Hogy minden bizonytalan.

Ehhez is mennyit kell tanulni, amíg precízen látja az ember.

A hölgy irdatlan mennyiségű altatót vett be otthon, és ezt elég későn vették észre. Mire idekerült a szanatóriumba, a bevett altató nagy része már felszívódott. Hogy ez a hölgy él-e még, amikor felkel a nap holnap reggel, vagy sem, a kezeit tördelő fiatalember napfelkelte előtt akkor sem tudhatja biztosan, ha a világ minden aranyát felhasználná ezen célra. Az egész komplexumból csak az az egy biztos, hogy a hölgy akármennyi altatót vett is be, a nap holnap reggel is felkel.

Erre gondol báró Udvarhelyi, és feláll. Veszi a kalapját, latin dolgokat mond egy kopasz fehér köpenyesnek, ez, ugyanolyan latinokat felel, bólogatnak, és megértik egymást, és a nő lezárt szemmel, sárga arccal fekszik, besüppedt halántékkal, zilált hajjal, és liheg...

- Kérem, az biztos, hogy este 9-kor még nem vett be semmit. A sógornóm beszélt vele... Nem kellene talán még elhívni...

A férj - ez a fiatalember - nem akarja elhinni sehogy vagyonának véges voltát e pillanat egyszerű tragikumával szemben. Szeretné, ha minden földi javával vagy sok pénzzel, vagy roppant erőfeszítéssel már most, nyomban megmenthetné az asszonyt ott az ágyon. Báró Udvarhelyi nem sértődik meg.

Ismeri ezt a téveszmét jól.

Tisztában van az illető idegállapotával. Kéne egy injekciót adni neki. De nem. Az asszony valószínűleg meghal. Nem fogja bírni a szíve. Túl sok altató szívódott fel. Azután, hogy a fiatalembert egy lelki injekcióval lássa el, ezt mondja:

- Megpróbálhatnánk...

Újabb latin dolgokat beszélnek, és a férj ettől csakugyan megnyugszik. Nem tudja, hogy ez már az ő kedvéért történik, mert a szobában levő orvosok konstatálták rajta az idegösszeroppanás első tüneteit, és szeretnék elkerülni a várható további tüneteket, tehát foglalkoznak az asszonnal, akinél végeredményben egy vidéki orvos vagy egy ügyvéd is tudná már, hogy semmi másról nem lehet szó, mint a szervezet harcáról a felszívott mérgekkel, és ebben a vitézi

tornában oly sablonosan tudja mindenki azt a néhány injekciót és más tennivalót, hogy báró Udvarhelyi megjelenése és tevékenysége pusztán ellenőrzés.

Még az sem.

Pusztán egy nagy koponya jelenléte, hogy esetleg jelentkező lehetőségeket kihasználjon, egy erősödő dobbanás, egy fellépő tünet gyorsabb észlelését és megelőzését. Ezen túl vagyunk.

A fiatalember most az alorvossal beszél.

- Ugyebár lehetetlen, hogy újságíró... hogy a rendőrségi könyvomat... Én a saját kocsimon hoztam be Hildát, és csak a házi orvosunk tudja...

- Ha nem történik semmi baj, akkor nem kell tartani ilyesmitől. Természetesen, ha valami szomorú fordulat következik be, úgy kötelességünk értesíteni a hatóságokat...

- Istenem!... Hát azt hiszi, főorvos úr...

- Kérem, én remélek - mondja az orvos a fiatalember vibráló arcidegei felé szuggesztíven.

- Ilyen esetről nagyon sokszor kibírja a szív, és azt hiszem, a gyógyszer, amit bevett, állott volt... Remélhetünk. Én biztathatom...

Báró Udvarhelyi egyik kezében a kalapjával, másikban a beteg pulzusával áll az ágy mellett. Kerüli a fiatalemberrel az érintkezést. Piszok egy érverés... Felhúzza a nő szemhéját. A fiatalember viszont őt nézi. És ő ezt tudja, pedig háttal áll. De hát nem szokott ilyeneket mondani, hogy „azt hiszem, van remény...” Báró Udvarhelyi szereti, ha súlya van annak, amit mond.

A princessz mellett megjelenik egy boy, és a kezébe nyom egy oxigéntömlőt. Szofi főhercegnő szó nélkül odaviszi a szegény, sárga arcú asszonyhoz, akit nagyon sajnál. Báró Udvarhelyi int, hogy maradjon még... Itt is, ott is ráteszi a kezét a nőre. Szeretné, ha segíteni lehetne...

Nagyjából ismeri az esetet.

A Fővárosi Kaszinóban már két hónapja suttogják. A fiatal ügyvéd, aki a néhány évvel idősebb gyártulajdonosnőt feleségül vette, és ezzel vagyonos ember lett, most valami kis színésznővel bomlik... Az asszonyt először a fjordokhoz küldte társaskirándulásra. De nem ment a dolog... Egy jóakaró fővárosi hölgy anzikszot írt Norvégiába a feleségének, és értesítette, hogy a művésznő és a férj Palotafüreden vannak. Az asszony hazatért repülőn. Valami kis botrány is volt... Azután a fiatal gyártulajdonos újra boldogan és karon fogva járt néhány évvel idősebb felségével... Úgy látszik, ismét helyreállt az előkelő házaspár példás, boldog családi élete, és a kis táncosnő repült.

Most itt hoznak egy oxigéntömlőt.

Minden belgyógyász tudja, hogy ez mit jelent. Az ifjú férj megesküdt, a becsületszavát adta, úgy éltek, mint a galambok, és egy nap kiderült, hogy közben is, akkor is, most is a fiatal férj egész idő alatt titokban Csillaghegyen találkozott a színésznővel. Villát bérelt neki. Titkos tuzskulánomot. És akkor kezdődik a nagy és döntő veszekedés. Jött az altató és a harc egy szanatóriumban a szív és a felszívódott mérgek között... Báró Udvarhelyi nyilvános rendes tanár annyit tud, hogy még ezt is tudja. És nem szól semmit. Becsukja sárga, lapos táskáját, és ezt mondja a kopasz fehérkabátosnak...

- Azt hiszem, most a legokosabb, ha pihenni hagyjuk a beteget reggelig.

A fiatalember nézi, a fiatalember rimánkodik a szemével, a fiatalembernek vibrál az arca, de báró Udvarhelyi egyetlen szóval sem mond többet, köszön, felteszi a keménykalapját, megmarkolja fogójánál a táskát, és megy.

Férfizokogást hall.

És mégis megy. Majd holnap reggel eljön az asszonyhoz, de előzőleg idetelefonáltat. Azt mondja a csillagos, égszínkéék pizsamás kisegítő nővérnek, akit bizonyára kihúztak az ágyból:

- Szóljon le, fiam, a portára egy kiskocsiért. És lefekhet már. Ma éjjel nem lesz szükség magára.

- Miért nincs magának saját autója? Egy báró Udvarhelyinek lehetne saját autója.

A méltóságos úr ámultan ránéz. Ilyenkor itt mindenkinek a szomszéd épület jut az eszébe. Ahonnan egyszer átjött az ifjú Bonaparte, mert nem volt lezárva az ajtó.

- Mi köze magának ahhoz, hogy nekem van-e autóm vagy nincs?

- Mi köze magának ahhoz, hogy én lefekhetem-e vagy nem? Vagy privatizálunk, vagy nem.

Hol látta ő ezt a nőt? Melyik szanatóriumban volt ez?

- Mondja, nem volt maga műtősnő a Szamosi Szanatóriumban?

- Dehogynem! Csakhogy megismer, méltóságos úr - feleli habozás nélkül, mert berendezkedett erre. Mindenki azt higgye róla, amit akar.

Az egyetemi tanár megállt előtte, és kissé idegesen körülnézett.

- Nézze, fiam, engem, sajnos, későn hívtak ahhoz a disznósághoz, és kedvem lett volna elrántani a nótáját annak a társaságnak... Borzasztó hanyagság, hogy transfúzióra nem gondoltak... De hát szeretem ezt a Csillagot, sokat tud, jó orvos, azért mondom ezt el magának, hogy ne higgye, mintha más szempont lett volna, mint ez a Csillag, aki végre is derék ember, alapos ember, és tud... Maga, persze, nem lehet többé műtős. Sajnálom. De ha egyszer elveszíti itt az állását, hát jelentkezzék nálam, behozom valamelyik kórházba. De jól jegyezze meg, a gondatlanság legalább olyan hiba, mint a tehetség hiánya.

Nagyon csodálkozott, hogy ez a lány ásít. Kis szemtelen. A méltóságos úr nem sokat törődött senkivel. Megközelíthetetlen volt erkölcsileg, anyagilag hozzáférhetetlen, és közkórház vagy szanatórium egyaránt közömbös volt előtte. Jött, megnézte a beteget, latin dolgokat mondott, és közönyösen távozott. És ez a szemtelen kis ápolónő itt ásít.

- Ebben mind igaza volt, én is tudtam, hogy a fúzióval baj van, de azt az egyet mondja meg nekem, kedves Udvarhelyi, hogy meghal-e ez a sárga hajú asszony, vagy nem?

Őméltósága illet még nem pipált. Kedves Udvarhelyi - ezt utoljára egy volt osztrák uralkodó herceg mondta neki.

És erre a lány még meg is döfködi ököllel a vállát.

- Nem hallja? Azt kérdeztem, meghal-e a sárga hajú asszony? Látszik rajta, hogy nagyon jószívű.

Őméltósága szomorú iróniával mosolygott.

- Látja, ez az. Ha csakugyan jó szívé, akkor nem hal meg. Mert a szív itt a fontos. De hát az érverése nagyon gyenge, sok alató felszívódott... Ez az a pont, kislány, ahol az orvos csak áll, és úgy tesz, mintha tenne valamit, de bizonyos határon túl az életek sorsa nincs emberi kézbe letéve. És most szóljon le, fiam, hogy egy kiskocsit kérek a főbejárat elé.

- Szóljon maga! Éppúgy le tud szólni, mint én...

És otthagyja. Óméltósága indignálódva néz utána. Ami sok, az sok! De a princessz evvel nem törődik. A betegszobában Torbágy doktor próbálkozik még injekcióval, a nővér az ajtóban áll és ásít...

- A Wallenstein ilyenkor nem jön be? - kérdezi a princessz a nővért.

- Maga még új nálunk, fiam - mondja, és ásít -, a főorvost mindenhol keresték, az egész városba telefonáltak érte, de ő nem szereti, ha éjjel megtalálják. Azért, ha vidékről felhoznának egy őrgrofot, megtalálnák.

- Hogyan?

- Ez az ő titka. Van itt valaki a személyzet közül, aki mindig tudja, hogy hol van. Aki igazán tudja. De hát itt mit lehet csinálni? Itten a beteg bokszol a méreggel. Húsz menetben. És alig lehet közbeszólni. Sűrű eset. Negyven éven felüli asszonyok szeretnek időnként sok altatót bevenni, és akkor a báró Udvarhelyi azt mondja, hogy nem mond semmit. Meg kell várni a reggelt, hogy mennyi szívódott fel. Ha sok szívódott fel, akkor kész. A Wallensteinnek van egy külön injekciója, valami új dolog, de az is csak hókuszpókusz. - És újra ásított. - Tudja, ennek van egy nagyon fiatal férje, ez a Berényi...

- És az baj, hogy fiatal?

- Az még nem volna baj, de van egy Szegő Éva nevű színésznő. Az ma költözött be ide a Csillaghegyről délután. És bosszúból csinálta az asszony, és bosszúból már előre, úgy intézte, hogy ide hozzák be, mert a férje kinn volt délután a színésznőnél... Az Isten se ismeri itt ki magát...

- Nem a 125-ös a színésznő?

- De az.

Aha! Evvel téveszti őt össze Szabó Gusztáv. Még nem alakult ki annyira a számlája, hogy Stambult kapjon! Még nem tudják, hogy Berényi az eset után vállalja-e...

- Magát sajnálom, mert ha nincs ez az eset, akkor alhatott volna - mondja a nővér, és nevetve hozzát teszi. - Vagy beszélgethetett volna a Sárosi főgépésszel... Úgyis hiába tagadja!

- Nem is tagadom. Szeretem Sárosi főgépésszt.

Ezután visszament a nagybeteg asszonyhoz, aki besüppedt halántékkal, vacogó foggal feküdt, leült az ágy végébe, és elkezdte dörzsölni a lábát. Ezt egyszer vele csinálták, amikor beteg volt, és nagyon jól tett.

A nővér ámultan odaszól:

- Mit csinál?

- Látja. Masszírozok.

- Az felesleges - mondja a kopasz fehérköpenyes.

- Szerintem nagyon jól tesz - feleli hangosan a princessz, hogy szinte szétszakadt a betegszoba csendje, és nyugodtan tovább masszírozott. És a besüppedt halántékú asszony abba hagyta a vacogást. Így keletkeznek a boszorkányhistóriák - gondolta dr. Torbágy, a fehér köpenyes kopasz, aki jól tudta, hogy a lábmasszírozás itt annyit számít, mintha felolvasnának egy vezércikket. A férj közben elkódorgott a folyosón, hallatszott a lépte, amint kopog. Az orvos odaszólt a princessznek:

- Keresse meg ezt a Berényit. Revolver van nála, még csinál valamit magának.

- Meg is érdemi az ilyen, mert ő az oka az egésznek - felelte az égszínkék pizsamás, és színes frottírjával távozott, mit sem törődve az általános ámulattal. Honnan tudta hogy a férj az oka? Az ilyet a princessnél nem lehetett megállapítani. Ő mindent úgy mondott, mintha biztosan tudná, és nem is törődött vele, hogy úgy van-e. Végigcsoszogott a folyosón, és a fordulóban ott látta a férjet sápadtan, sárgán, az alsókarjára dőlt és sírt.

Megkopogtatta hátulról a vállát.

- Halló. Nincs semmi baj. Megszűnt a vacogás, most mondta Udvarhelyi, hogy az asszony túl van a veszélyen. Csak nem akarta magának megmondani, mert rém óvatos. Ha eddig nem halt meg, most már élve marad. Hol a revolvere?

- Tessék?

- Azt izente Udvarhelyi, hogy adja ide nekem a revolverét, különben ő azonnal lemondja a további viziteket. Ezzel az Udvarhelyivel nem lehet cicázni. Sokat tud.

A szomorú férj átadott egy Browningot a princessnek.

- Maga főápolónő?

- Természetesen. Mit gondolt? Mellékápolónőnek tartanak?

- Nézze... itt van, fiam, ötven pengő.

- Köszönöm...

Eltette. Első kereset életében. Tisztességes, meg nem érdemelt ötven pengő.

- És mondja meg a másik nővérnek is, hogy ne fecseggjenek. Ha a feleségemet innen elszállítják egészségesen, kapnak még száz-száz pengőt, és azt kell mondani, hogy Hildát vakbél-irritációval hozták be.

- Úgyis azt mondtuk volna. Maga ne tanítson bennünket. Ha akar tőlem egy jó tanácsot az ötven pengőért, a kertre néző szobák főápolónője, Pipi nővér itt mindenben a döntő tényező mert a Wallenstein főorvos úr mamája. Egy drabális, nagy, jószívű nő. Ha annak naponta sok pénzt ad, elkeni az ügyet, és nem lesz semmi baj... Persze, magának nem kell tudni, hogy ő az igazgató főorvos mamája. Senki se tudja hivatalosan, hogy tőle függ minden.

- Hogy hívják? - kérdezte siralmasan a fiatal férj.

- Pipi nővér. Főápolónő a kertre néző szobáknál. Mindenki megmondhatja magának, hol van. Bár nekem is megmondanak.

És továbbcsoszogott. Hadd keressen szegény Pipi is egypár pengőt.

Egy fedett üvegfolyosón keresztülment, és remélte, hogy visszaér a szobájához. De az Istennek se!

A jó szagú, kellemesen fűtött folyosón, hatalmas pamlagok mentén haladt. Egy nagyon jól öltözött nő cigarettázott, apró pohárból feketét ivott, és egy sovány, fekete bajuszos férfival beszélgetett. Nagyon kövér leány ült mellettük, és egy nővér ásítózott a sarokban.

- Tudja, én Gusztinak megmondtam, hogy amíg a válóperem eldől, pihenni akarok. Elég volt!

- És mi van Zsófiával?

- Őt otthagytam Rozgonyiéknál, a néni szereti. Iskolába jár, ne legyen itt, amíg ez az ügy lezajlik. Ha látott volna egy hónapja... Roncs voltam! Most újra élek!... Elég volt! Slussz! Nem akarok róla hallani többé...

- Csoda, hogy kibékült vele...

A princessz siet tovább.

Végigmegy az üveg folyosón, az egyik nyitott ablakon lenéz. Ketten jönnek a kerten át. Egy virágos kalapú hölgy, barna, almavirágszerű díszek a kalapján, és egy magas férfi. Meghökken, hogy tátva marad a szája. Fentről látja őket, ezek nem látják. A férfi erélyesen mond valamit a nőnek. A nő tiltakozik. Alacsony. Csirkemellű, szinte púpos. Azután alázatosan megy vissza. Egy rácsos kapuhoz ahol autó áll. Beül a kocsiba.

Vagy félóráig bolyong a folyosókon. Végül egy étteremszerű, kör alakú helyiséghez ér. Ez hogy lehet? A sebész, aki a sárga hajú asszonyt ápolta, a homályos sarokba húzódva beszélget egy nagyon szép nővérrel. A nővér dühös, és toppant. A férfi tiltakozik. Otthagyja a sárga hajú asszonyt? Már ott lehetett hagyni orvos nélkül?

- Én százezer pengőt tudok ehhez szerezni!... Most itt az alkalom! Ha te inkább hagyod itt, hogy elnyomjanak...

- Nézd, Anna, végre is orvos vagyok, ez nem tisztára üzleti vagy hatalmi kérdés...

- Gyáva vagy! Gyenge vagy! Te is bedólsz neki! Ez az igazság! Ez egy gyönyörűen berendezett üdülő, és százezerért már át lehet venni, és most...

És most az étterem másik ajtaján, flanell hálókabátban, bejön egy nő, és Anna nővér sebesen mondja Torbágy sebésznek:

- Azért mégis jó lenne, ha főorvos úr megnézné...

A kamillaszöke, nagyon szép nő orrcimpái megrezdülnek, mintegy idegesen szimatolja a helyzetet, látszik, hogy nem hisz a nővér szakszerű mondatában, és élesen, ingerlékenyen mondja:

- Azt mondta, Sándor, hogy lefekvés előtt még benéz hozzám. Ha nem is vagyok komoly beteg, nem kell elhanyagolni...

Anna ideges, remegő hangon folytatja a vesztett csatát a látszat ellen:

- Kérem, a beteg megnyugodott, és csak azt akartam tudni doktor úrtól, hogy adhatunk-e altatót, mert a Wallenstein főorvos úr azt mondta, hogy amíg belső vérzéstől lehet tartani, ne altassunk...

A princessz is gyorsan közbeszól. A gyönyörű, flanellruhás nő rezgő orrcimpáin látja, hogy a bóbíta váratlan témafordulata nem hatott megnyugtatóan. Itt máris belső vérzés van jelen. Ennek a nőnek a szíve vérzik a sebészért, és féltékeny a bóbítára.

- Igen... Én is azért várok, nehogy megint disznóság legyen, hogy elmulasztjuk a fűziót, és akkor már hiába van az altatás, mert ha túl sok fel szívódott, akkor a szíve nem bírja...

Egy szuszra elmondta, amit orvosilag aznap tanult. A flanellruhás nő megnyugszik. Érdekes, hogy szerelmi bűnöknél a sommás eset mentő körülmény. Két nő kevésbé fáj, mint egy. A sebész egy pillanatilag lehunyja a szemét a princessz részéről rázúduló orvosi fogalomzavartól.

- Kérem, amíg Wallenstein nem jön be, ne adjanak altatót. Brómot adhat a betegnek, és ha nem nyugszik meg, akkor jöjjön értem, a 125-ben vagyok, a művésznőnél... - és mosolyogva fordul a művésznőhöz. - Éppen most akartam felmenni, de van egy betegünk, és a nővérek kerestek.

- Borzasztó, kérem - jegyzi meg a princessz -, ilyen beteg esetén a sisterseknek. Engem az ágyból húztak ki. Az Udvarhelyi.

Rémes! Maga is érezte, hogy utólag mindig elrontja, ami jót csinál, mert még egy csomó hülyeséget mond. Mindenesetre megismerte a művésznőt, akivel Szabó Gusztáv összetéveszti, és akinek Stambulokat küldet. Szentelenség, hogy a sebész nem küldet Stambulokat. Nyomban továbbmegy, mielőtt az étterem homályos zugából kibontakozhatna szemérmesen az általa megmentett bóbíta tulajdonosnője. Ezek után kiér a kertbe...

Tulajdonképpen a kertre nyílik az ő szobája. De nagyon sok szoba nyílik ide. Vajon melyikben aggódik Pipi nővér? Úgy emlékezett, hogy abba a szemközti épületbe jött be először. Fogalma sincs, hogy az az új dépendance.

Átsiet a kerten. Ez volt hát a művésznő. Aki miatt a sárga hajú asszony öngyilkos lett. És úgy látszik, hogy Torbágy sebész kell neki, Berényivel csak a pénz miatt meg a botrány miatt, ami reklámot jelent, tartotta a kapcsolatot.

Ez volt hát a Szegő Éva. Most a túlsó épület ablakában meglepetten látja a barna, almavirág-szerű kalapú nőt, amint körülnéz és felsiet. Ez visszajött az autóból? És hol van, akivel jött?

Ez mindennél jobban érdekli a princesszt. A magas gallérú, felöltös férfi, akit az üvegablakból látott. De már nem látja.

- Álljon csak meg...

Berényi! Mintha gondolataiból lépett volna ki. Ennek a revolverét elvette.

- Mit akar? - kérdezi gyanakodva Berényit.

- Maga az előbb... Messziről láttam, bent az étteremben ott volt, amikor Szegő Éva és dr. Torbágy...

- Elég nem szép, hogy dr. Torbágy otthagya a beteget.

- Ha egyszer Udvarhelyi azt mondta, hogy túl van a veszélyen - mondja nyugodtan a férj, és csak most tűnik fel a princessznek, hogy ő is otthagya a beteget. Hát ha egy asszony túl van a veszélyen, azért már illik otthagyni? Ki van mellette?

- Szeretném, ha most megmondaná nekem őszintén, ez nekem nagyon fontos, hogy mit beszélt Szegő Éva, az a flanellkabátos hölgy, dr. Torbágy sebész főorvossal... Nézze, fiam, itt van még ötven pengő, és majd tudja meg...

- Tudja meg, hogy maga egy becsület nélküli, szemtelen fráter, és sajnálom már, hogy elvettem a revolverét, illetve örülök neki, mert így van mivel lelőni.

- Nézze, kedves nővér...

- Ne intsen le! Úgy látszott, hogy meghal a lelkiismeret-furdalástól, mert ez a szegény asszony megmérgezte magát. Erre mostan, mert az Udvarhelyi mondta, túl van a veszélyen, már érdekli a művésznő. Kisülhet a szeme, hogy ide hozta a művésznőt is!

- A művésznő már délután ide költözött, és fogalma sem volt róla, hogy Hilda ezt az örültséget elköveti... Nem is tudom, mért magyarázom ezt magának?

- Ne is törődjön vele. Jegyezze meg magának, hogy így nem lehet bánni egy asszonnyal. Egy asszonyt vagy csalnak, vagy nem. De hazudozni, hitegetni, és amikor itt fekszik a halálos ágyon, máris féltékeny...

- Semmi köze ehhez, maga fruska!

- Ezt vonja vissza!

Szabó Gusztáv állt előtte. Nem is gorombán.

- Maga egy közönséges boy, és egy vendéggel szemben...

Puff!

Az ifjú férj kapott egy pofont, és beszédült a bokrok közé. A princessz, mintha futballmeccsen lenne, felüvöltött:

- Bravó, Szabó Gusztáv! Ezt megérdemelte!

Az ifjú férj, erőinek végső határán túl, valamerre a távoli sötétbe szédelgett, ki tudja, hová ment?

Szabó Gusztáv ott állt szemben a lánnyal. Még mindig nem nyúlt hozzá egy ujjal sem.

- Mit csinál éjszaka a kertben?

- No né?! Talán féltékeny?!...

Azért ez tetszett neki. Szabó Gusztáv követte őt a kertbe, mint apród a balladákban, láthatatlanul, és csak akkor jött elő, amikor megsértették, és megvédelmezte.

- Mit beszélt magával Berényi? Mért nevezte fruskának magát? Én vagy tizlépésnyire voltam, és nem hallottam az elejét. De azt tudom, hogy Berényi és maga között volt valami.

- Azt honnan tudja?

- Mit tetteti magát? Maga Csillaghegyről ma délután beköltözött, és az egész szanatórium tudja, hogy milyen botrány volt kint. Nézze, művésznő, ez szanatórium. Itt a Wallensteinnek van egy szabálya, ami a fő: mindenkinek mindig mindent tudni kell.

- Szerintem csak a Wallensteinről kell mindent tudni, mert azt hallottam, hogy ő egy néger varázsló, egy délszigeti bálvány, aki ráolvasással vagy leírással leprát gyógyít.

- Hát téved, művésznő, a Wallenstein csak a fej.

- Értem. És a szanatórium, az a hal. És a fejétől okos a hal.

- Nem jó, ha Wallensteint szidja - mondta Szabó Gusztáv. - Én nagyon szeretem őt. Nagyon szeretnék olyan lenni, mint ő. Pedig biztos, hogy vannak neki görbe dolgai... és az ember nem ismeri ki magát... De azért a kisujja többet ér... Szóval ez nem fontos. Itt már délután mindenki tudta, hogy a 125-ös művésznő, Szegő Éva, egyenesen ide jött Csillaghegyről. És amikor megláttam magát, én is tudtam mindent. Mostan maga azzal csinált itt kész helyzetet, hogy a botrány után bejött a szanatóriumba, és Berényit választás elé állította. Vagy azonnal közbelép, vagy maga kibékül Torbágy sebésszel, aki a régebbi szvíhartja volt...

- Nahát! Itt így tudnak rólam mindent?

- Azt is tudják, hogy a Berényi a maga szobájában volt, amikor az asszonyt beszállították. Átkozott dolog, hogy éppen ma a dépendance-ban vagyok szolgálatban. És nem lehetett átjönni. Mindenki kereste az új éjszakás nővért...

Az is én vagyok... - gondolta a princessz.

- Közben hallom, hogy az asszony egy cédulát hagyott kint, ez a Berényiné, ha jön a barátnője, hogy szállítsák őt be a Lakos Szanatóriumba. Képzeld! Ott feküdt már akkor órák óta megmérgezve a lakásban. Berényi fenn volt magánál.

- És akkor történt? - kérdezte elhúlten.

- Igen. A Berényi rohant ide, mert féltékeny volt a Torbágyra, és az asszony jött utána. Délután autóval Csillaghegyre, ahol botrányt csinált, este meg ide, a mentőkocsin... És ez a pasas itt lóg a kertben, és máris maga után mászkál...

A princessz elgondolkozott. Talán nem kellett volna neki azt hazudni, hogy Udvarhelyi szerint az asszony túl van a veszélyen. Milyen rosszak az emberek! Előbb még a lelkiismeretfurdalás miatt fejbe lőtte volna magát, és abban a pillanatban, amikor az asszonyról azt hitte, hogy nincs veszélyben, féltékeny lett Szegő Évára. Szegő Éva meg ezalatt a Torbágy után mászkál...

- Most mondja meg nekem: maga Berényit szereti vagy Torbágyot?

- Őszinte legyek? Egyiket se nagyon.

- Azt mondják, hogy előtte magának a Torbággal volt valami...

- Volt valami, de az szóra sem érdemes. Torbágy egy nagy számár. Maga csak arra vigyázzon, hogy ez a pasas többé ne jöjjön a közelembe, és mindig vágja száján, ha megpróbálja.

- És a Torbágy?

- Mondom, az nem komoly. De hát még Stambult se tudok venni magamnak a Torbágy nélkül, pláne, ha Berényi kibékül a feleségével.

- Idehallgasson, művésznő... Mi itt nem keresünk keveset. Nem kell tudni senkinek, de én szívesen...

- Nézze, Szabó Gusztáv, megtiltom, hogy szerelmes legyen belém! Érti?! Maga az én titkárom! Titkos titkárom. A nyilvánosság előtt egyszerű, sárga ruhás londiner, és alapjában véve egy titkos titkár. De elárulom magának, hogy én másba vagyok szerelmes, nem a Torbágyba, akinek csak a kését szeretem, mert a vakbelemet kivette, és nem is a Berényibe, aki csak pénzt adott...

- Szóval szerelmes?

- Igen. Szerelmes vagyok Wallensteinbe.

Szabó Gusztáv búsan bólintott.

- Mindenki Wallensteinbe szerelmes.

- Ezért jó a belgyógyásznak...

- Ha tudni akarja, Torbágy szól az éjjelesnek, hogy öt perc múlva kopogjon be, és hívja el magától. Torbágy fél, hogy maga itt valami adóssághistóriát csinál, és neki kellemetlensége lesz Wallensteinnel. Mert az idén a Torbágy is igazgatósági tag lett, és azóta kutya-macska viszonyban vannak Wallensteinel... A művésznő szereti őt, de ő nem szereti magát.

- Ez mind nagyon érdekes, ámbár nem értem. A fő, hogy én most megtaláljam Pipi nővért.

- Ott menjen be, a főkapun.

- Hát én ilyen messze eljöttem?

Átjött az összekötő folyosón, és továbbment a régi dépendance-on keresztül az étterembe.

Szürke felöltőben egy bóbíta futott el mellettük. Ahogy a fák közé értek, ismét átsuhant egy...

- Ezek éjjeles nővérek?

Szabó Gusztáv habozott.

- Igen - mondta aztán. - Sokszor van itt dolog soron kívül, és ilyenkor sietnek haza aludni...

- Nézze, én elvesztettem valahol a körömcipőmet. A jobb lábamról keresse meg, és tegye az ajtóm elé. Ebből baj lehet...

- Jó. Kopoghatok, ha megtaláltam?

- Maga csak találja meg, és ne kopogjon.

Amikor Szabó Gusztáv elment, a princessz befordult, és továbbsietett a főépület felé.

Valaki elkapta a karját.

- Várjunk csak!

Egy távoli ablakból kisugárzó fényben fiatal nő állt vele szemben. Bóbitában.

- Nem tudja, ki vagyok?

- Nem.

- Az Emma!

És nézték egymást. Miféle Emma ez?

- Tudom, hogy maga az új éjszakás kisegítő nővér, és azt is tudja már mindenki, hogy a Szabó Gusztávval mi van. Hát engem már nem érdekel a Guszti!

Nem érdekli. Szóval ez szerelmes a fiúba. Ez az elhagyott nő.

- Én csak felvilágosítom magát, fiam - mondta gúnyos mosollyal. - Amit senki se tud, csak én, hogy a Guszti az Eszter nővérral igen jó barátságban van. Érti? Az, aki olyan magasan hordja a kacsaorrát, és állítólag még a részvénytársasághoz is valami köze van, azt főzi már egy éve. És miatta kerültem, mert akkor még azt hittem, hogy az Eszter nővér magától csinálja ezt, a női osztályra. Pedig a Guszti akarta, mert féltékeny volt. A törzsepület második emeletéről kerültem oda, havi száz mellékes volt, a női osztályon meg filléreket, ha kapunk...

- Ez mind nem fontos. Nem törődöm én Szabó Gusztávval.

- Nem törődik?! - és a nő hangja felsivített - hát tudja meg, hogy találkája volt velem, és fél kilenc óta várom a Zander Intézet mögött!

Már a felsivítő hangból elkészült a princessz minden rosszra, és puff... Épphogy elkerülte a pofont, mire teniszezéshez szokott jobb kezével keményen torkon ragadta Emmát, és akkorát lökött rajta, hogy a lejtőről, ahol álltak, legurult az angyalos szökőkútig.

A princessz futva menekül, nekiütközik fákknak, lihegve, idegesen, valaki elkapja. Ijedten megáll. Ki az? Csak az agya kérdezi, torkát megbénítja a rémület.

- Az istenért, főhercegnő... A Kovács vagyok...

Ó, milyen megnyugvással borult a nagy vállakra. Hiszen ez a Kovács, az alázatos rebellis, a főerdész.

- Egész este keresem, és alig érdeklődhettem... Nem akartam a család miatt, hogy botrány legyen. Hogy tehetett ilyen örültséget?!

- Mindegy... Kovács... vezessen engem a kertre nyíló szobákhoz. Ott van egy Pipi nővér... Kár, hogy nem a maga felesége. Az is milyen erős...

- Most én elviszem taxin a Hungáriába, és reggel indul egy vonat...

- Kovács! Ne merészeljen ellentmondani! Mert akkor még maga se lesz nekem! Ha azt akarja, hogy néha vigyázhasson rám, úgy kell lenni mindennek, ahogy én mondom.

- Én elhoztam a főhercegnő platinaóráját, és kint vártam a portán. És gyanús volt nekem az egész dolog, hát felmentem, mert a briliánsgyűrűje is nálam van, azt személyesen akartam odaadni. És odamentem a szobájához.

- De hiszen nem engedtek senkit oda!

- Igen. Azért én mégis odamentem. És láttam, hogy ott egy másik nő van a főhercegnő helyett... És azóta keresem.

- Kovács! Maga most a papám! Kovács Ágnes vagyok, és még néhány napig szeretnék az maradni. Holnap hozza be a holmimat. Adjon csak papírt, ceruzát.

Kovács átadta kis feljegyzési noteszét, töltőtollát, és a princessz gyors mozdulatokkal írta utasításait.

- Most pedig vezessen a szobámba... Aludni akarok!

- Ott tessék bemenni, azon a kapun, és balra a folyosón van a szobája. Ott az a nővér, aki meg akarta verni.

Hurrá!

Megvan az ő Pipikéje! Rohant be a kapun. Pipi nővér a folyosó közepén egy asztal mellett, drót szemüveggel az orrán, újságot tartott a kezében.

Most Berényi jött a túlsó oldalról. Csak épp behúzódhat egy ajtónyílás alá. Berényi Pipi nővérhez siet. Érdekes. Berényi fél szeme kissé kék. Ez nem lehet a szájonvágástól, amit a Szabó Guszti adott. Úgy látszik, Berényit többször is megverhették az éj folyamán.

Többször is megérdemelte. A princessz behúzódik és figyel. Berényi megérinti Pipi nővér vállát. Pipi nővér felriad.

- Berényi vagyok. Nézze... én tisztában vagyok itt a helyzettel.

- Hogy tetszik érteni?

- Mindegy... Talán anélkül, hogy kitérnénk a részletekre... Adok én magának száz pengőt. És szeretném, ha a fia kedvezne nekem egy ügyben.

Pipi nővér csak állt tátott szájjal. Volt egy fia a városnál. Írnok.

- Kérem szépen... az én fiam hatalma kicsi... Nem képes elintézni semmi olyasmit, ami az előírások ellen...

- Tisztában vagyok azzal, hogy az ön fia egy korrekt úr...

Ettől Pipi nővér még jobban megijedt. Részint, mert az idegen szavakkal örök konfúzióban élt, részint mert az összeg nagysága és a fia pozíciója fordított arányban állottak egymással.

- Kérem szépen, nem tudom, elfogadhatom e...

- Nyugodtan elfogadhatja, semmi kötelezőt nem várok, és nem akarok ezért. Csak a jóindulatát kérem a fiának egy bizonyos ügyemben.

- Kérem, ő nagyon jóindulatú ember... azonban...

- Ne is folytassa, kérem, ez esetben rendben van minden.

És elment. A princessz olyan kimerült volt, hogy nem érezte a jelenet humorát, fáradt, vörös, gyulladt szeme előtt tótágast állt a valóság.

- Pipi nővér... Pipi nővér, csakhogy megtaláltam!!

- Mit kódorog éjjel? Látja, lidércnyomása van a sok gulyáskrumplitól? Feküdjön le aludni!

Megöleli a hatalmas nővért. Ez is olyan biztonságot ad, mint Kovács úr. Szelíden megveregeti a hátát, hogy csak úgy döng.

- Szokatlan magának ez a... Hogy mondják azt a hímzést?... Megvan! Ez a milió! Feküdjön csak le. Majd megvárom, amíg elalszik. Hol a csodába szedte ezt a zöld szegélyes vörös frottírt, ma inspekciós vagyok, de jó éjszakám volt. Felkeresett egy sovány ember, és pénzt adott, mert szeretné, ha a fiam valamit elintézne neki... Nem tudom, miről lehet szó. A fiam a városnál van, írnok. Hát ha lehet, majd elintézi, amit ez az illető kér. Mert tudja, könnyebb megsürgetni valamit annak, aki a hivatalhoz tartozik.

Bevezette a szobába. A princessz vacogva bújt a paplan alá.

- Itt egy Medinál... Pocsék szer. Az ilyen fiatal lány aludjon magától. Igyon rá sok vizet... Hol a holmija?

- Kovács papám majd holnap hoz holmit.

Lehajtja fejét a párnára, de nem tud elaludni. Berényi a pénzzel, Berényi sárga haja, behunyt szeme, és már újra a folyosón volt, és az benépesedett átlátszó alakokkal, hangos volt nem létező hangoktól, Emma rohant, és Torbágy sebész, Szabó Gusztáv és Wallenstein áttetsző figurái kavarohtak jajongva, zajongva az üres folyosón, és ő szeretett volna eljutni a szobájához, mert a térdei remegtek, és az ereje cserbenhagyta.

Végre, ez itt a szobája. Lábujjhegyen be a szobájába. Becsukta az ajtót, és a szoba padlóján ott látta Vass urat holtan, átlótt homlokkal.

Megdermedt.

E pillanatban ráébredt, hogy szörnyű ostobaságot követett el. Ez valóságos merénylet a család ellen! Szofi princessz szobájában egy halott Vass nevűt találnak. Öklömnyi hírek! Világszenzáció!

Ilyen borzalmas kompromittálást még főrangú család nem élt át! Régen halott. Látni. Homloka közepén egy lyuk. Szeme, szája nyitva, cipőjén a csokorra kötött szalagok látszanak. Mellette a kalapja. Felöltője nyitva!

Rémülten, lihegve körülnéz. Ha eldughatná... Azután kimenne ebből a szobából. Legalább Kovács itt volna! De hová dugja?

Mіндеgy! Ezt a szégyent nem hagyhatja a családon. Kinyitja a szekrényt, felemeli félig ülő helyzetbe Vass urat. Nagyon nehéz! Nem fogja bírni!

A két válla alatt, mint valami gyermeket emeli, de lezuhannak mind a ketten. Atyám, ha Pipi bejön! Úgy marad a halott mellett guggolva, csendben. De semmi... Rettenetes erőfeszítéssel lábra állítja a tetemet, és a szekrény felé dönti, de azért egy kicsit fogja a kabátjánál. Vass úr bedől a szekrénybe.

Vass nevű tetem mégsem nyugodhat a szekrényben, mintha családi kriptá volt. És ki ölte meg szegény Vass nevűt? Semmi köze nem lehet a sárga hajú, beteg nőhöz. Micsoda rejtély ez?...

A legokosabb lesz, ha mégiscsak elmegy Kováccsal a Hungáriába, és az esti vonattal elutazik. De Vass nevű nem engedi ki az ajtón. Átlótt homlokkal kijön a szekrényből, furcsán felhúzza a vállát, kifordítja a tenyerét: „Pardon, a szoba ki lett fizetve, ön vendégem egy vakbélműtetre, senki se mondja rólam azt, hogy megölt, amiért a szerelmemmel üldöztem...” Rémülten kéri Vass urat, hogy főrangú családjára való tekintettel tekintsen el az ügy tisztázásától... De most belép barna kabátban a művésznő... Az egész egy nagy kavarodás! Fut a sötét kertben,

szeretné megtalálni Szabó Gusztávot vagy Kovácsot, tíz sárga hajú asszony üldözi hálóingben, és a kert egyre nagyobb lesz, egyre több dépendance, rosszindulatú, fehér bóbítákkal... Segítség! Kovács úr!

És rémülten, dermedten megáll. Most az épületnek egész más részében van. Hiszen ez az első emelet, ahol a körömcipőt találta...

És az ajtóban, hálóingben, halásápadtan ott áll a sárga hajú asszony és azt mondja neki, mikor meglátja:

- A revolvert adja ide... A revolvert adja ide... Nem lesz eróm megölni...

A princessz rémülten rohan a lépcső felé, Pipi nővért látja, aki lihegve jön... „Kisasszony... kisasszony...”

- Pipi nővér... - lihegi - ott egy beteg...

Most a feje mögött egy hangot hall... ez Wallenstein... Azt mondja: „Altassák el!”

Az arcára nyomnak valamit, nehéz orvosságzagot érez... És nem gondol most már semmire.

Hatodik fejezet

Egyre cifrább lesz

Mikor kinyitja a szemét, egy szobalány hozza a reggelit, és vidám napfény süt be az ablakon.

Halló? Nincs semmi baj! Süt a nap. És kialudta magát. Újra harcias. Vajat, lekvárt, kávé és zsemlyét hoztak. Jobb, mint a gulyás!

Gyorsan eszik, megmosdik, és örömmel üdvözlí a roppant Pipi nővért, aki megáll az ajtóban.

- Halló, Pipi! Hány óra van?

- Alaposan elaludt! Mindjárt vizit! A főorvos megvizsgálja magát! A papája mikor jön be a holmival?

- Az rendes ember. Bízva rá!

Vizit!

Kopogás, megjelenik Wallenstein főorvos Bloch alorvossal és Eszter nővérral, aki kancsal. Kacsorra van. A nagybátyja valami fontos bizottság tagja. Ki hinné, hogy ez a szigorú, pedáns, csúf és befolyásos hölgy Szabó Gusztáv hatalmában van! Négy éve követi Wallensteint, és nincs semmi dolga. Olykor valamit innen oda akar tenni, és elejti. Olykor valakit kitúr titokzatos befolyásával a konyháról, az emeletre hozat egy szegény leányt. Állítólag pénzt is elfogad bizonyos kedvezésekért, mások szerint bolond, de nem tumbol. Az biztos, hogy Wallensteinnél, különös módon, képes elintézni ezt vagy azt.

Ilyen Eszter nővér. Havi százhusz pengő, koszt és lakás, és kezelik is a májával. Amit Wallenstein mond a viziten, azt feljegyzí és elfelejti. De ha eszében tartaná, annak sem lenne fontossága, mivel sohasem mondták neki, hogy jegyezzen fel valamit.

A princessz még eszik, és lekváros az orra.

Wallenstein főorvos úr gyorsan szokott végezni a kertre nyíló szobákkal. Azért nyájasságban, jóindulatban nincs hiány.

- Sajnálom, hogy tegnap már elmentem, amikor behozták.

- Még nem ment el. Csak nem jött be. Fent volt a mütőben a főhercegnőnél. Olcsó beteg nem fontos.

- Nem értem, kedves - és nevet. - Hát hogy vagyunk?

- Azt én nem tudom, hogy maguk hogy vannak. Küldje ki a kancsalt és a másik fehér kabátost, fontos dolgokat kell mondanom.

Wallenstein komolyan áll. Intuitív ember. Nem dühös, és nem nyugodt. Nem gondol semmit. Nem érti, miről van szó.

- Tréfál?

- Hallhatta, hogy azt mondtam, küldje ki a kancsalt, és a másik fehér kabátost. Négyszemközt akarom megszarolni magát. De ha tetszik, csinálhatjuk nyilvánosan is. Én ugyanis itt egész éjjel mászkáltam az épületben, és a Berényi-ügyről akarok beszélni...

- Eszter nővér, intézkedjék, hogy csövezzék a 200-ast, te pedig légy szíves ellenőrizni. Nem szeretném, ha újra olyasmi történne...

Ketten vannak. Nézik egymást. A lekváros orrú kislány és a fehér köpenyes boszorkánymester.

Szünet.

Most felméri egymást. Máris ellenfelek. Mindegyik tisztában van azzal, hogy a másik nem fog hátrálni.

- Nos? - mondja Wallenstein leghűsebb tenorján, félig hunyt szemmel, kissé megvetően biggyesztve a száját.

- Szeretnék az első emeleten a 107-es közelében, egy szép, erkélyes szobát, ötszöri étkezéssel, telefontal, fürdőszobával, két hétre, és mindenki rém finom legyen velem, ez különösen magára vonatkozik.

- Magát Vass Béla, az Általános Áruház igazgatója két hétre...

- A Vassról ne beszéljünk. Most arról van szó, hogy ha én kinyitom a számat, és feljelentem magukat a rendőrségen, mert itten egy megmérgezett asszonyt hoztak be éjjel...

- Szóval zsarol?

- Eltalálta. Miért? Csak álhírlapírónak szabad?

- Nézze, kislány - mondja nagyon hidegen, és felvonja mind a két szemöldökét. - Én nem tartozom a gyáva emberek közé. Nem tűröm itt ezt a hangot. Semmi áron. Ezt vegye tudomásul.

Elhallgatott. Szofi letörölte orráról a lekvárt, és kicsit megszeppent. Ezzel a Wallensteinnel nem lehet olyan egyszerűen. Ettől megijedt.

- Tudomására jutott valami, és szeretné ezt az értesülést kihasználni? Szép. Sem fősvény, sem gyáva nem vagyok. Ha ilyen hangon folytatja, mehet a rendőrségre vagy ahová akar. Ha rendes hangon beszél, előnyére fog válni, amennyiben okosan viselkedik. Nyugodtan választhat. Ha tetszik, öltözzön és menjen.

A princessz csendesebben folytatta.

- Én csak azt mondtam, hogy adjon nekem egy szép, emeleti szobát, fürdő... Fürdőszoba nélkül. És telefon se kell. De bánjanak velem úgy, ahogy a finom emberekkel és a zsarolókkal szoktak. Mert én segítettem az éjjel, és én nagyon sok mindent tudok.

Wallenstein nézte a csinos, élénk szemű leányt.

- Még meggondolom... Panasza van?

- Állandóan éhes vagyok.

- Gyógyíthatatlan.

- És szeretnék fürdőt és kvarcfénykezelést, és mindenféle ilyen drága szamárságot végigcsinálni... Én még sosem voltam szanatóriumban. És én az éjjel segítettem.

- Nem tudok róla, nem voltam itt.

Kiszállt az ágyból, odalépett Wallenstein elé, és nézte. És a főorvos először sápadt lett, azután piros.

Nagyon feszült volt ez a csend.

- Forduljon hozzám, ha valami óhaja van - mondta a főorvos. - Lehetőleg teljesíteni fogom.

Ezzel Wallenstein elment.

Eredmény?

Nem lehetett tudni...

A princessz érezte, hogy nem olyan diadalmasan ment ez a zsarolási vicc, mint ahogy gondolta. Wallenstein viszont úgy érezte, hogy erélyesebbnek kellett volna lennie.

- Pipi nővér! Pipi nővér!

- Ejnye, de látszik, hogy nincs jóléthez szokva. Tanuljon meg, fiam, végre csengetni.

- Küldje nekem a Szabó Gusztit, akit régről ismerek.

- Nincs ezen a folyosón szolgálatban.

- Akkor is küldje, különben megmondom a többi nővérnek, hogy a Berényi pénzelte magát!

- Azt a fiam miatt adta, az nem tartozik senkire!

- Hát majd mondja nekik is!

Miután rájött, hogy itt csak zsarolni kell, Pipi nővértől kezdve végig mindenkit, és ha kellő alap van erkölcsi presszióra, ez készpénzzel ér fel, valami diadalfélét érzett, amit általában egy princessz érezhet, ha úgy látja, hogy pénz nélkül is boldogul valahogy az életben.

Sőt. Az életen kívül is. Egy szanatóriumban! Tehát légmentesen távol az élettől.

- Nézze, én küldöm magának azt a Szabó Gusztávot, de itten nem szokás, hogy valaki a szolgálati helyéről elmegy.

- Mire visszajövök a fodrásztól, legyen ott az emeletfordulóban, ahol a bőrgarnitúra van, akkor is, ha nem szokás.

Pipi nővér ment. Ha ezek a szegény bogarak befészkelik ide magukat, mindig bajt csinálnak!

A princessz is elindult. A fordulóban egy idősebb hölgyet látott bottal, aki kopogott idegesen, és nyomogatta a liftsengőt.

- Feri! Hát ez mégiscsak hallatlan.

- Mi történt, kérem? - kérdezte a princessz, miután megszokta, hogy pozíciója legyen.

- Ez, kérem, hallatlan... Háromszor csöngettem a liftnek, és az orrom előtt felmegy, lemegy, a negyedik emeletre, a harmadik emeletre, az alsó fürdőbe, az étterembe...

- Azt honnan lehet tudni?

Az éles hangú, hegyes orrú, ősz kis asszonyka a jelzőtáblára mutatott, ahol mindig kigyulladt a lift pillanatnyi helyzetét jelző gomb. Ha mozgásban volt, vagy ha megállt.

- Ez a tábla mutatja, de liften belül is mutatja a tábla, ha én csengetek.

- Jé, de érdekes! Megjegyzem, ilyet láttam Londonban, a Savoy Hotelben...

A botra támaszkodó, ősz asszony bólogatott.

- Do you speak English?

A princessz ijedten felelt tökéletes angolsággal, de hirtelen abbahagyta. Hiszen angolul magyarázta el, hogy miért nem tud angolul!

- Táncosnő voltam, és Londonban is felléptünk - sietett valami magyarázatot adni a princessz.

Az ősz asszony újra csöngetett, a lift idegesen kétszer visszacsöngetett, és elvágtatott előttük, tűnő világossággal a zárt akna mögött...

- Szóval, maga volt, fiam, Angliában? Szép ország. Tíz év előtt Lady Midland vendége voltam - és sóhajtva tette hozzá. - Három hónapot töltöttem Skóciában... Gyönyörű volt! Különben Várady Vladimírné bárónő vagyok.

- A Várady Vladimir! Ankarában volt kereskedelmi konzul! Én egy estélyen, három év előtt...

- Érdekes!... Maga mennyi helyen táncolt, fiam.

- Ó... Én nagyon sok helyen táncoltam! Bejártuk egy csoporttal az egész világot. Az nagyon kedves ember volt, az a Várady Vladimir báró...

Az ősz asszony sóhajtott.

- A táncosnők mindig dicsérték szegényt... és nem ok nélkül... Másfél éve, hogy meghalt.

És álltak a liftnél. Most már a princessz is dühös volt.

- Ez mért van, hogy a méltóságos asszony annyit csönget?

- Én, fiam, háromszáz pengő kegydíjből meg egy protekció jóvoltából vagyok itt. Velem rosszul bánnak. Muszáj. Példát kell adni a többiek számára, hogy lám, aki nem tud sok borra-
valót adni, az így jár... Ennek így kell lenni. Mert különben senki sem adna sok borra-
valót, és akkor miből élnének itt ezek a szegény emberek?

- Nem jó megoldás. Ezt másképp kell csinálni. Mert akinek nincs pénze, az még lehet erélyes.

Most megállt a lift. Kifogástalan mosollyal, a széttolt ajtó mellett, befelé mutatott a boy.

- Ezentúl, ha a méltóságos asszony csenget, akkor mindjárt jöjjön. Mert az is lehet, hogy én csengettem. Szintén itt van a szobám, és a békés filozofáláshoz nem értek...

- Kérem, ez úgy van...

- Maga ne feleljen! Maga vezesse a liftet! Szanatóriumban levő hölgyeknek csak úrvezető felelhet, ha nem kérdezik. Maga nem úrvezető. Ha úrvezető lenne, akkor csak azért se váratná a méltóságos asszonyt, mert nem tűrné, ha azt hinnék magáról, hogy itt a borra-
való miatt szekál valakit!

A liftes úgy elámult, hogy a fürdő alatti kamrához értek. Ugyanis ajtónyitással fékezett, és csodálkozásában megfeledkezett róla.

Gyorsan visszasiklott vagy fél emelettel. És besiettek ketten a fürdőbe.

- Én ide megyek jobbra, a diatermiára - mondta a méltóságos asszony nyájasan. - Magát hogy hívják, kis művész?

- Kovács Ágnes. Mostan elárusító vagyok éppen egy Vass nevű üzletében, mert a művészet pillanatnyilag pang.

- No, jöjjön be hozzám később... Mutatok majd sok érdekes dolgot. Én is utaztam mindenfelé.

- Szomorú mosollyal megsimogatta a princessz arcát, és elindult a diatermiára.

A princessz azonnal a fodrászhoz sietett, és egy rendkívül érdekes frizurát rendelt. Amilyet még sohasem viselt. És a fodrász nagyon csodálkozott rajta. Mire ez a hajviselet elkészült, a princessz elégedetten nézte magát a tükörben. A frizura olyasféle kifejezést adott az arcának, mintha egy év előtt társzekér haladt volna át a fején, de sérülései úgy-ahogy begyógyultak, csak idióta maradt.

Ez a frizura remek!

Most még csak megfelelő ízléstelen holmokról kell gondoskodni. Nagyon fontos, hogy ez a dr. Wallenstein pukkadjon! Hogy ő itt rontsa az összhangot. Az eleganciát. Ami igen fontos e helyeken! És Szabó Gusztávval megvereti a liftest, sőt a szobalányt is, mert lehet, hogy az nőket is üt. Disznóság, hogy a méltóságos asszonyt nem szolgálják ki rendesen és éppúgy, mintha rém sok borraivalót adna.

Mit tehet még?

Manikűr!

- Egész pirosra fesse a körmömet, kedves. Rém pirosra.
- Már nem hordják úgy.
- Elég rosszul teszik.

Ez is megvan!

Most kvarcfénykezelést vett, különböző drága sercegő és villámló, világító és bűgő kezeléseket. És állandóan Wallenstein főorvos úrra hivatkozott. A főorvos, úgy látszik, igazolta a hivatkozást.

Elindult a szobája felé.

A folyosón találkozott Szabó Gusztávval.

- Halló, Szabó Gusztáv! Nekem hiányzik most a jobb lábra való papucsom. És elvesztettem a jobb lábra való körömcipőmet. Ezt a papucs híján vettem fel. Nem keresné meg?
- Nem.
- Mi?!

- Jól tudom - mondta nagyon komolyan Szabó Gusztáv -, hogy mégiscsak benn volt magánál Torbágy sebész.

Aha! Ez a Szegő Éva ajtaján látta bemenni a Torbágyot, és azt hiszi, hogy ő az a művésznő. No jó. Vállalja!

- Nézze, Szabó Gusztáv. Őszintén szólva, én önzetlen jó barátomnak tartottam, de egy kicsit verekedtem is magáért, mielőtt még Torbágyot fogadtam. Emmával akaszkodtam össze. Megvertem!
- Én is verekedtem magáért.
- Megverte Torbágyot?!
- Szintén Emmát!

Szegény. Ezen az éjszakán mindenki helyett Emmát verték meg.

Rettenetes ember azért ez a Szabó Gusztáv. Mégiscsak kiderül róla, hogy adott esetben megveri a hölgyeket.

- Ez nagyon csúnya volt magától! - mondta szemrehányóan.
- Mindegy. Azután elintéztem vele a dolgot. Kap tőlem végkielégítést. Ma este újra találkozunk.
- És még jobban elveri?

- Nézze, művésznő... Én sohasem vettem komolyan a nőket... Nem számítottak... Nekem hatalmam volt felettük. Tudtam bánni velük. De nem sokra tartottam őket... Most ez más... Maga az első nő az életemben, akit szeretek. Eddig úgy volt, hogy szerettek a nők, és ha nekem kellemes volt, azt mondtam rá: szerelem. De most...

- Ne is beszéljen tovább...

Erőltetetten nevetett. Rémes, hogy még így is szereti valaki. Olyan a frizurája, hogy lófeje van tőle. Erőltetetten kacag, és elmázolja kissé a száját rúzzsal.

- De igen! - felel hevesen Szabó. - Beszélni akarok róla!

- Haha! Én táncosnő vagyok, és...

- Mindegy! Nem bánom a múltját. Én sem voltam prima ember... Csak arra figyelmeztetem, hogy ne higgyen egy szót se a Torbágy sebésznek! A Torbágy sebész Anna nővér kezében van, biztosan! Itt hiába minden! Ez az Anna nővér nem hagyja azt, aki az övé... Azért volt az a nagy botrány az éjjel, mert a Berényiné egyedül maradt. A nővért elhívta Emma, és Torbágy doktor is elment. Közben valaki még egy injekciót adott Berényinének, és ettől a nő kimászott az ágyból. Ott járt magánál. Azt mondják, csúf sikoltozás volt. Én másfelé voltam. Sajnálom. Maga dr. Torbágy megállapította, hogy még egy injekciót kapott a nő. És dr. Bloch tagadja... illetve azt állítja, hogy nem ő adta. Én esküszöm magának, hogy Anna nővér volt! Bement a Berényit keresni... Érezhette a pulzuson, hogy Berényiné állapota kissé javult, és adott neki valami koffeint vagy mit - Anna nővér ugyanis medika volt. És a szerencsétlen, súlyos beteg asszonyt egy injekcióval rászabadította féltékenységében magára... Ha ezt bizonyítani lehetne, akkor Anna nővér repülne innen... De nem lehet bizonyítani. Sajnos, a Wallenstein nem tűri, hogy olyan ügyek forduljanak elő, amelyek bizonyításra szorulnak. Ez azután történt, hogy összeverekedtek. Berényi úr és Torbágy sebész, és a művésznő bezárkózott a fürdőszobába. Mikor a Berényi a Torbágy sebész urat leütötte, akkor én elálltam az útját, be akart menni a fürdőszobába, és a hátsó zsebe felé nyúlt, de nem volt revolvere...

Világos! Berényi, abban a hitben, hogy a felesége túl van a veszélyen, ment a színésznőhöz, itt összeverekedtek a Torbággal, és közben a színésznő bezárkózott a fürdőszobába. Berényi be akarta törni az ajtót, hogy megfojtsa vagy megcsókolja, ekkor jött Szabó Gusztáv, aki azt hitte, hogy a princessz van bent, mivel fogalma sincs, hogy nem ő a színésznő...

- Én egy dupla nelszonnal lefogtam hátulról Berényi urat, és felszólítottam, hogy hagyja el az emeletet. És a művésznő bent azt mondta, hogy luminál van a kezében, és ha betörik az ajtót, megmérgezi magát. Akkor újra nekirohant a Torbágy sebész úr, és én közéjük álltam. Nem akartam Ferinek szólni, mert ez nem az én emeletem, és semmi dolgom se volt ott... Amikor Berényi úr a luminált hallotta, csöndes lett nagyon, és akkor azt mondta Torbágy sebész úrnak, hogy beszéljenek egymással nyíltan és őszintén, jöjjön le a kertbe. Akkor én már láttam, hogy nem lesz újabb verekedés, hanem mind a ketten szidni fogják a művésznőt, és végül konyakot isznak valahol. Mégis utánuk mentem egy darabon, és akkor kezdett a művésznő sikoltozni, hogy összeszaladt az emelet, és lehozták fentről az ájult Berényinét. És senki sem értette, hogy került az egyáltalán ki az ágyból, amikor az Udvarhelyi báró úr szerint annyi altató felszívódott, és egy óráig feküdt a műtőasztalon... Tudja, művésznő, ilyenkor én úgy csodálom a nőket. Hogy ez felkelt az ágyból, és a féltékenység, a hiúság hajtotta...

- Nagy motor...

- De el kell adni - mondta szomorúan Szabó Gusztáv -, nyolcszáz lelépést adok Emmának, mert gyereke lesz. Szóval, azután lementem a földszintre, mert hátha mégis verekszenek. De nem verekedtek. Konyakot ittak az étteremben, és akkor már csend volt az épületben, és végül felmentem újra, megnézni, hogy mi van a művész nő szobája környékén...

A princessz megsimogatta Szabó Gusztáv arcát. Ez a fiú vigyázott rá, abban a hitben, hogy ő a művész nő.

- Jól van, Szabó Gusztáv, maga derék testőr. Most pedig kerítse elő a papucsomat, és adja oda Pipi nővérnek.

Szabó Gusztáv elment, ő pedig elfoglalta az új, parkra néző, első emeleti szobáját, amelyet időközben kijelöltek számára, és már ott állt egy nagy kofferban mindaz, amit Kovács úron keresztül megrendelt. Elsőrangú, ízléstelen, a princessz ruhája alapján készen vett tucatholmi, továbbá volt egy csikos napernyő és egy bársonyszalagos kalap, amelyet férfiban csak zsandárok szoktak hordani.

Megjelent a diätschwester.

- Jó napot. Elza vagyok. Hallottam, hogy a kerti részről ide költözött. Ebédre van...

- Hozzanak gulyáskrumplit. És diós nudlit. És szalámis kenyeret. És mit kell irkálni? Majd mindig megmondom, mit akarok. Maga mért hízik így el? Fiatal lány egyen kevesebbet. Én csak azért eszem sokat, mert nem hízom tőle.

- A pajzsmirigyemmel függ össze. De azt hiszem, ez nem fontos.

Maga sem tudta, miért viselkedik itt úgy, mintha ellenséges várba jutott volna. Elővette a világoskék mosókosztümöt, mert ez volt a legcsúnyább, azután a zsandárkalapot, amitől egész eltorzult a feje, mindenfélét a retiküljébe tett, kinyitotta a napernyőt, és lement sétálni.

Többen is kinevették, szinte a szemébe. Ő ezzel alig törődött.

Kovács úr várja lent, akibe belekarolt, és ketten mentek végig a park sétányán. A princessz olyan élénken volt kifestve, mint egy paprikajancsi. És ha egy férfit látott, elhúzta az orrát és a száját.

- Mondja, Kovács atya, mit tenne most, ha valóban egy ilyen lánynak az apja lenne, mint én?

- Legyen szabad tisztelettel elhallgatnom.

- Nem szabad. Mit tenne?

- Sajnos, inzultálnám, és a hajánál fogva hazavinném.

- Lehet, hogy sor kerül rá - mondta a főhercegnő bólintva és vidáman nézett körül a napfényes parkban. A vendégek jó része csak most kezdett előbújni fürdőkből, fodrászoktól, és helyet foglaltak a napozókon.

Közben feltűnt a Nagyságos Asszony. A Nagyságos Asszony pasztellszínű lila ruhát hordott, napjában négyszer öltözött, és úgy látszott, nincs flörtje senkivel. Nyakán és szeme sarkában enyhe púdertömítés látszott olykor.

E kora őszi napok szimbóluma volt, alig észrevehetően hervadásnak indult, de még szemrevaló életével, hihetetlenül nagy viharokkal többszörösen férjezett múltjában.

- Menjen haza, Kovács, én mindenféle botrányos dolgokat akarok csinálni, és azután férjhez megyek a görög herceghez. De egyszer életemben rettenetesen akarok viselkedni. Hadd tomboljam ki magam, nem igaz?

Kovács nem válaszolt. Elbúcsúzott újszülött leányától, és elment.

A Nagyságos Asszony Verőnével beszélgetett. Verőné az epéjével járt ide, mindig úgy volt, hogy meg kell operálni, de azután nem tették. A főorvos, a tanár vagy a civil úr az irodában, valaki mindig a műtét ellen volt.

- Ó, ha én egyszer beszélnek - sóhajtott a Nagyságos Asszony.

Megjegyzem, egész nap beszélt. Mindenki kívülről tudta már a történetét. Volt egy kislánya, egy Elek nevű gyárosa és néhány férje.

A princessz leült a közelükbe, kacéran egymásra vetette a lábát és rázogatta, ahogy Vass úrtól látta. Persze, ilyesmihez gyakorlat kell. De idővel menni fog. Az „idehallgasson” és „nézze” kifejezések, továbbá a vállfelhúzás és a tenyérkifordítás, mindezt már begyakorolta jól, de hát még nem egy Vass úr ezekben a dolgokban, az kétségtelen...

- Tudja, már nyugodt életem volt. Hála Eleknek, leszoktam az altatókról, és akkor jött könnyöroggni. Valahol Törökországban volt, lovakkal foglalkozott, tönkrement, és egyszer csak megjelent... Azt hittem, sose fogom neki elfelejteni azt a spanyol táncosnő ügyet. De tudja, milyen az ember.

- Tudom - mondta Verőné, pedig nem tudta. A princessz hallgatta őket, és szomorúan érezte, hogy ő ezt sohasem fogja megtanulni.

- Azután - folytatta a Nagyságos Asszony - elhatároztam, hogy megpróbálom vele még egyszer. Már csak Zsófi kedvéért is. Végre is a gyermek apja. Nem igaz?

- De igaz - felelte Verőné, pedig ezt sem tudhatta.

- Elek mondta már akkor, hogy nézze, Flóra, tudhatja, mi lesz ebből. Magának most van egy kis pénze, rendbe jött, én nem magamért mondom, de hát mi reménye van, hogy az az ember megjavul...

- Igaza volt. Mi reménye lehetett? Aki lóversenyez...

- Az a másik, aki lóversenyez... Az első férjem.

Verőné nem szólt semmit. Itt az ember nem ismeri ki magát. Ennek annyi férje volt, hogy csak az Elek biztos. Mert az nem volt soha a férje. Elek gyáros, jószívú, idős, és valahányszor a Nagyságos Asszony elrontja az életét, melléje áll. És leszoktatja az altatóról. Vagy az alkohorról. Vagy a morfiúmról. Olyankor a Nagyságos Asszony mindig úgy néz ki, mint egy csontváz, azután újra rendbe jön, megint kifizetik a terheket a kis házról, és megjelenik a Nagyságos Asszony valamelyik férje, esküdzik, hogy megjavul, és kezdődik előlről minden, és végül itt ül a szanatóriumban, ahol újra embert csináltak belőle, és estefelé megjelenik Elek úr, akivel társalognak. Ezt a tartalmi kivonatot készítette egy óra múlva a princessz a Nagyságos Asszony életéből, hasonlóképpen, mint az iskolában a történelmi drámákból vagy a Faustból, vagy a Rómeó és Júliából: „Két család áll egymással szemben. A Montague és a Capulet. A két család viszálya közben az ifjú Rómeó és az ifjú Júlia, egy-egy tagja úgy a Montague, mint a Capulet családnak megszeretik egymást, ezért később Rómeó a leány bátyjával párbajt vív, majd az ifjú Júlia sírjánál leszúrja magát, és az feltámad. Az ifjú Júlia szintén öngyilkos lesz.”

Körülbelül ilyen tartalmú kivonatot készített a Nagyságos Asszony életéből, aki éppen ott tartott, hogy Artúr Párizsban ismét játszani kezdett, s ő megverte őt.

- Szörnyű! - mondta Verőné, és közben irigyli. Verőné egyszer megverte az egyik férjét. Mert ez mindig órákig ült a klubban, és nem jött haza, és hiába készítettek friss vacsorát.

- Képzelterhet... Nem is jó rágondolni. Azonnal elköltöztem. Akkor jött ez a fiatal artista-ügynök, telebeszélte a fejemet... Mit tudtam én akkor? Amim még volt, azt eladtam, naponta fél liter konyak, ez is egy csirkefogó volt, a revü Spanyolországban egyszer csak megakad, jönnek hozzám pénzéért. Thomas eltűnik. Ott állok a nagy lakással Párizsban, a követség sürget, hogy adjam oda az útiköltséget, amiből a tizenhat lányt hazahozzák, természetesen megmérgeztem magam. Ez az Elek, ez az angyal, ott áll az ágyamnál, mikor magamhoz térek, valami tengerparti szanatóriumban, tudja, neki milyen összeköttetései vannak!...

- Tudom - mondja Verőné, pedig nem tudja.

- Elek azt mondja, most velem jön, hazaviszem a lányához, és ezeknek a számárságoknak vége. Elek mindent elintézett. Pénzzel, összeköttetéssel, az a csirkefogó harmincezer frankot sikkasztott, ezen dült össze a vállalkozás. És úgy volt, hogy jövő héten elvesz feleségül. Közben befejeződött Artúrral a válóperem. Elek hazahozott... Egy roncs voltam! Negyvenhárom kiló.

- És fél liter... Negyvenhárom kiló, plusz fél liter konyak, azt mondta, annyit ivott meg napjában.

- Igen. Szegény Elek sokat szenvedett velem. Akkor még Délibáb utcának hívták...

- Eleket?! - hüledezett Verőné.

- Nem! Ahol lakást vett ki nekem. Az egy angyal. Olyan nincs több a világon. Veszekedtem vele, kidobtam, nem akartam látni, és ittam, és ő ott ült szelíden az ágyamnál, és nem hagyott...

- Ilyen szemtelenség... - mondta Verőné, mert nem figyelt, Wallensteint nézte vigyorogva, aki áthaladt valahol a kerti út oldalán.

A Nagyságos Asszony sóhajtott.

- Mit tudja azt maga... egy megcsalt, elhanyagolt, félőrült nővel, aki alkoholista... A kislányomat sem akartam látni. Senkit. És akkor Elek rávett, valahogy ügyesen behoztak a szanatóriumba, és ez a Wallenstein megint embert csinált belőlem. Az Elek ott ült az ágyamnál reggeltől estig. Nem szabadott elmozdulni. Még konyakot is adtak eleinte.

- Nekem most is adnak. Alacsony a vérnyomásom - mondta Verőné rikácsoló, gyors beszédével. - Az biztos, hogy értik a dolgukat.

- Tőlem nem kértek sokat - szólt közbe a princessz. - Én Dél-Amerikába mentem egy karmesterrel, otthagytam a férjem, most bizonyos Kerényi nevű reklámfőnök rá akart venni, hogy engedékeny legyek egy áruház-tulajdonoshoz. De maga ismer engem, Verőné...

A két nő riadtan nézte, ízléstelen, kék mosókosztümjében és napernyőjével, múlt századbéli zsandárkalapjában a főhercegnőt.

- Bocsánat... úgy tudom, nem volt szerencsénk - mondta roppant elegánsan a pasztell-lila ruhás Nagyságos Asszony, aki jólelkű volt. Ezért is bocsátott meg mindig egykori férjeinek. Holott Elek erről lebeszélte.

- Kerényiné vagyok - mondta a princessz -, két hete jöttem be, Udvarhelyi hozatott ide, mert sok altatót vettem be, és nem volt biztos, hogy felszívódik.

- Tudom, fiam! - mondta lelkesen a pasztellruhás, aki már többször vett be sok altatót, de mindig azzal a megfelelő rutinnal, hogy a fel nem szívódás nem lehetett kétséges. Az altató volt tulajdonképpen az aranyhíd, amelyen Elek mindig visszatért hozzá. Mindig egy kis levelet hagyott hátra, amelyen ez állt: „Értesítétek Elek öméltóságát, hogy az ő nevével a számon aludtam el...”

Verőné legszívesebben visszautasító lett volna a kislányhoz, mert úgy gondolta, hogy ez nem úriasszony. De a Nagyságos Asszony jóindulatúan kérdezte:

- Mit vett be?

A princessz egy pillanatig tűnődött.

- Transzfúziót... - mondta azután. - Az volt a szerencsém, hogy állott volt az altató, és mikor kinyitottam a szemem, ott állt már az ágyam mellett Kovács, ez a hűséges méltóságos úr, aki eddig még mindig megbocsátotta, ha Dél-Amerikába mentem egy karmesterrel.

A Nagyságos Asszony bólintott. Ismerte az esetet. Verőné, akinek egyetlen családi tragédiája a tarokk és az alsós nevű kártyajátékok miatt állott elő férjével, szomorúan sóhajtott. Miért nem akarta őt soha senki megszöktetni sem Párizsba, sem Dél-Amerikába.

Mert szereti Bélát, és a világ minden pénzéért nem kellene neki más férfi. Illetve más férj. És nézte, amint a Nagyságos Asszony a mosókosztűmös kislánnyal elindul a sétányon, és ez arra ösztökélte őt, hogy megállítsa dr. Bloch alorvost.

- Mondja, alorvos úr, mitől van az, hogy napközben néha szédülök? Az epémnel most hál' Istennek rendben vagyok, de ez a vérnyomás...

- Többször kell enni. És pihenni, pihenni! Különben majd hús csepp Cardiazolt adatok. A nagylányát mostanában mért nem látjuk soha?

- Ja, az nem úgy van, kérem! - mondja büszke mosollyal. - Erzsi zongoraművésznő lesz, napi öt órát gyakorol, a tanári oklevelet már megszerezte, de még tovább jár az Akadémiára...

- Fess kislány. Büszke lehet rá. Volt már nyilvános hangversenye?

- Akartak rendezni, de az olyan makacs kölyök, ő még nem akar a nyilvánosság elé állni.

Dr. Bloch evvel továbbment. Feladatát megoldotta. Az egész szédülés kérdését átvitte más térre, és Verőné sóhajt...

- Nézze, fiam, egy ilyen csinos lány, mint maga, nem járhat ilyen ócska mosókosztűmben. Van nagyon elegáns mosókosztűm is, de éppen az ilyen plump holmira áldozni kell.

„Plump.” Tanult egy újat.

- Nézze, nagysád - mondja, felhúzza a két vállát, és kifordítja az egyik tenyerét -, nem telik többre.

- Hát Kovács öméltósága?...

- Ő nem olyan nagylelkű. Behozat egy kertre nyíló szobába, ha éppen beveszek altatót vagy iszákos vagyok, fizeti a kiszolgálást inkluzíve, de aztán slussz.

- Hát maga egy nagy számár, fiam. És ha nem veszi rossz néven, nekem van egy szép barna tavaszi kosztűmöm, azt átalakíttathatja magának. Alig hordtam. De látni se akarom, mert ez volt rajtam, amikor jött Imre...

- Artúr...

- Imre is újra jött. Elek akkor leszoktatott a morfiúmról. Tehermentes volt a kis ház, csak a lányomnak éltem, és néha feljöttem Pestre Elekhez egy pár napra... Akkor jött Imre, és elkezdett könyörögni, hogy örült volt, és nem ismeri azt a nőt többé, Imre volt az első férjem. Tudja, úgy éltünk, azt egyszerűen nem lehet elmondani. És akkor megvadult. Egyik napról a másikra! Kezdett kimaradozni... Nekem gyanús lett. Nem kártyázik, nem jár moziba, mit csinálhat különben egy férfi este?

- Mit csinálhat? - érdeklődött a princessz.

- Hát, tudja, én nem estem a fejemre. Én elővettem a barátját. Volt egy barátja, az Edus. Mindig azt mondta, hogy Edussal vannak, és valami vállalatot csinálnak. Hát én egy este beállítottam Edushoz. Hebegett, hápogott, dadogott, zöld lett... Tudja, Lipótváros, Tátra utca, minden szó áthallatszik, és én azt mondtam, nézze, Edus, ne magyarázzon, én most nem bánok semmit, olyan botrány lesz, ha nem mondja meg, hol találom Imrét. Hát ő nem tudja... Nála nem járt... Puff, egy pofon! Három napig dagadt volt a csuklóm. Vékony karom van, nincs berendezve ilyesmire. De biztosat akartam tudni. Így jutottam a Gül Baba utcába.

- Ottan csuklódaganatokat kezelnek?

- Nem. Ott van, fiam, egy találkahely. És nagy botrány volt. És most Imre visszajött, és esküdözött, hogy megjavult, de én az ilyet már ismerem, fiam. Amikor a konyakról vagy egyébről van szó, én is így szoktam esküdözni Eleknek. Elek is mindig bedől, én is mindig bedőlök.

- Sajnos, én is bedőlök mindig - mondta sóhajtva a princessz, és nem tudta, mit jelent ez a szó, de ha mindenki mindig csinálja, rája is illik.

- Ha én még egyszer ilyen fiatal lány volnék, mint maga, hát több eszem volna. Majd én elküldöm magához a szabónőmet és a kosztümöt délután. Azt hiszem, át sem kell alakítani, én akkor éppen valami elvonókúra alatt voltam, nem lehettem több negyvenhat kilónál. Tudja, hogy nekem van egy majdnem ilyen nagy lányom, mint maga?

- Idehallgasson... Azt én honnan tudnám?

Ez az idehallgasson nem volt jó. Hiába! Ezt nehéz megtanulni, hogy mikor jön „nézze”, és mikor jön „idehallgasson”, mikor jön a „tudja”, és mikor jön a „mondok én magának valamit”. Pedig ezeket tudni kell, különben maradhat élete végéig buta főhercegnő. Egyetlen dolog megy jól, ha leül, és a térdére tett jobb lábát rázza. De ez magában véve még nem jelentheti a polgári társadalmat.

- Igen. Van egy olyan lányom, mint maga. És most, ha kijövök a szanatóriumból, Zsófinak akarok élni.

A Pipi nővér nem lehet a lánya. Tehát nyilván egy másik Zsófiról van szó.

- Imre úgy hagyott ott Rómában, amikor újra inni kezdett, és slusszt csináltam... így álltam ott, mint az ujjam.

A princessz megnézte az ujját. Ha ekkora briliánsgyűrűvel állt ott, nem is lehetett olyan nagy baj. Mert az ujján egy nagy briliánsgyűrű volt.

- Már két hónapja tartoztunk a hotellal, mindenem zálogban, eladogatva, és Imre azt mondta egy nap, hogy visszaadta a képviseletét, őt becsapták, a lakat nem cikk Olaszországban, de tudtam, hogy nem erről van szó, hanem megint iszik, és egy fekete hajú nővel látták Ostiában. Úgy emlékszem arra a délutánra, amikor elhatároztam, hogy leszámolok Imrével, korbáccsal mentem ki... Akkor már autóbuszon, húsz lírám, ha volt összesen, és összegyűjtve az altatót az éjjeliszekrényemben, mert tudtam, hogy ha Elek nem bocsát meg, akkor meghalok. Ez a pimasz... ez a legdrágább Stabilimentóban... persze, maga ezt nem tudja...

- Sose jártam Stabilimentóban. Van egy kastélyunk... Van egy kastély, ahová egyszer kivittek Rómából...

- Volt Rómában?

- Hogyne... táncoltam... de kérem, nem velem volt Imre annak idején, mert én nagyon rendes lány voltam, én táncoltam és hazamentem...

A Nagyságos Asszony tapintatosan bólogatott, és másról beszélt.

- Ha Elek nem jön értem, nem hoz vissza, ma sem tudom, mi lett volna belőlem. De most vége... Végre is nem kívánhatom Elektől, hogy mindig mindent megbocsásson, és elég volt. Anya akarok lenni. Csak anya. A lányomnak fogok élni... Pá, kedves...

Valakinek intett, aki megemelte a kalapját.

- Maga miért van itt, és hogy hívják?

- Kovács Ágnes a nevem. Rosszul lettem egy hotelban. Kerényi nevét már nem hordom. Dél-Amerikában hagytam. Egy Vass nevű igazgatónak akartak bemutatni...

- Vass? Az Általános Áruház igazgatója?

- Igen. Talán ismeri, Nagyságos Asszony?

- No... Nagyjából. A második férjem volt. Én az első felesége voltam. Ő a második feleségét szerette igazán, én az első férjemet, és így gyorsan lezajlott a házasesetünk, Vass feleségül vette Helént, én akkor újrakezdttem Arnolddal...

A princessz egy pillanatra megállt. Férfinevek egymás kezét fogva, vad bacchanáliában táncoltak körül az agyában. Arnold, Imre, Artúr, Thomas... És a pasztellszín ruhás asszony pasztellszín ruháján finom szőrmekezet, ujján, nyakán hosszan lakkozott vörös körmeivel, szomorú, kissé öreges, de kellemes arcával, alt hangjával mégis rokonszenves volt. Ad neki egy egy barna kosztümöt.

- Most felmegyek a szobámba, mert masszíroznak, ha akar, velem jöhet.

- Akarok.

Feri, a portás, szeme sarkából egy szomorú pillantást vetett a mosókosztümös, zsandárkalapos főhercegnőre, aki lépten-nyomon elrontja itt a képet. Ebben a hallban finom nyakkendő, monoklis, ősz urak szivarozva üldögélnek, különösen szép, fekete hajú nőekkel, akik szarvasbórszerű, barna ruhában vannak, és ha egymásra teszik a lábukat, a fehérén kivillanó térd érzékelteti, hogy milyen végzetlenül finom harisnyát viselnek, szinte semmi. Egyetlen szép ékszer van rajtuk, és álmatag pillantással beszélgetnek az öregúrral, egy boy átsiet virágcsokorral, azután telefonon érdeklődnek, hogy Halápi öméltósága megkaphatja-e a régi szobáját, és egy ősz úriasszony várakozik Wallenstein főorvos úrra, szóval, egy szanatórium hallja.

Erre most jön ez a kék mosókosztümös nő, legalább a zebraszínű napernyőjét becsukhatná, egy kalapban, amit a nyaka alatt bársonyszalaggal köt, meg, mint a vidéki felírónők, ha szeretnék eltüntetni az első ráncokat, azonfelül a jobb ajka legalább fél milliméterrel magasabbra van festve, tiszta dolog, hogy egy Rákóczi úti cukrászdához megfelelő eleganciával öltözött leányról van szó, aki becsöppent ide. És most megáll a portásnál.

- Kérek egy doboz Darlingot.

Nem vett ki pénzt. Tehát számlára gondolja. Sajnos, ez a leány, bár az Általános Áruház igazgatója fizet érte, nem hitelképes a portán.

- Kifogyott éppen most a cigarettánk...

- Nem vagyok hitelképes a portán? Csak szóljon! Mert akkor megyek a Wallensteinhez, és lármázok!

- Kérem, a főorvos nem intézkedett a portán...

- Azért intézkedek most én. Nem szeretem, ha ellentmondanak nekem. Ne hazudozzon itt összevissza, hanem adjon egy doboz Kék Darlingot.

A portás lehajol, keresgél, rákvörös arccal feltűnik ismét.

- Tessék... Még van egy... véletlenül...

- Nem véletlen. Félt, hogy lármázok. És igaza volt.

Közben a Nagyságos Asszony felment a szobájába, és a princessz követi. A liftboy a leírás után elvezeti a szobához. Kopog.

- Tessék... Maga az, kedves. Üljön csak le.

A Nagyságos Asszony a szófán fekszik, vállánál fogja a kombinéját, és a masszőr valamivel keni. És valamit időnként végighúz a bőrén, ami serceg. Szikrák pattognak belőle. A masszőr fiatalember, fehér kabátban, és angol bajusza van.

- Ott van minyon az asztalon... Vegyen belőle. Vagy akar inkább cigarettát?

Köszönöm, van Darlingom.

A falon képek, amiket nézeget, és közben a Nagyságos Asszony beszél.

- Mindjárt felpróbálhatja a barna kosztümöt, és talán jó magának egy kalapom is.

- Ezt a kalapot nagyon szeretem. Mindenki mérgelődik miatta. Ilyet csináltak vagy ötöt.

- Maga csináltatja a kalapjait?

Észbe kap. Rázza a lábát.

- Nézze... van egy barátnőm, az kalapszalonos, és nekem rém olcsón dolgozik. Harminc pengőért már csinál egy kalapot.

A princessz azt hiszi, hogy jól felelt, harminc pengő az biztosan nem pénz egy csináltatott kalapért, és olyat a kültelkeken készítenek. A Nagyságos Asszony magában mosolyog, hogy a kislány így tódít, de nem szól semmit. A masszőr csomagolja a holmiját. A princessz hanyagul odaszól.

- Holnap délelőtt jöjjön be hozzám is. Több gépe nincs?

- Kérem, csak a főorvos úr rendeletére...

- Azzal nem lesz baj: Kovács Ágnes vagyok. Maga kérdezze meg a főorvos urat, és mondja meg, hogy én ragaszkodom a masszírozáshoz. Tizenegyre várom. Tízíg a fürdőben csinállok mindenféle költséget.

A Nagyságos Asszony előveszi a barna kosztümöt, miután a masszőr elment. A kosztüm ideális.

- Itt a jobb oldalán egy kicsit be kell venni...

Ott ugyanis eláll egy nagy hullám. De a princessznek ez borzasztó kedves. Még sosem hordott használt ruhát. Rém jó... És a csendőrkalap! Ha valamelyik rokona látná, az itt hetekig ápolásra szorulna. A Nagyságos Asszony mindent megpróbál, hogy a csendőrkalapot és a csikos napernyőt elvegye, ám hiába. Azt nem adja. És örül a lelke, mert a Kovács a holmik között vett egy olyan rózsaszínű, nadrágos pizsamát, valami egészen vastag, vászonszerű anyagból, nagy gombokkal, hogy ha abban kiül a napra, a Veróné eperhamokat fog kapni.

És újra csodálkozva kérdezi magától, mi az a vad, galád, ellenséges indulat, ami itt, alapjában véve jóindulatú, egyszerű emberek között dül-fül benne, hogy elrontsa az előkelő összhangot, hogy mérgeződjének, hogy...

Most iszonyúan elpirult! Egyszer csak megsejti...

- Nem akar egy kis konyakot?

- Azt hittem, hogy Elek már leszoktatta a Nagyságos Asszonyt.

- Ó! Most a konyakkal nem volt baj... Marokszámra szedtem a csillapítót, az altatót...

- Már egy roncs lehetett a Nagyságos Asszony...

- Hát az voltam, fiam. Nézze, maga okos, csinos leány, mért nem ad magára semmit?

„Mi az, hogy ad magára? Olyan, mint a plump? Itt sokat kell majd tanulni.”

- Hát, kérem... Az úgy volt, hogy én elárúsítónő voltam egy áruházban, és volt egy jó barátom, egy Kerényi nevű plakátrajzoló, ez rábeszélte, hogy egyikével Nagyságos Asszony férjeinek, a Vass nevűvel, valami kis barátkozást kezdjek, és az étteremben volt találkánk, de én rosszul lettem, és behoztak ide...

- Értem... - mondta búsan a Nagyságos Asszony. - Nézze, ami Vasst illeti, mondok én magának valamit. Vass a második feleségét szereti, ezt a Helént. Az is valami karmesterrel hagyta ott, ahogy maga csinálta.

- Én még nem hagytam ott Vass urat.

- Valakit otthagytam egy karmesterrel.

- A férjemet. Ezt Blochnak hívták. Dr. Bloch.

- Aki itt orvos?

- Igen. Az volt az első férjem, azután férjhez mentem a karmesterhez, és most az Általános Áruházban vagyok, a kalap-, gyerekcipő- és lámpaosztályon.

- Kedvesem, maga nagyon zavarosan beszél, de higgye el, kár volt otthagyni a doktor Blochot. Rendes ember. Én nagyon szeretem.

- Ízlés dolga. Nem tudtunk kijönni egymással.

- Ami Vasst illeti, nincs nagy jövője az ügynek. Az még mindig az elszökött feleségét szereti.

Kopogás. Belép dr. Bloch. A princessz feláll, tüntetően távozik. Maga sem tudja, mért csinálja ezt a sok örültséget.

- Megismerkedtem az elvált feleségével... - mondja a Nagyságos Asszony.

- Igen? - csodálkozik dr. Bloch. Elvált felesége pénztárosnő egy színházban. Hogy a csodába ismerkedtek meg? Nem örül neki, mert Margó őt mindig szidja.

- Nagyon kedves teremtés.

- Igen, igen... Kedves. De hát már rég nem érintkezünk.

- Maguknak ki kellene békülni - mondja a Nagyságos Asszony, aki szeret szívügyekhez bölcsen hozzászólni. - Higgye el, egy komoly orvos nem lehet nőtlen. Szüksége van a nyugodt életre. Én azt hiszem, hogy hajlandó magával kibékülni.

- Kérem, ez már olyan régi ügy...

- Nem tudja elfelejteni a karmestert?

- A karmesterről nem is tudtam. Azt hittem, a színházi titkár. De hát ez nem fontos. Hogy érzi magát? Nyugodtan alszik?

- Elsőrangúan!

- Felriadás?

- Semmi. Csak ha a reggelit hozzák. A fürdők nagyon jól tettek.

- De most ezt abba hagyjuk... Nem szabad a szívet igénybe venni.

- Már megy? Mondja, ha beszélek a feleségével... Nekem az a véleményem, hogy maguk nagy gyerekek, és egyikük sem akar közeledni...

Dr. Bloch tanácstalanul áll.

- Nézze, asszonyom, nem mondom, hogy én nem szeretem... De annyi garanciára lenne szükségem ahhoz, hogy visszafogadjam. Nem tudom, említette-e magának, írt is nekem, és már úgy volt, hogy kibékülünk... De nem tudok hinni neki.

Bloch valahogy felengedett. Fájó pontja volt az életének ez az asszony, és kissé mellette hangolta az, hogy beszélt róla a Nagyságos Asszonnyal... Az biztos, hogy szereti őt. Csak nincs egy egyenes szava. Hogy mondja ezt meg?

- Nahát, majd legközelebb már többet mondok... - bólint a Nagyságos Asszony, és dr. Bloch úgy érzi, hogy tiltakoznia kellene, de nem teszi. Mégiscsak szereti... Hiába. Dr. Bloch kissé elhízott, esetenül jár, vastag szemüveget hord, és csakugyan sokat tud. Külső megjelenése nem indokolná jelenlétét. És eh... Mindig előjön ez a história Margóval. Bizonyos fokig sajnálja, hogy nem felelt a levelére... Mindegy. Odakint megkérdezi a nővért, hogy a 200-as evett-e? Evett. Hőmérséklet?... Este 38 körül. Mit adjunk? Majd benézek...

A princessz elmegy a porta előtt, és a portás alázatosan megszólítja:

- Kérem, kisasszony... Elnézését kérem... azt hiszem, félreértett az imént...

- De mennyire. Küldessen fel a szobámba egy angol pipereszappant és hennát.

És továbblibeg. Nyilván Wallenstein szólt a portásnak, hogy ezzel a lakóval nem jó kezdeni. Szabó Gusztáv állítja meg.

- Művésznő... Itt van valaki a főbejáratnál, azt mondja okvetlenül beszélni akar önnel, tudom róla, hogy pénzbeszedő. Ha akarja, eltávolítom.

- Jöjjön a pénzbeszedő...

Jön a pénzbeszedő. Nagyon keserű ember.

- Kérem, művésznő. Mi nem tudtuk, hogy ön véglegesen elhagyja a csillaghegyi villát, és mi három nappal előbb szállítottuk...

- Mit akar?

- Kérem, itt hétszáz pengőről van szó!

- Nahát, akkor ezt mondja.

Odaad egy ezrest, a megkövült pénzbeszedő remegő ujjakkal visszaszámolja a háromszázat a princessz hatalmas, bőrretiküljébe, amely ezen a világon csak Kovács úr ízlésének felel meg, beletömi a pénzt, előhúz egy púderpamacst, megveregeti az arcát, kacéran rámosolyog Rubber Szilárd mérnökre, aki feleségével éppen arra jön, az asszony szeme villámokat szór, és

a princessz továbblibeg. Miközben kinyitja napernyőjét, még egyszer visszanéz mosolyogva a főmérnökre. Csak a gyanakvó asszony fordul vissza feléje, és most már a princessz végleg elsiet.

- Legalább mondd meg őszintén, hogy mi volt! - mondja a vörös hajú asszony.

- Drága fiam, esküszöm a gyerekeinkre, elragadta a törülközőmet, és távozott, és azt sem tudom, hogy kicsoda - mondta siralmasan a főmérnök, de valahogy nem érezte már olyan kellemetlenül magát, mint tegnap. Egyszer majd beszélget evvel a kislánnyal, ha éppen nem lesz ott az asszony. Mit mosolyog ez itt rá?

Szabó Gusztáv elhalad mellette. Nagyszerű ez a fiú! Diszkrétebben viselkedik, mint egy gróf.

- Szabó Gusztáv!

- Parancsol a művésznő...

- Mit csinál a főhercegnő?

- Szobájában beszélget... Véletlenül tudom. Vendége van.

- Na ne!

- De igen... - és miután körülnézett, a princessz fülébe súgja: - Megjött inkognitóban a vőlegény... Mi az! Halló! Karcsi, egy pohár vizet...

- Köszönöm, már jól vagyok...

Hetedik fejezet

Kiderül, hogy valaki mindent megértett anélkül, hogy görögül tudna

Kovács Ágnes, az igazi, felült az ágyban, abban a pillanatban Anna nővér már mellette volt.

- Parancsolja, főhercegnő, hogy kinyissam az ablakot?

- Igen...

- Hogyan készítsem el a fürdővizet? Hány fok legyen, és parancsol fenőtablettát?

- Éhes vagyok.

Ahogy kinyílt a spaletta, beömlött az aranszínű fény, Ágnes nagyot nyújtózott, ásított, és szívből sajnálta, hogy rövidesen meg kell válnia ettől a szép szobától. Mindegy... Nem tehet róla. Ő nem mondta, hogy főhercegnő...

Miután megfürdött, a főhercegnő holmija közül magára vett egy pizsamát. Egész jó. Csak ő valamivel kisebb és soványabb... De az nem baj. Pizsama lehet valamivel bővebb. Annyiféle reggeli volt, hogy olyat ő még ebédre se látott. Egy egész nagy asztalt toltak be, teli mindenfélével. Es reggeli után megkérdezte ez a nagyon szép arcú, finom ápolónő, meglátogathatja-e Wallenstein főorvos úr, aki vizitet tart.

Jött a főorvos. Az ajtóban kis főhajtás, mögötte Torbágy sebész és Bloch, akinek az arca még mindig kissé savanyú, mióta hallotta, hogy Margó újra ki akar vele békülni.

- Kérem, főorvos úr - mondja Ágnes, azonnal a tárgyra térve, bátran és nyíltan. - Tessék valakit beküldeni a hercegi udvarból.

- Waciszláv gróf a reggeli vonattal elutazott, és az udvar részéről nem tartózkodik itt senki.

- Úgy. És ez a Waciszláv gróf elment anélkül, hogy velem beszélt volna?

- A gróf, kérésünkre, mivel idősebb úriember, aki főhercegnő világra jöttétől a környezetében tartózkodik, előzőleg bejött, de ön aludt, és néhány sort hagyott az éjjeliszekrényen.

Ágnesnek kissé tátva maradt a szája. Levette az éjjeliszekrényről a lapot!

„Főhercegnő! Mielőtt elutaznék, minden jót kívánok, itt álltam az ágya mellett, amíg aludt, és búcsúzóul csak annyit közlök, hogy szíveskedjék két hétig minden tekintetben a legjobban eltölteni idejét e kellemes helyen. Gróf Waciszláv.”

- Kérem... - hebegte Ágnes - mért engedték be a sötét szobába?...

- A szobát teljesen kivilágítottuk, de főhercegnő oly mélyen aludt, hogy ettől sem ébredt fel. A gróf úr mint nevelője még meg is simogatta az arcát, és távozott.

Ágnes úgy érezte, hogy nem szanatóriumban, hanem egy hajón van, és az ágy himbálódzik vele.

- Hát, kérem... - hebegte. - Azt hiszem, hogy...

Wallenstein szokott közvetlen mosolyával mondta:

- Azt hiszem, leghelyesebb, ha mint beteg már e pillanatban megszűnik, főhercegnő, és vendégünk erre a két hétre. Hála istennek, erős, mint a vas!

Visszaroskadt a párnákra, és becsukta a szemét. Mire kinyitotta, a fehér köpenyek eltűntek, csak a szentképarcú nő ült egy fotelban a szoba sarkában.

- Maga az én ápolónóm?
- Igenis, főhercegnő.
- Ne mondja mindig: főhercegnő. Az unalmas. Hogy hívják?
- Anna. Radics Anna.
- Ápolónő-tanfolyamot végzett? Csak azért, hogy itt ápolónó legyen?
- Igenis.

Most látta, hogy a nő nem is szentképszerű. Van valami sötét a lényében. Valami alattomos. Nagyon szép. De valami gyűlölet lappanghat benne. És most ő mit csináljon?

- Mondja, én még sosem voltam szanatóriumban. Én lemehetek a kertbe? Egy főhercegnő személyesen mehet a kertbe?
- Természetesen gondoskodás történt, hogy senki se férhessen a közelébe kíváncsiskodó tolakodással.
- Ez helyes. Én akkor most lemegyek a kertbe.
- Milyen ruhába öltözik? A komorna a szomszéd szobában vár.
- Amilyet... a komorna válassza ki.

Tíz perc múlva a főhercegnő egy sötétszürke délelőtti ruhájába öltözve, egy számmal nagyobb cipőben igyekezett a kertbe. Majd valahogy papírt kell dugni oldalt a cipőbe, mert leesik a lábáról. Csak vigyázva. Úgy látszik, ennek a Waciszlávnak meghagyta a főhercegnő, hogy ő helyettesítse. Elsőrangú ötlete támadt.

- Mondja, kérem... amikor engem behoztak, azt hiszem, egy Kovács Ágnes nevű leányt is behoztak. Szeretnék én avval beszélni személyesen.

Időnként jobbra vagy balra kissé eltartotta a tenyerét magától, mert ezt főhercegnőinek vélte. Öt perc múlva jött, hogy Kovács Ágnes nevű ápoló az intézetben nincs. Megnézték a kertre nyíló szobákat. Nincs.

Feri, a portás, bölcsen döntött az ügyben.

- Nyilván azt az erőszakos, kültelki leányt gondolja, és Isten őrizz, hogy a főhercegnő közelébe engedjük. Legyen a válasz, hogy Kovács Ágnes nevű ápoló az intézetben nincs.

Közben a főhercegnő a kert egy elkülönített részében unatkozott, és a boyok magas borraivalót kerestek, mivel egy távoli dépendance emeleti ablakából mutogatták az unatkozó főhercegnőt.

Vagy nyolc fej egymás mellett figyelte a princesszt, aki könnyedén megjegyezte, hogy hozzanak számára egy reggeli lapot. A boy megjelent a reggeli lappal. A princessz olvasni kezdett, és kérte, hogy hagyják őt egyedül.

A távoli dépendance-ban arattak a boyok és a nővérek. Tíz fej volt az ablaknál, a hátul állók már öt pengőt is fizettek, és nézték a princesszt, amint kibontja a reggeli lapot. Azután kíváncságra egyedül hagyták. Érdekes, hogy a főhercegnő mennyire érdeklődik a napi politika iránt. Az újság második oldalát olvassa elmélyülten.

Tizenhat fej figyel. Tizenhat száj tátva marad a csodálkozástól.

Amikor a főhercegnő egyedül maradt, csikokra tépi az újságot, és a cipőjébe tömi. Verőné mélyen lebiggyesztett szájjal bólint. Elhúzza kezét a homloka előtt.

Szegény...

Fiatal teremtés. Náluk a házban lakott egy leány, az egyszer ételmérgezést kapott, és miután felépült, mindig énekelt. Ez most egyforma csikokra tépi a napilapot, összehajtogatja, levasalja az ujjai között, és a cipőjébe tömi. Ha szőlőt hozatott volna, azt is biztos a cipőjébe tömné...

Verónének volt egy rokona, az mindent felszedett az utcán a földről, és a zsebébe dugta. Az ablaknál állók nagy részét idegesítette, hogy Veróné kiterjedt rokonságában minden előfordult már.

Most valaki csengő, éles hangon felkacag.

A jól öltözött hölgyek megbotránkozva elhúzódnak. Ez az a zabolátlan elárusítólány... És ni! A Nagyságos Asszony barna kosztümje van rajta. Megismerni a tintafoltról a mandzsettáján. Ilyen egy szemtelen! Kineveti a főhercegnőt, mert a cipőjébe tömi a napilapot. Na! Ettől függetlenül még tanulhat valamit egy főrangú hölgytől. Például, hogy nem járkálnak zebraszínű napernyővel egy parkban. Lassan elhúzódik mindenki, még a látvány sem lehet olyan elsőrangú, hogy ennek a perszónának a társaságában élvezzék. A főhercegnő, aki a park elkerített részében nyolc-tíz perc múlva már nagyon unatkozik, feláll és elindul.

Távoli bokrok, ösvények, komornákkal, bóbitákkal, boyokkal elevenedtek meg, és hallják, hogy a princessz visszatér a szobájába. Ez a főhercegnő dolog nagyon unalmas.

A szobájába érve, diszkréten közli vele az ápolónő, hogy egy úr szeretne beszélni vele, bizonyos Agorapollus.

Ezt jelentősen mondja.

Ágnes azt feleli, hogy szeretne lehetőleg egyedül időzni a nap folyamán.

- A főhercegnő vőlegénye repülőgépen érkezett, és inkognitóban megszállt a szanatóriumban. Csak pár szót akar beszélni.

Egy pillanatig gondolkodik. Mindegy. Tisztességesebb, ha valakinek megmondja az igazat.

- Kéretem azt az urat, aki a vőlegényem.

Jön a görög herceg. Civilben. Mint doktor Lotar Agorapollus érkezett a fővárosba, és ezt tudomásul kellett venni illetékes helyeken. Így most zsakettban van, finom, sovány, elegáns, kicsit hosszú, de kedves mosolyú ember. Középen elválasztott szőke feje kopaszodik.

Valamit mond franciául Kovács Ágnesnek. Hiába teszi ezt, mert Kovács Ágnes nem tud franciául. Hallgat. A fiatalember hosszan beszél, és mentegetődzik.

Franciául.

Siralmasan felhúzza a két vállát, szívére teszi a kezét, mélységes szomorúsággal szeretné meggyőzni a főhercegnőt, hogy nem történt részéről tolokodás, hanem őszinte aggodalomból jött ide.

És Ágnes áll, és töpreng, hogy mit lehet tenni ebben a kavarodásban. Ez egy görög herceg, aki franciául beszél. Azt ő tudja a Boyer-filmekből. Ez francia. Ő franciául annyit tud hogy merci, s'il vous plaît, adieu és sagschon.

A fiatalember, úgy látszik, haragvásnak fogja fel a leány hallgatását, bús szeméből és ráncolt homlokából vigasztalhatatlanság sugárzik. Ágnes egy fotelra mutat, és azt mondja:

- Merci.

A főherceg leül. Nyilván valamit mondhatott, amit a főhercegnő esetleg megköszönhetett, és helyet mutatott neki.

Most kopogás hallatszik. Megjelenik Torbágy sebész. Bocsánatot kér, hogy zavar. Kihívja a herceget.

- Sprechen Sie deutsch, Eure Hoheit?

- Jawohl...

Torbágy sebész közli, hogy a hercegnő a baleset következtében meghült, egy hangszálpolipot is fedeztek fel, ezt most kezelik, és sajnos egyetlen szót sem szabad beszélnie.

Mi is történt?

Torbágy sebész gyanútlanul haladt a folyosón, amikor hátulról nevetlenül megkopogtatták a vállát.

- Halló, Torbágy! Hallom, hogy maga az éjjel pofozkodott a Berényivel a Szegő Éva szobájában?

Az a kis fruska áll ott, aki az éjjel közbelépett, amikor Szegő Éva már-már féltékenységi jelenetet kezdett az ápolónő miatt. Rettenetes barna kosztümben van, csendőrkalapban, és érthetetlen okból a folyosón zebraszínű, nyitott napernyővel járkal.

- Mit óhajt a kisasszony?

- Legyen szíves, menjen fel azonnal a főhercegnőhöz, ahol jelen van egy görög herceg, és mondja meg a főhercegnőnek meg a hercegnek, hogy a princessz hangszálaít sérülés érte, és nem szabad beszélnie. A princessz utálja a vőlegényét, és nem akar vele beszélni.

- Ezt én nem tehetem...

- Az más. Akkor elmegyek, és megmondom az újságíróknak, hogy maga éjjel a Szegő Éva szobájában pofozkodott a Berényivel, sőt megmondom a Wallensteinnek és ráadásul az Udvarhelyinek is.

A sebész sápadtan rágja a száját.

- Zsarol?!

- Eltalálta. A fő, hogy maga ezt megmondja a hercegnek, és így a hercegnő ne legyen kénytelen konverzálni az illetővel. De ha akarja, megmondhatom a Wallensteinnek...

Torbágy, aki a részvénytársaságban pozícióharcot folytat Wallensteinnel, és tisztában van azzal, hogy az éjszakai botrány végzetes lehet, dühösen a liftbe száll. A szemtelen kislány mosolyogva integet, és továbblibeg a folyosón.

Ezután minden úgy megy, mint a karikacsapás. Torbágy sebész magyarul közli Kovács Ágnessel:

- Ha a főhercegnő nem akar beszélni a vőlegényével, elég, ha egyszerűen hallgat, mert én azt mondtam - ilyen tapintatra vendégeink iránt kötelezve vagyunk -, hogy hangszálpolipját kezeljük, és nem szabad beszélnie.

- Köszönöm! - kiáltja boldogan Ágnes. A sebész ijedten néz az ajtó felé.

- Éppen ez okból talán ne méltóztassék kiáltani. - És távozik. Odakint a szentképarcú ápolónő megállítja.

- Van valami utasítása főorvos úrnak?

- Semmi! - mondja Torbágy dühösen, és elmegy.

A herceg most ott ül Kovács Ágnessel, és beszél és beszél, ellágyultan vagy fellengzősen, járkál is közben, végül mosolyogva elmond egy kis verset, Kovács Ágnes nézi, és egyre jobban tetszik neki. Olyan madárfeje van, mint a walesi hercegnek. Kedves, madárfejű, kék szemű, szőke fiú.

És nézi, és érdekes, hogy mennyire érdekli őt mindaz, amit hall. Pedig annyit se ért belőle, amennyit franciául tud, mert sem azt, hogy merci, sem azt, hogy s'il vous plaît, nem mondja. De végül egész közel ül hozzá, és most már mond még egy szót, ami rémlik Ágnes előtt, hallotta ezt már kupléban, és egy mély hangú dizőz is mondta a Duna-parton mikrofonba, sőt a Boyer-filmeken is előfordult, hogy megfogja a kezét, és azt mondja:

- Princesse... Je vous aime...

- S'il vous plaît - hebegi mindenről megfélekezve Ágnes, és a szőke fiatalember megcsókolja, mert Torbágy nem említette, hogy a hangszálakkal kapcsolatban ez is aggályos volna.

Holott ez jobban ártott mindennél. A görög herceg nem is gondolt arra, hogy szerelmes lesz a menyasszonyába. Ágnesnek álmában nem jutott volna eszébe, hogy szerelmes lesz egy ismeretlen főhercegnő vőlegényébe, aki hangosfilmeket és szanzonekat mesél, amikből egy szót sem ért.

És együtt ebédeltek, és együtt uzsonnáztak, és a herceg elmondta egy egyiptomi utazását, és sokat nevetett közben, tehát Ágnes is állandóan mosolygott, és mindenki őket nézte, és amikor a jobb cipője leesett, és kijött egy csomó papír, őfelsége ezen is szívből kacagott.

Este magányosan ült az étteremben, és a szanatórium hölgytagjai elsővonalbeli ruháikkal felvonultak, és a szőke görög herceg senkit se látott, csak itta a konyakot, és néha mosolygott, és maga elé nézett mindaddig, amíg az egyik pohárka konyaknál, amint éppen a szájához emelte, egy nő véletlenül meglökte a csipőjével, hogy az ölébe esett az egész, és rettentően rikácsolva franciául felkiáltott, hogy bocsánatot kér, de ettől a vacak napernyőtől nem lát, és akkor felismerte a herceget, valami Béla nevű ismerősét vélve benne, aki adós maradt valahol egy vacsorával, amikor ő Rómában táncolt, és a szőke úr patentzárakkal ügynökölt, és kiment Ostiába egy színésznővel, már akkor is főhercegnek adta ki magát... Ó, bocsánat - mondja görögül, váratlanul fordítva a nyelvjáráson, ó, bocsánat, most veszi észre, hogy összetévesztette avval a csirkefogóval, ön nem az a csirkefogó, akit én gondoltam - és továbblibeg, és kosztümgombjába ügyesen beakasztotta az asztalkendő bojtjánál fogva, és ahogy továbbmegy, az egész tálca üvegestől, poharastól, feketekávéstól őfelsége zsakettjának ölébe esik, aki dermedten ül, és a princessz sietve elhagyja az éttermet, gomblyukán mint egy kötény lóg az asztalkendő, és az egészet gyorsan a kosztüm zsebébe dugja. Úgy, hogy mikor a főbejáratnál beleütközik Wallensteinbe, rettenetesen néz ki.

- Közölték már magával, hogy az első emelet 128-as szobát jelöltem ki a maga számára, fiam? Nagyon szép fürdőszobás apartman - mondja Wallenstein főorvos, változatlan nyugalommal.

A herceg teljesen leöntve, ruínálva, eleganciájának roncsaiban áll az asztalnál, és a főorvos hozzálép.

- Pardon, monsieur...

Ő tiszteletben tartja az inkognitót, és nem adja meg a herceg címét. Ugyanis ez a helyes. Torbágy és a főportás hibát követtek el. Még ha uralkodó főherceg, akkor is csak monsieur a megszólítás, ha a bejelentőlapon azt írja: doktor Agropollus. Ez az intézkedés éppúgy parancs, mint minden más, és ha őfelsége megparancsolja, hogy elhagyják a titulussát, akkor intelligens ember elhagyja a titulussát. Ezt, intézkedésére, Feri már közölte a személyzettel.

Dr. Bloch és Torbágy sebész egy-egy gyógyászati látogatás örve alatt közölték a vendégekkel. Mindenki rájött, hogy roppant egyszerű, és mégsem tudta senki, amíg Wallenstein nem intézkedett.

- Si parla italiano?

- Si - mondja a herceg.

Minden orvos azon a nyelven beszél vele, amelyiket a legjobban tudja, és dr. Wallenstein a háború alatt az olasz fronton volt egy hadikórház vezetője. Így tehát olaszul közli, hogy ez a kislány egy nevetlen fruska, a szanatórium azonban, bizonyos humánus szempontok szerint is, kénytelen betegnek tekinteni, és így az elárusítólányt egy ideig ápoljuk. Végtelenül sajnálja, ami történt.

A herceg mosolyog, és csodálkozva kérdezi, hogy mi történt, mert neki nincs tudomása arról, hogy bármi is előfordult volna, ami kellemetlen. Egy nagyon kedves, fiatal hölgy, akinek hálás, amiért üdvözölte, véletlenül feldöntötte a konyakot. Ez mindannyiunkkal előfordulhat.

Wallenstein főorvost a folyosón éri a hír, hogy azonnal menjen az irodába. Az irodában a szokatlanul késői órában ott a civil úr, az emeleti főápolónő, kezeit tördelve, Feri, a portás és a Nagyságos Asszony, akinek voltaképpen neve Szerémy Ferencné. Legutolsó férje Szerémy Ferenc földbirtokos volt. Ott van továbbá Elek öméltósága, volt országgyűlési képviselő, a Wendur Művek elnökgazgatója.

- Kérem szépen - mondja a Nagyságos Asszony -, a szobámból eltűnt egy kétszázezer pengő értékű, tizenhárom briliánsból álló nyaklánc, amelyet este, öméltósága látogatása idején, a nyakamon hordtam.

A főápolónő kezd valamit mondani, a kezeit tördelve, de Wallenstein ránéz, és elhallgat.

- Értem - mondja a főorvos -, önagyága a szobájában tartott ilyen nagy értékű gyémántot, és ez most eltűnt.

Hohó! A Nagyságos Asszony már érti! Nagy értékű gyémántot a szobában tartani, ez csökkenti az intézmény felelősségét.

- Ugyanis - szól közbe a civil úr, mielőtt még önagyága megszólalhatna, máris megérezve Wallenstein gondolatmenetét -, mi figyelmeztetjük a betegeket, hogy a nagy értékű holmikát kérjük letétbe helyezni. Sajnos, habár itt sohasem fordul elő lopás, a szobákban őrzött tárgyakért, ugye ezt belátja Nagyságos Asszony is, az intézmény nem vállalhat...

- Kérem, az embert egy ilyen előkelő intézmény kötelezi! Nem jelenhetek meg este, ha Elek öméltóságával vacsorázom, ékszerek nélkül vagy nem a megfelelő módon öltözve. Tehát szükségem van az ékszerekre.

- De gondolkozzék csak, Flóra - mondja a mindig nyugodt Elek -, nem tette le mosdás közben? Nem eshetett bele a ruhájába? Talán elszakadt a fonál.

- Az ékszert ellopták!

Önagyága eme kijelentése után néhány másodpercig csend van. Wallenstein nyugodtan mondja:

- Ez esetben természetesen kötelességünk a rendőrséget értesíteni. Horváth úr, hívja fel a rendőrséget, és jelentse, hogy a szanatóriumban egy vendégnek nagy értékű ékszerét ellopták. Minden késedelem további felelősséget jelent az intézmény számára. Azután Torbágy doktorral és Anna nővérrel Horváth úr házi vizsgálatot is fog tartani. Majd megkérjük a rendőrséget, hogy a szanatóriumban időző magas személyek kedvéért diszkréten folytassák a nyomozást.

Sajnos, nem foglalkozhatom tovább az ügyel - mondja Elek öméltósága felé -, ne haragudj, kérek, de a negyedik emeleten van egy súlyos betegem, akit meg kell néznie. Kérem, nővér, Bloch alorvos urat küldje utánam a 405-be.

És kimegy. És aki jelen van, egy sem gondol a nyakékre e pillanatban, hanem csodálja Wallensteint. Rendíthetetlen. Mindig és mindent tud. Természetes, hogy levon a felelősségből sokat, ha a Nagyságos Asszony a szobájában tartotta az ékszer, és az is természetes, hogy mennél később értesítik a rendőrséget, annál nagyobb a szanatórium felelőssége. Miután ezt a két mondatot elmondta, nem hagyja befolyásoltatni magát, és siet megnézni, hogy mi van az asszonnyal, akiért már fél órája harcol vagy hét orvos, báró Udvarhelyi, sőt Boronkay öméltósága is, akit szintén elhívtak, és pedig báró Udvarhelyi kívánságára.

Wallenstein beszáll a liftbe, és megnézi a karóráját. Ilkának ma azt mondta, hogy bridzselni mennek, de majd szól Ferinek, hogy telefonáljon, mert erről szó sem lehet. Az emeleten már várja Bloch. Liheg.

- Kérem, még nem döntöttek. Boronkay szerint...

- Majd odamegyek. Maga menjen le Berényinéhez. Csúnya volt a szív működése este. Nem szeretném, ha valami meglepetés történne. De ne adjon neki mást, mint Cardiazolt... A férj pedig végre menjen a dolgára. Ne üljön ott.

- Ha egy pillanatig nem látja, már érdeklődik, hogy hol a férje.

- Akkor üljön ott.

Elindult a 405-ös szoba felé. Ezzel az asszonnyal itt valami tévedés van... Neki hiába mesél az Udvarhelyi. Itt valami van, amit senki nem lát, ő sem, és a többiek sem. Nem hisztéria, és nem alacsony vérnyomás... Illetve mind a kettő igaz, de itt valami bűzlik Dániában - gondolja Wallenstein, felöltőjét, amit magán felejtett, mert átjött a kerten, odadobja az egyik nővérnek, és megint a gumicsövet csavargatja a mutatójára, miközben belép...

Az asszony mereven fekszik, éterszag, báró Udvarhelyi jobb kezében a keménykalapját, bal kezében a nő pulzusát fogja, Boronkay tanár mellette áll és nézi. Torbágy egy injekcióstűt készít elő, és ni...

Hogy került ide ez a kis szemtelen? Báró Udvarhelyi mellett áll pizsamában, és a két egyetemi tanárnak tanácsokat ad. Ezek olykor felelnek is neki, bizonyos fokig vállat vonva, mintha nem helyeselnék ugyan a tanácsokat, de szerintük azért lehet benne valami. Épp a következőket hallja:

- Forró vizes borogatásokat kellene adni, attól egy beteg jobban lett, akinek ilyen görcse volt.

Persze, a régi professzorok tudják, hogy a nővéreket nem szabad félvállról kezelni, mivel nemegyszer kiderül, hogy az ápolónő valamit tud, meglát, ami az orvosnak nem jut eszébe. Hogy kerül ez ide? A nővér a fülébe súgja:

- Ez az új kisegítő nővér... Már másodszor ráncigáljuk ki az ágyból. Úgy látszik, Udvarhelyinek szimpatikus.

Wallenstein megnézi az ágyon fekvő nőt. Hogy történik? Mi ez? A varázsló ősi ösztöne... Hallja, amint Boronkay szerint mégis meg kell kísérelni a műtétet. Látja, hogy Udvarhelyi vállat von és tanácstalan. A nő mereven fekszik. Kissé remeg. A vérnyomás váratlanul felszökött. És ebben a pillanatban, mintha a fülébe kiabálna valaki, valahonnan a semmiből, a múltból, atavisztikus századok mélyéből egy halálosan biztos utasítás, egy parancsoló hang: *agyérgörcs!*

Wallenstein félretolja Torbágy kezét az injekcióstúvel, minden előkészítés, minden szó vagy késedelem nélkül kiveszi Udvarhelyi táskájából a szikét...

Zitty!

Érvágás. Csak ezután mondja, Udvarhelyi felé:

- Azt hiszem, kérlek, hogy agyérgörcs.

Torbágy már ott az elköttövel, a fertőtlenítővel, a teljes sebészi felkészüléssel, és fél percen belül a nő, akit Boronkay a műtőasztalra akart tenni, és akiről báró Udvarhelyi az egyre fokozódó érlökésekből tudta, hogy katasztrófa előtt áll... egy sóhaj, és visszajön a halálból. A görcs kienged. A szája kinyílik.

Bloch, aki közben megjelent, és aki nagyon is tisztában van Wallenstein személyével, befelé keserűen mosolyog. Tudta? Ezt nem lehet tudni. Ő sem tud többet a vizsgálatok köréről, a lázról, a szívről, az emberről, mint más. És úgy tesz, mintha többet tudna. És azt elhiszik neki. És szerencséje is van.

Közben Udvarhelyi és Boronkay megbeszéli Wallensteinnel a tennivalókat, és a princessz eltűnt a szobából.

Torbágy Blochhoz hasonló gondolatokkal eltelve foglalkozik a beteg asszonnyal. Ő is láthatta volna. Wallenstein sem látta.

Udvarhelyi és Boronkay az ügynek e hiúsági részeivel nem törődnek. Saját pozíciójuk és tekintélyük tudatában bizonyos fokig még nagyra is tartják dr. Wallensteint, ha szó van róla valahol, és szívesen konzultálnak vele.

No jó, ehhez hozzájárul az is, hogy Wallenstein kellemes modorú egyéniség, és úgy tudja intézni a dolgokat, hogy az egyetemi tanárnak sohasem lehet oka ezt vagy amazt reklamálni, mindig tud egy tréfát is, és az egész alakja, hangja, modora alkalmas arra, hogy sikere legyen.

Torbágy jól tudja, hogy Wallenstein ugyanilyen holtbiztossággal elpaccolta azt a diabéteszes kereskedőt a múlt hónapban, és hogy nem lett volna szabad hozzányúlni, de hiába, Berendy tanár hitt neki, és ugyanígy, ahogy most sikere van, akkor paccolt ugyanezzel a nyugalommal és gyorsasággal.

Összenéznek Blochhal.

- Na mi van az első emeleti beteggel? - kérdezi Wallenstein.

- Azt hiszem, nem kell tartani semmitől. Éjszakára brómot adattam.

- Nagyon jó. Hát kérlek, most a fő, hogy amint lehet, szőlőcukrot... - mondja Torbágnak, és mennek Udvarhelyivel és Boronkayval. A folyosón elveszi a nővértől a felöltőjét, és rádobja fehér köpenyére. Boronkayval nincs pertuban. Boronkay kissé érezteti a különbséget, de hiába, mivel Wallenstein ezt nem érzi. Ugyanolyan vidám, udvarias és kordialis, mint Udvarhelyihez, akivel pertuban vannak. A modora sem így, sem úgy nem adhat okot megbántódásra.

- Szeretném, ha méltóságos úr feljönne ahhoz az asszonyhoz, akinél konzultált. Félek, hogy enteritis kezdődik, ugyanis nehezen gyógyul, agyonfogyókúrázott nő.

- Újabban - mondja Boronkay - jó eredményeket értünk el...

Latin dolgokat beszélnek. Udvarhelyi körülnéz, hogy hol van a kis szemtelen nővér, végül a boyjal telefonáltat egy kiskocsiért.

- Szervusz - mondja Boronkaynak -, szervusz - mondja dr. Wallensteinnek, és ez kissé kínos -, szerintem nagyon fontos sürgősen pótolni a vérvesztésedet, gyenge nő... Ma már egész jó eredményeket érünk el...

Újabb latin dolgokat mondanak bizonyos szerekről, minden tanárnak, orvosnak megvan a maga szere, hogy ne mondjam, varázsszere, amivel ma már egész jó eredményeket érünk el...

Boronkay még felmegy megnézni azt az asszonyt. Tudja, hogy Wallenstein most, éppen azért, mert kissé hűvösebb vele, mint Udvarhelyivel külön saláriumhoz juttatja, de éppen ezért még hűvösebb lesz.

- Nézze - magyarázza a liftben -, ezekkel az agyonfogyókúrázott asszonyokkal ilyen esetben nem lehet mást csinálni, mint szigorúan...

Latin dolgokat beszélnek. Wallenstein változatlanul derűs és közvetlen, se hidegre, se melegre nem reagál hangban, beszél a betegről, előreengedi Boronkayt, és utánuk jön dr. Bloch.

A princessz közben visszament emeleti új szobájába, és egy alacsony, nagyon kövér, Viola nevű ápolónő mondja, hogy egy csengetésre ő jön, kettőre a szobaleány.

Viola mindent tud. Kemény, mint egy alföldi haramia. Végre is ebbe a szobába hozták volna Sávodit, az idült izületi gyulladással, és ez a taknyos nyolcvan pengőt vett ki a zsebéből. A szanatóriumban mindig mindenki mindent tud, tehát az egész emelet tudja, hogy a kertre nyíló virágnak kinyílt a csipája, mert megtudott valamit a Berényi-ügyről, és itten erőszakoskodik. Pénze nincs. Hitelbe vette a Darlingot. Szabó Gusztávval éjszaka a kertben mászkált, ezt Emmától tudják.

Szép kis első emeleti fürdőszobás lakó, aki egy boyjal éjszaka a kertben mászkál.

Boronkay közben elmondja a véleményét Wallensteinnek, és leérnek a liften a földszintre. C-ét kell adni a nőnek, és megint C-ét, ascorbinsavat, itt a természetnek kell segíteni, és az orvos csak éppen hozzányúlhat.

- A főorvos urat várják a beszélgetőben.

Kikíséri Boronkayt a kapuig, szívélyesen elbúcsúzik, és visszatér a beszélgetőbe, ahol egy civil úr ül.

- Ladányi kapitány. Az ékszer ügyében jöttem, és szeretnék beköltözni mint lakó a szanatóriumba, hogy megfigyeljem a betegeket.

- Dr. Wallenstein. Kitűnőnek tartom kapitány úr elgondolását.

- Van valami gyanúja főorvos úrnak?

Wallenstein elgondolkozik. Habozik.

- Nem, senkire se gyanakszom... Feri kérem, Ladányi doktor úr egy első emeleti fürdőszobás szobát kap... Bocsánat, most még van egy súlyos betegem...

Bloch mellette áll, és nem érti. Ugyanis tökéletesen befejezték a vizitet. Wallenstein ránéz. Időnként ránéz Blochra, szánakozva és rosszallóan. Azután azt mondja:

- Szeretném, ha négy-öttször benézne Berényinéhez.

És megy. Hová? - gondolja dr. Bloch. Hová? - gondolja Torbágy sebész, aki a műtőbe készül. Miféle súlyos betege van? Hová? - gondolja Feri.

Értetlenül nézik, amíg elnyeli a forduló. Feri odaszól Szabó Gusztávnak:

- Ladányi dr. úrnak a 136-ost!

Wallenstein beszáll a liftbe, és azt mondja a boynak:

- Vigyen az első emeletre, és mutassa meg Kovács Ágnes szobáját. Amíg nem jelentkezem, csak igen sürgős ügyben zavarjanak.

Kopog. Benyit. Nézik egymást a princesszel. Azután Wallenstein nyugodtan megszólal:

- Hová tette a nyakláncot?

Nyolcadik fejezet

Az ügyet tisztázzák úgy, hogy még zavarosabb lesz

1.

A princessz a térdén könyökölt, és úgy nézte Wallenstein főorvost.

- Nem hallotta, mit mondtam?

- Ha nem hallottam volna, az a Zebevényire tartozna, mert ő a fülész. De hallottam, amit kérdezett. Csak nem feleltem.

- Hová tette a nyakláncot?

Gondolkozott. Végül azt mondta:

- Elástam.

- Szóval beismeri?

- Mit? Hogy elástam?

- Nézze... Maga sok zagyvaságot csinál, de nem buta lány. Délelőtt egy kosztümöt kapott Szerémynétől. Más nem járt a szobájában. Ugyanakkor eltűnt egy nyaklánc. Szeretném megkímélni magát...

- Mitől akar engem megkímélni?

- Az ügyben természetesen nyomozás folyik. A gyanú a barna kosztüm miatt magát fogja terhelni.

- Az lehet. Akkor én majd beperelem és feljelentem a szanatóriumot, mivel engem gyanú terhel. Mert ez nem olyan egyszerű.

Wallenstein nézte, járkált egypár lépést.

- Mondja meg őszintén, tud valamit a nyakláncról? A Szerémyné nyakláncra kétszázezer pengőt ér. Ez a szanatórium óriási érték, jól is megy, de ha meg kell fizetni a nyakláncot, az csőd. Itt nincs mobil kétszázezer pengő. Százezer se. Nagyon nagy kiadással dolgozunk.

Komolyan beszélt a leánnyal, szelíden, szomorúan.

- Így kellett volna kezdeni. Nem tudok róla semmit. Tegnap este, amikor átmentem az éttermen, láttam ott ülni ezt a Nagyságos Asszonyt, és egy gyönyörű nyaklánc volt. Egy csomó szép, nagy briliáns. Egy öreg alakkal beszélt. Biztosan az Elek nevű, aki mindig megmenti. És ma reggel már nem volt rajta a nyaklánc. Tehát tegnap estétől ma reggelig mindenkinek alibit kell itten igazolni. Nekem persze nincs, mert én sokfelé jártam, és sokszor egyedül. De ez nem számít, mert én nem vittem el a nyakláncot. Mostan az a kérdés, kinek nincsen alibije tegnap estétől ma délelőttig. Illetve kinek nincsen egy félórája vagy egy órája bizonyítható, hogy ezt hol töltötte, kivel és mikor. Ezt kell magának megállapítani. Egy Szabó Gusztávnak se lesz alibije, de az se lopta el a nyakláncot. Nagyrészt velem volt. Aztán megverte a barátnőjét, és megállapodott vele, hogy eladja a motorkerékpárját, és ad neki nyolcszáz pengőt. Nem sok, de ettől a fiútól éppen elég. Találni kell egy embert, aki megfordult az éjjel a szanatóriumban, és eltávozott innen anélkül, hogy beszélt volna valakivel. Vagy felment a szobájába. Szóval valaki, akinek nincs alibije.

Mereven nézték egymást Wallensteinnel. A főorvos nem szólt semmit. Vagy egy perc múlva mondta csak:

- Különben hogy van?

- Elég jól. Szeretném, ha Pipi nővér kerülne erre az emeletre ápolónőnek, szeretnék vacsorára gulyáskrumplit, és szeretném, ha holnap délelőtt megmasszíroznának. Engem gyomorpanaszokkal hoztak be a Trombita-szállóból, de most már nem merek panaszkodni, mert nincs egy sebész az intézetben, akivel szükség esetén kivetném a vakbelemet. Én itt maguknál nem lehetek beteg. Csak az Udvarhelyivel vagyok jóban. Azt pedig hozzám nem hívják ki.

- Szeretném, ha megkerülne az a nyaklánc... - mondta Wallenstein.

- Minek szeretné? Magának nagy praxisa van, nagy vagyona, megél a szanatórium nélkül is. Minek magának szanatórium?

Kopogtak. Az egyik boy volt.

2.

Dr. Ladányi kapitány elkezdte a nyomozást. Először természetesen a Nagyságos Asszonyt hallgatta ki.

- Neve?

- Kérem, kapitány úr, az eljárás személyi adatai nyilvánosságra kerülnek?

- Amennyiben a nyilvánosságra tartoznak bizonyos részek. A személyi adatokat nem szokta részletesen kiadni a rendőrség.

- Nevem Grecsák Paulina.

- Hm... Ön mint Szerémyné...

- Szerémyvel nem esküdtem meg, mert férjem, Dorgai Artúr akkor Londonban volt, és nem akart válni. Szerémy kiutazott hozzá, megbeszélte a válást, de Artúr harmincezer pengőt kapott tőle, hogy váljon.

- Nem tartozik az ügyre, de kissé homályos. Valaki vagy válik, vagy nem. A válás oka nem lehet anyagi igény.

- De Artúr azt állította, hogy ennyit ölt bele a közös lakásba, amit nekem hagyott. Szerémy ezt kifizette és hazajött, de rövidesen meghalt, mielőtt még az ítéletet meghozták volna.

- Tehát elvált férjének a nevét hordja?

A Nagyságos Asszony elpirul.

- Nem... Artúr tehetetlen dühében, mert blamározni akart, követelte az ítéletben, hogy nevének viseléséről lemondjak. - Biggyedt szájjal felrántotta a vállát. - Persze hogy lemondtam. Vegye megtiszteltetésnek, ha viselem a nevét. Így azután leánykori nevemet, a Grecsák Paulinát hordom. Apám, Grecsák Ágost tekintélyes ember volt. London-New Yorkkal levelezett, hites angol követségi tolmács volt, és ő hozta be Magyarországra az első légnedvesítő találmányt, amit ma is alkalmaznak.

A kapitány ivott egy korty vizet.

- Neve?

- Szerémy Flóra. Ez nem az elhalt vőlegényem nevének jogtalan használata. Énekesnő voltam, tehát jogomban áll művésznevet használni. Ilyen néven képezték a hangomat, és volt egy behirdetett önálló estém a Zeneakadémián. Sajnos elmaradt, mert az ügynök sikkasztott. Kétszáz jeggyel nem számolt el.

A kapitány rágyújtott egy cigarettára.

- Szeretném a feljelentését megismerni, és jegyzőkönyvbe venni. Ötől egy nyakéket loptak itt a szanatóriumban...

- Kérem, azt én nem...

- Szíveskedjék végighallgatni.

- Tessék. Nincs egy szál gyufája kapitány úrnak?

A kapitány felkattintotta az öngyújtóját. A Nagyságos Asszony rágyújtott, eligazította ruhája ujját a fotel karfáján, és szomorú arcából, rózsaszín orrlikain át, művészi füstöt fűjt. A kapitány megtörölte homlokát.

- Neve?

- Szerémy Flóra... született Grecsák Paulina.

- Elvált?

- Igen.

- Ismét férjhez ment?

Hosszú szünet.

- Csak egyszer voltam férjnél. Kérem, ezt tessék hivatalos titoknak venni.

- Ha megkérhetem, csak a feltett kérdésekre feleljen, asszonyom, hogy tiszta képem legyen az ügyről.

- Kérem...

Hosszú füstfelhő szállt az orrlikaiból.

- Ön tegnap este viselte a tizenhárom gyémántból álló nyakláncot?

- Igen.

- Mikor látta utoljára?

Gondolkozott.

- Tegnap este, amikor levettem, és... eltűnt.

- Mikor vette le, és mikor tűnt el?

- Letettem az öltözőasztalra a láncot.

- Igen.

- Azután jött a boy. Hogy Elek öméltósága még egy percre kéret a hallba. Ugyanis öméltósága sohasem jön fel a szobába.

- Szóval a boy kopogott, és a lánc az öltözőasztalon feküdt.

- Igen.

- Elek öméltósága várta a hallban?

- Igen. A boy nyitva hagyta a liftet. Öméltósága elfelejtette a kislányom képeit átadni. Ugyanis van egy 15 éves kislányom...

- Szóval, ön a hallban volt, azután visszatért a szobájába?

- Úgy van. És a lánc már nem volt az öltözőasztalon.

- Mennyi idő telt el a távollétében?

- Nyolc-tíz perc. Mert még váltottunk egy pár szót Elekkel. Ugyanis csütörtökön teára megyünk Vorec bárónőhöz...

- Amikor feljött, nyomban látta, hogy a lánc eltűnt?

- Nem. Azt gondoltam, hogy már elzártam a szekrénybe, mert a lánc nem volt már az öltözőasztalon. Ma, amikor az ékszerdobozt elővettem, megdermedten láttam, hogy a lánc nincs ott, és akkor jutott eszembe, hogy mikor visszajöttem, már nem volt a lánc az asztalon, és én nem is raktam tegnap el.

- Hogyan csukta be az ajtót távozáskor?

- Nem is figyeltem meg. Úgy hiszem, kilincsre. Nem szoktam nyitva hagyni. És bezárni sem.

- A boy önnel ment?

- Igen. Nyitva hagyta a liftajtót.

- Gyanakszik valakire asszonyom?

Szerémyné elgondolkozott.

- Nem. Senkire sem.

- Köszönöm. Ez most elég egy időre, de szükséges lesz még bizonyára, hogy kihallgassam.

- Kérem. Nekem hihetetlen veszteség. Az egyetlen komoly, nagy érték, ami még megmaradt szegény Szerémy jószágából. Úgyszólván koldus lettem... Három ügynök hónapok óta keres vevőt az értékes láncra.

- Megfordult valaki a szobájában, akit anyagi helyzete különös kísértésbe hozhatott?

Ismét elgondolkozott.

- Dr. Bloch elvált felesége szembejött a folyosón, égszínkéék pizsamában. Egy boyjal. De a világért sem állítom.

Felírta a jegyzetei közé: „Dr. Bloch első felesége. Boy(?)”

- Egy pillanat. Nem tudja, hogy melyik boy volt?

- Szabó Gusztáv. Magas, szőke fiú. Az én emeletemen van szolgálatban.

- Köszönöm.

Most kihallgatják Pipi nővért, aki az éjjel inspekciós volt az emeleten.

- Megfordult valaki éjszaka az emeleten? - kérdezi a kapitány.

- Szabó Gusztávot láttam. Csak éppen eltűnt a fordulóban.

- Megközelíthette-e Szerémyné szobáját?

- Akkor nem.

- Mi az, hogy akkor nem?! Később megközelíthette? Elment maga valahová?

Habozás.

- Igen... Én kíváncsiságból... Egy ápolónőt láttam leosonni az étterem felé, és kíváncsi voltam, hogy ki az.

- És ki volt az?... Min gondolkozik? Ki volt az?

- Nem tudom.

Ez hazudik - gondolja a kapitány. Tudja, hogy ki volt az az ápolónő, aki elhagyta a helyét, és az étterembe ment éjjel, de nem akarja megmondani.

- Hogy hívják?

- Zlinek Zsófia. Pipi nővérnek neveznek itt.

- Magát még kihallgatom. Maga titkol valamit. Figyelmeztetem, hogy ha megtévesztő vallomást tesz, nagyon megütheti magát.

Pipi nővér hallgat. A bűnügynek nem használna, ha elmondja, ki volt az ápolónő. Aki Torbágy sebésszel találkozott, viszont az illetőt kidobnák.

Következik Szabó Gusztáv.

- Milyen minőségben van itt alkalmazva?

- Úgynevezett boy vagyok, a liftet kezelem, cipőket pucolok, és napozóágyakat viszek a vendégek után, ha ezek kívánják.

- Hány iskolát végzett?

- Hat gimnáziumot.

- Volt más mestersége?

- Sofőr voltam. Szerelést tanultam. A szürke taxinál dolgoztam, de családos, idősebb kollégáim miatt leépítettek. Ezeket megtartották. Egy volt gazdám beprotezsált ide boynak.

- Maga azon a folyosón járt éjjel, ahol a lopás történt.

- Az új kisegítő nővért vezettem az első emeletre, mert nagybeteget hoztak, és keresték a kisegítő nővért, aki csak másnap lépett szolgálatba.

- Elmehet. Kérem a portást.

Jött Feri.

- Tud valami érdeklegeset mondani?

- Én a földszinten vagyok, és amikor vége a szolgálatnak, motoron kimegyek Óbudára, ahol családi házam van.

- Szabó Gusztáv nem volt szolgálatban azon az emeleten, és mégis megfordult ott. Azt állítja, hogy a kisegítő nővér társaságában csak áthaladt az emeleten.

Feri gondolkozik. A kapitány odavágja a ceruzáját.

- De a mindenségit neki, ne gondolkozzanak itt a válaszokon! Tessék egyenes, becsületes válaszokat adni!

- Hát kérem, úgy volt, hogy én véletlenül a mosónőnek akartam utasítást adni, és láttam, hogy Szabó Gusztáv azzal a hölgyvel lemegy a sötét tálalókonyhába, ahonnan egy ételhordó lift működik. Ezt a liftet működésbe hozták. Többet nem tudok.

- Elmehet. Kérem Pencsik felügyelő urat, és Szabó Gusztáv jöjjön vissza.

Szabó Gusztáv visszajön, és azt is látja, hogy egy bajuszos, kampósbotos ember áll a szobában.

- Szabó Gusztáv! Maga hazudott! Maga lement azzal a hölgyel a tálalókonyhába, és a tálalóliftten felhúztta az emeletre. A lány ellopta a nyakláncot, és ismét visszatért a tálalókonyhába.

- Kapitány úr téved.

- Én nem tévedek! Pencsik! Ezt az embert őrizetbe venni!

Szabó Gusztáv nyugodtan állt. Ki kell rakni minden holmit a zsebéből. Előkerül a tárcá.

- Adja csak ide... - mondja a kapitány a felügyelőnek, megemeli a tárcát. Nem kétséges, hogy arany. Feláll, és a fiú elé lép.

- Honnan vetted ezt a tárcát?

- Kaptam.

- Kitől?

- Azt nem mondom meg. Különbö megmondom: én ezt a tárcát loptam.

- Gondoltam... Pencsik, a tárcát itthagya nálam. Ezzel majd horogra kerül a büntárs. A fiút előállítja a főkapitányságon, megnézik a nyilvántartóban minden adatát, és őrizetbe veszik.

Szabó Gusztávot megkötözik, úgy tolják rá a felöltőt, hogy a keze fedve legyen, és Pencsik felügyelő elvezeti a hátsó ajtón át. Ebben a pillanatban bejön Wallenstein.

- A fiút őrizetbe vették? - kérdezi nyájasan, inkább érdeklődve, mivel nincs joga befolyni a nyomozásba. A kapitány azonban tekintettel van a szanatórium hírére, és szívesen belevonja az igazgatókat.

- Az üggyől függetlenül a fiúnál találtunk egy aranytárcát, amiről beismerte, hogy lopta. Talán tudja majd, hogy melyik vendégéről van szó.

Megmutatja a tárcát Wallensteinnek. A főorvos megnézi, először kívülről óvatosan végigsimítva, mint valami beteget, szinte megkopogtatja, azután kinyitja.

- Annyi bizonyos, hogy a tárcában levő ajánlás és aláírás a svéd trónörökösstől származik. A tárcát három év előtt láttam egy tüszös mandulalobbal kapcsolatban. Gróf Waciszláv tulajdona.

- Mikor tartózkodott a gróf utoljára a szanatóriumban?

- Az éjjel. És ugyanazon az emeleten, ahol a lopás történt.

- Kérem, küldjék ide azt a kisegítő nővért, aki Szabó Gusztáv társaságában volt a lopás idején.

- Csak egy kisegítő nővért alkalmaztunk, Borbálát. - És csenget. - Nem parancsol a kapitány úr egy konyakot vagy valamit?

- Köszönöm. Az eset egyszerűnek látszik.

- Igen, igen... - mondja elgondolkodva Wallenstein - nem ritka eset azonban, hogy szövődmények lépnek fel - és a belépő nővérhez fordul. - Küldjék fel Sefcsik Borbálát, az új kisegítő nővért.

Jön Sefcsik Borbála. Krumpliorra van, a haja vörös, és olyan a válla, mint egy díjbirkózónak.

- Nézze, fiam... - mondja a kapitány - Szabó Gusztávot őrizetbe vettük. Bevallotta, hogy maga lopta el a nyakláncot, felhúztta az éthordó liftten, és újra leeresztette a konyhába. Ha most szépen mindent beismer, ezzel enyhíti a büntetését...

A krumpliorrú, vörös nő nyitott szájjal áll. A kapitány már látja, hogy baj van. Ez a buta nő nem ilyen színésznő. Két kezét a mellére teszi, felhúzza a vállát, és azt mondja:

- Kérem szépen... én éjszaka két nővérrel együtt háltam abban a repedezett házban, amelyet a Feri portás említett, és reggel a konyhában voltam kisegíteni. Pedig ez nem is kötelező. Nekem csak beteg mellett lenne dolgom.

- Ne fecsegen! Ismeri Szabó Gusztávot vagy nem?

- Nem... - mondja ijedten.

- Kérem, főorvos úr, szeretném kihallgatni a portást és a két nővért, akikkel ez a lány állítólag együtt aludt, tehát az alibijét igazolják.

Wallenstein főorvos csenget.

- Feri portás jöjjön és a két nővér a régi dépendance-ból.

- Kérem - mondja a krumpliorrú -, én a Szent István Kórházban voltam, és Pétery úr öméltósága saját zsebéből egészítette ki a fizetésemet, csak hogy visszatartsa, olyan hírhedt ápolónő vagyok, és a Pétery úr öméltósága, aki nyilvános és nagyon rendes...

- Hallgasson! Ha ártatlan, nem lesz semmi baja. - Feri portáshoz fordult. - Ezt a nőt látta maga Szabó Gusztávval a melléklépcsőn lemenni a tálalókonyhába?

- Hát, azt nehéz így megmondani... Nem volt ormótlan a nő, az biztos...

- Kérem, én rajtam most három szoknya van, mert...

- Hallgasson! - rivallt rá a kapitány. Most jött a két nő.

- Maguk ezzel a nővérrel együtt töltötték az éjszakát?

- Igen...

- Lehetséges, hogy maguk mélyen aludtak, és elhagyta a szobát?

- Kizárt. Én nagyon éberem alszom, és különben is, ha kinyitják az ajtót, mindenütt ketyegni kezd, mert ott valamikor az idegosztály volt... - És akadozva hozzáteszi. - Még most is van ott két-három idegbeteg, úgyhogy nehéz elképzelni...

- Ne arról beszéljen, amit elképzelni nehéz! Lehetséges, hogy elhagyta a hálóliftet?

- Kérem - szólt közbe Feri -, szabad valamit mondanom?

- Tessék!

- Ez a hölgy nem is fér el a tálalólift deszkáján. Sokkal kisebb és soványabb kellett hogy legyen az illető.

- Kérem, nekem a blúz alatt most egy dzsemper is van...

- Hallgasson! A három nővér elmehet! Portás, maga velem jön, megnézzük azt a liftet.

Wallenstein néz, ezzel jelzi, hogy intézkedni nem akar a főorvossal, de szintén jöhet, ha tetszik. Amikor a hallba érnek, ott ül Rubber Szilárd a feleségével, továbbá Elek, a Nagyságos Asszony és Verőné. Hirtelen csend lesz. A kapitány, a főorvos és a portás felmennek a liften. Megnézik a szoba közelébe felérő tálalóliftet. A krumpliorrú ezen csakugyan nem férne el. Akkor sem, ha nincs dzsemper rajta, és akkor sem, ha csak egy szoknyát visel. A kapitány leereszti a liftet, megnézi, amint felér, kiszámítja, hogy hány lépés a szobáig, ahonnan a nyaklánc eltűnt. Két perc alatt el lehet lopni a nyakláncot, és visszakerülni.

- Azt a Pipi nővért kérem újra kihallgatni.

Ott áll előtte Pipi nővér. Remegve. A kapitány kombinációja az, hogy az a bizonyos nővér, akit Pipi elurranni látott, egy emelettel lejjebb találkozott Szabó Gusztávval, lementek a melléklépcsőn a teakonyhához, innen a fiú a tálalóliften felküldte a nőt.

- Felszólítom magát, hogy nyomban mondja meg, ki volt az a nővér, akit maga éjszaka követett a folyosó fordulójáig! Figyelmeztetem, hogy ha ezt nem teszi, akkor egy súlyos bűnügybe keveredik!

Pipi nővér mély lélegzetet vesz. Azután Wallensteinre néz.

- Anna nővér volt... A legszebb nővér...

- Ez nem tartozik a tárgyra! Hol teljesített szolgálatot Anna nővér?

- Ő a legügyesebb ápolónő - mondja Wallenstein -, a főhercegnőnél volt szolgálatban.

- Anna nővért kérem. A kihallgatást szeretném zárt ajtók mögött lefolytatni.

A kapitány előtt ott áll Anna nővér. A kapitány ismeri. Érdekes... Egy szigeti, nagyon előkelő mulatóban látta ötóra teán, és egy társaságba kerültek, bemutatták neki a nőt. Nem is sejtette, hogy ápolónő. Kemény dió. Okos, intelligens, szép arc, hihetetlenül nyugodt, kissé arrogáns...

A kapitány az ilyen gyanúsítottakat jól ismeri.

- Azt hiszem, mi már találkoztunk valahol - mondja mosolyogva.

- Igen. Tavaly, Bródi vezérigazgató úr társaságában, a Nagyszálló éttermében.

- Á! Igen, igen... Ez a Bródi azóta, úgy hallom, megnősült, és valami vidéki üdülőt vett át. Nagyon szeretem az öreget...

Anna áll. Nem dől be a privatizálásnak. Mereven jelzi, hogy ő gyanúsított, és mint gyanúsított nem bonyolódik magánérintkezésbe a kapitánnyal.

- Foglaljon helyet...

- Köszönöm.

Leült.

- Arról van szó, kérem, hogy magát állítólag látták ezzel a kedves fickóval, Szabó Gusztáv vagy hogy hívják, jóképű, okos gyerek...

- Ne fáradjon, kapitány úr! El fogok mindent mondani. Szabó Gusztávval engem nem láthattak. A személyzettel csak hivatalosan érintkezem.

- No de mégis otthagyta éjszaka a betegét. Megjegyzem, az énrám nem tartozik, de mégiscsak átsuhant az első emeleti folyosón...

- És Pipi nővér nesztelenül utánam jött. Rengett belé az épület.

A kapitány nevet. Talán jobban is, mint amennyire a tréfa tetszik. Ez kemény dió, ez a nő.

- Szóval, végigment az emeleten, látta, hogy nyitva van a Nagyságos Asszony ajtaja, becsukta, és ment tovább...

- A jobb oldali folyosót meg sem közelítettem. Egyenesen az étterembe mentem, mert tudtam, hogy Torbágy sebész ott tárgyal valakivel, egy vidéki szanatórium dolgában. És tudtam, hogy délután beköltözött a szanatóriumba Szegő Éva, egy művésznő, aki valamikor Torbágy sebész szerelme volt. Torbágy sebészbe én szerelmes vagyok. Együtt jártunk az egyetemre, medika

voltam, és abba kellett hagynom, mert a szüleim tönkrementek. Ennek tíz éve. Azóta Torbágy sebész... menyasszonya vagyok. Közben volt egy afférunk Szegő Éva miatt. Azt hittem, hogy a Torbágy sebésszel szakítottak. Utóbb azonban kiderült, hogy a művésznő egyáltalában nem szokott szakítani. Én lementem az étterembe, hogy ezt megbeszéljem Torbágygal, és figyelmeztessen, hogy én ezt a tíz évet nem azért kínlódtam végig...

- Köszönöm, köszönöm... most már emlékszem. Torbágy doktor úr is ott volt a Szigeten. Szóval, ön Torbágy doktor úrral beszélt az étteremben?

- Igen. Közben belépett Szegő Éva. Tudtam jól, hogy Torbágnak itt a szanatóriumban mennyire ártana a legcsekélyebb botrány is, tehát gyorsan egy betegről kezdtem beszélni, mert Wallenstein főorvos úr úgy intézkedett, hogy a 109-esnek ne adjunk altatót, amíg nincs tisztázva, hogy van-e belső sérülése is. Ekkor megjelent a kisegítő ápolónő, és azt mondta, hogy csakugyan nem lehet altatót adni, és mivel a művésznő két nőt látott, tehát megnyugodott.

- Hogy nézett ki az a kisegítő ápolónő?

- Krumpliorra volt, vörös haja, sok szoknya lehetett rajta...

- Köszönöm. Torbágy sebészt fogom kérni. Legyen szíves a folyosón jobb felé távozni, és a forduló előtt megvárni, míg a kihallgatás kezdődik.

Közben Wallenstein ismét bement a princesszhez.

- Ide figyeljen, fiam. Perceken belül ki fog derülni, hogy maga Szabó Gusztávval lement a tálalókonyhába, és a liften feljött. Ez esetben letartóztatják. Minden tekintélyemre szükség volt, hogy a személyzet ne azonnal a magával kapcsolatos gyanúját közölje.

A princessz cigarettázott.

- Közben én is nyomoztam. Ki fogom nyomozni az egészet. Nagy szenzáció lesz. Ennek az Anna ápolónőnek pofont is adtam. És megmondtam, hogy ha engem belekever, akkor kap még kettőt.

- Okosabbnak képzeltem magát.

- Hogy érti ezt?

- Ez az a pont, ahol a kedves, idilli játéknak vége, és önnek elő kell állnia azzal, hogy Szofi főhercegnő, aki a mentőkocsiban helyet cserélt - mondta Wallenstein, a boszorkánymester, változatlan nyugalmaival, és a princessznek kiesett a szájából a cigaretta.

- Maga tudta?...

- Vigyázzon, főhercegnő, mert kiégeti a paplant...

Kilencedik fejezet

Megindul egy gyors nyomozás

A kapitánynak közben kissé meggyűlt a dolga. A Nagyságos Asszony vallomása alapján közölte dr. Blochhal, hogy elvált feleségét ki fogják hallgatni. Dr. Bloch szerint lehet, hogy Margó megfordult az épületben, mert egy unokanővére itt kezelte magát, de kizárt dolog, hogy éjszaka mászkált volna. Arról neki is van tudomása, hogy Szerémynével beszélt. Bizonyos békítési kísérletek folytak.

A gyors módon beidézett dr. Blochné közölte, hogy igenis járt az épületben, de este, és nagyon sajnálja, hogy ezt megtudták. A színházi titkár leánya, akinek gépben van a lába, itt van, és ő meglátogatta. Tekintettel egykori házasságára Bloch doktorral, minden feltűnést került.

- Ön elmondta Szerémynének, hogy szerelmi kapcsolata egy karnaggal kis híján házasságra vezetett.

- Nem karnagról, hanem színházi titkárról volt szó, és egy Verőné nevű hölgynek mondtam el, akivel közös fodrásznőhöz járunk. Nagyon csodálom, hogy visszamondta.

- A rendőrség diszkrétan nyomoz, és a nyomozás közben tudomásunkra jutó egyéb adatokat nem hozzuk nyilvánosságra.

- Akkor bevallom, hogy csakugyan vége a színházi titkárral. Arra is tettem célzást, hogy szívesen kibékülnék dr. Blochhal, de közvetítésre senkit nem kértem fel.

- Amikor ön távozott az épületből, hány óra volt?

- Fél nyolc lehetett, sietnem kellett, az esti pénztár miatt. Dr. Blochhal egyáltalán nem beszéltem, ez azért van, mert nem találkoztam vele.

Következett a krumpliorrú.

- Maga nem mondott igazat, maga éjszaka mégiscsak kint volt az épületből.

Elpirult.

- Kérem, én egy percre kiléptem az ablakon, mert a vőlegényem, a kapus, akart velem beszélni, ő protezsált be ide.

A kapitány szédült. Véletlenül Blochné járt előző nap az épületben, és véletlenül a krumpliorrú elhagyta egy pillanatra a hálólhelyét. Szembesítették Annával.

- Ez az a lány, aki tegnap este az étterembe jött?

- Ez az - mondta Anna nővér nyugodtan. Mi történhet? A krumpliorrú tűzpiros lett.

- Kérem, én sose láttam a nővért. Én csak hallottam, hogy mindenkivel kikezsd...

A kapitány erélyesen csapkodta az asztalt.

- Csend legyen. Torbágy sebészt!

A sebészt négy szemközt hallgatta ki.

- Ön tegnap este, körülbelül abban az időben, mikor a lánc eltűnt, az étteremben beszélgetett Anna nővérrel.

- Ez igaz.

- Hivatalos ügyben?

- Nem. Anna nővér a menyasszonyom.

A kapitány egy ceruzával játszott és gondolkozott.

- Úgy tudom, valami féltékenységi jelenet is volt. Ön féltékeny volt Szabó Gusztávra?

Torbágy vállat vont.

- Ugyan... Anna féltékeny volt, mert délután új lakó költözött be, akivel valamikor sokat mutatkoztam együtt... Egy művésznő. Anna lejött egy percre, amíg a főhercegnő aludt, és követelte, hogy tartózkodjam a művésznővel való érintkezéstől. Közben jött a művésznő, és közben jött az új éjjeles nővér, aki zavarunkból kisegített.

Behívták a krumpliorrút.

- Ez volt az - mondta Torbágy. - Jött és úgy tett, mintha Anna nővérral együtt egy beteg felől érdeklődne.

- Engem látott a doktor úr?! Engem látott a doktor úr, amióta cselédkönyves volt a Szent Istvánban? Kérem, kapitány úr, itt arról van szó, hogy rám kennek mindent...

A kapitány az asztalra csapott.

- Menjen ki! - Miután a krumpliorrú kiment, sokáig gondolkozott. - Miért állítja ez a lány olyan határozottan, hogy maguk nem őt látták?

Torbágy vállat von. Amikor kiment, egyenesen Wallensteinhez sietett.

- Kérlek, minden úgy történt, ahogy akartad, azt az elárusítólányt nem említettük. De végre is csak belekerül az ügybe... Akárhogy akarod kímélni.

Wallenstein gúnyos mosollyal lebiggyesztette a száját, és kifúj egy kis füstöt, egyenesen Torbágy arcába.

- Vedd tudomásul, ha az a kis elárusítólány belekerül az ügybe, akkor nincs ügy, és nincs szanatórium, és nincs semmi... Akkor kifizetünk kétszázezer pengőt, és született Grecsák Paulina visszavonja a feljelentést...

Torbágy sápadt volt.

- Persze, neked könnyű. Te feleségül veszed a Providec Ilust a két házával, és füttyölsz mindenre. De ebbe a kifizetésbe a részvénytársaságnak is lesz beleszólása.

- Nem lesz. És nem kell úgy megijedni mindjárt. Részint, meglesz a nyaklánc, részint, egyedül Szegő Éva vállalhatja terhelően...

- És?

- És nem fog terhelően vallani. Majd itt lakik egypár hónapig. És majd nem derül ki róla az éjszakai jelenet, amikor ti meg akartátok ölni egymást Berényivel...

- Ezt honnan tudod?

Egy nővér jött.

- Kérem, előkészítettük a beteget, Torbágy sebész urat a műtőben várják.

- Ezt honnan tudod?!

- Egyelőre vedd ki a Berényi vakbelét, és jó lesz, ha valami csillapítót veszel be. Udvarhelyi szerint nem fűródott át, de nem közönséges műtét, ha akarod, elhívjuk Boronkayt konzultálni.

- Köszönöm! Felesleges!

És búgott a lift, és ment a műtőbe, és kefélte sokáig a körmeit, és gondolkozott, hogy honnan tudja Wallenstein főorvos, ami Berényivel volt. Wallenstein felment a princesszhez, aki szomorúan ült az ágyon.

- Eddig siker! Megkíméltük magát, főhercegnő. Úgysem terhelő a vallomás erre a krumpliorrú, új ápolónőre. Csak Szabó Gusztávnak ne járjon el a szája a rendőrségen.

A princessz kiugrott az ágyból.

- Szabó Gusztáv a rendőrségen van?!

- Igen. Valami aranytárca miatt. Azt mondta, hogy lopta.

- Nem igaz! Én adtam neki! A Waciszláv tárcája! Azonnal sürgönyözzön a Waciszlávnak, intézkedjen a rendőrségen, hogy a tárcája miatt ne tartsák ott a Szabó Gusztávot.

- Nagyon nehéz lesz. Ha egyszer beismerte, hogy lopta.

- Azért tette, mert gentleman! Mert azt hitte, hogy engem bajba sodor különben. Tessék azonnal segíteni Szabó Gusztávon. Waciszlávot Bukarestben utoléri a sürgöny.

És öltözött. És nézte Wallenstein, aki a hallgató gumicsövét az ujjára csavarta, és gondolkozott.

- Maga megjegyezte három év előtt az én arcomat? - kérdezte a princesszt. Wallenstein bólintott.

- Miért jegyezte meg az én arcomat?

- Jó arcmemóriám van. Egyelőre ne menjen ki ebből a szobából. Sikerült elintézni, hogy a maga neve nincs benne a dologban. Majd én sürgönyözök Waciszláv grófnak, hogy kirántsuk ezt a Szabó Gusztávot. És, azt hiszem, meglesz a nyakék is. Az egyik tettes már megvan.

- Kicsoda?

- Hát ide figyeljen... Nem olyan egyszerű a dolog. A Berényiné valami módon magához tért hajnalban, és ment a férjét keresni. Ez lent ült az étteremben Torbággal, konyakot ittak. Berényiné csinálta az egészet. Hallotta letről egy londoner hangját, hogy vigyenek Stambult Szegő Évának a 125-be. Ment Szegő Évához. Most csak még egyet nem tudok. Szegő Éva gyanútlanul jött ki a szobájából, és... közben én is végeztem néhány kihallgatást, kezében volt a nyaklánc. A beteg asszony azt hitte, hogy Berényi vette, az ő pénzéből, hisztériás rohamot kapott, elvette a nyakláncot a nőtől, Szegő Éva elmenekült, a beteg nő folyosókon át követte... Valahol a beteg asszony elájult, és kivették a kezéből a nyakláncot. Anna nem tehetett, mert ő ugyanakkor lent volt Torbágy sebésszel. Pipi nővér találta meg az ájult nőt, de akkor már nem volt kezében a lánc. Pipi nővér sem tehetett. Nem tesz ilyet.

- Miért aggódik maga? Fél, hogy elveszíti a szanatóriumát? Mondja, egyáltalán minek magának ennyi pénz?

- Fontos a pénz. Kell. Mi fontos különben?

- Maga nem hisz abban, hogy sokat tud?

- Nem. Az ember nem tud sokat. Senki sem tud sokat. Ez az igazság. Az emberek hisznek bennem, és én hagyom őket...

- Hát ez nem igaz. Láttam, amikor bejött ahhoz az asszonyhoz, és belevágott...

Lebiggyesztette a száját.

- Szerencse. Ugyanannyit tudok ebben a nyakláncügyben. Fölény. Miért jó magának, hogy ez a kis elárusító lány a görög herceggel flörtöl?

- Mert nem érdekel... a görög herceg. Három éve, amikor itt álltam, azt mondtam, jó lenne egyszer bejönni ebbe a szanatóriumba, és nem betegnek lenni. - És gyorsan hozzátette: - Persze nem úgy, hogy a Torbágy megoperáljon.

Wallenstein megfogta a lány kezét.

- Megteszi nekem, hogy itt marad a szobában? Nem mozdul ki. Nem fogják belekevern... Én vigyázok...

- És kicsoda az a maga menyasszonya?

Wallenstein arca elborult.

- Egy tőzsdei tanácsos leánya.

- Van két háza... - mondta gúnyosan a hercegnő, és tele lett a szeme könnyel. - Van neki két háza, magának lesz tizennégy autója, és este tizenegyig fog dolgozni, amíg idegösszeroppanást nem kap, és elutazik Engadinba egy hónapra, azzal a kis, félig púpos nővel... És a lapok megírják.

- Maga honnan tudja... hogy milyen?

- Láttam. Beszéltem vele! Itt bent volt a szanatóriumban, titokban! Éjszaka! Mert féltékeny magára! Mert jól tudja, hogy magának csak a házai kellene... és hordja el magát! Takarodjon ki innen! Takarodjon! - sikoltotta toporzékolva. - Hordja el magát, Wallenstein főorvos úr!

Wallenstein elment. A főhercegnő magára kapta a köpenyét, és felsietett az emeletre. A főhercegi folyosó el volt zárva.

- Erre most nem lehet... kegyeskedjék...

- A főorvos úr küldött! - félretaszítja a barna ruhást, és kopogás nélkül egyenesen benyit a hercegnőhöz.

Anna nővér a másik szobában ilyenkor Zweiget olvas, és minden cuppanásra unottan lebiggyeszti a száját. Unalmasak.

Egyszerre azonban, mint a szélvész, berohan valaki. Azt mondja görögül a hercegnek:

- Kérem, tessék átmenni a másik szobába, nekem beszélőnivalóm van a főhercegnővel, a szanatórium görög tolmácsa vagyok.

A madárfejű, szőke herceg áll, mint egy sóbálvány.

- Ne meresztgesse a szemeit. Aztán majd magával is beszélök. Most a hercegnővel kell beszélni.

- De hiszen a hercegnőnek nem szabad beszélni... - hebegi a főherceg.

- Olyan a polipja, hogy csak franciául meg görögül nem szabad neki.

A főherceg átmegy a szomszéd szobába. Anna behajtja a Fouché című könyvet, sóhajt, mosolyog és feláll. De a madárfejű főherceg int, hogy csak maradjon. És idegesen sétál. Mi ez?

Zimm, zumm!

Valaki két pofont kapott odabent, ez kétségtelen.

- Foglaljon helyet - mondja neki Anna ápolónő.

Titty!

Valaki egy harmadik pofont kapott.

De lehet, hogy ő ezt csak képzeli, mert az ápolónő nem szól semmit.

Holott egyáltalán nem képzelődés volt.

Amint kitette a lábát, a főhercegnő és Kovács Ágnes egymással szemben állnak.

- Add ide a nyakláncot!

Kovács Ágnes valamit akar mondani, két villámgyors pofont kap.

- Add ide a nyakláncot, mert kiszedem a szemedet! Az egész disznóságot tudják már. - Ágnes ijedten áll, és nagy könnyek potyognak a szeméből. Ekkor kapja a harmadik, jóval kisebb pofont.

- Nálam van négy briliáns, még kilenc hiányzik. Add ide! Mert úgy bezáratlak, mint a pinty!

- Én nem tudom, miért mondja...

- Majd megmondom, miért mondom! Amikor az ápolónő lement az étterembe a sebész után, te megijedtél, hogy mi lesz ebből, és elindultál engem keresni. Ezen a folyosón senki nem lakott, csak Szerémyné és Szegő Éva, aki akkor a frászt kapta, és bezárkózott a fürdőszobába. Ott láttad feküdni a sárga hajú asszonyt, a kezében a nyakláncsal. És akkor arra gondoltál, hogy a heccnek vége lesz, mehetsz vissza megint az áruházba, jönnek megint a divatrevük és Kerényi, aki nem hagy békén, és kivette a kezéből a láncot.

- Ez igaz! De maradt még a kezében, mert erősen fogta!

- Az már rendben van! Az megvan nekem! Azt a szanatórium miatt egy ápolónő vette ki a kezéből, aki éppen visszajött, és a három briliánsból akarta biztosítani a férfit, hogy lesz egy szanatóriuma.

Anna nővérnek a jobb arca kissé piros volt a délután folyamán. Vele beszélt a főhercegnő, amikor Torbágy bement a műtőbe, és ketten maradtak az előkészítőben.

- Miből akar maga szanatóriumot venni?

- Semmi köze hozzá! Ha én kinyitom a számat, olyan botrány lesz abból, hogy maga a Szabó Gusztávval...

Puff!

Egy pofon. Anna nővér kezében megjelenik egy kis revolver.

- Ha még egyszer hozzám ér, lelövöm.

Még egy pofon.

Nem lőtte le. A lánc egy része visszakerült a főhercegnőhöz. Újabb négy gyémánt most előkerül Kovács Ágnes matraca alól, az összesen hét, még hiányzik hat a tizenháromból. A princess megigazítja magán a flanelköpenyt, és legédesebb mosolyával, de az orra körül furcsa, keserű ráncokkal, rekedt hangon invitálja a madárfejű főherceget:

- S'il vous plaît...

És távozik. Őfelsége megáll az ajtóban, és nem kétséges, hogy a hölgy, aki kócosan az ágyon ül, föl lett pofozva. És tenyerébe rejti az arcát, és sír. Őfelsége leül mellé, és simogatja... Valami dereng benne... Anna nővér ismét felveszi a Fouchét, és olvassa. Három perc múlva hall egy cuppanást. Lebiggyeszti a száját, sóhajt és legyint...

Most a princessz a mütő felé megy. Lehet, hogy Torbágnál vannak a hiányzó gyémántok. Pipi nővért fogja el.

- Idehallgass, Pipi. Baj van! Mindenki téged gyanúsít a lopással!

- Aki énrám merészeli mondani...

- Hallgass! Kaptál az éjjel száz pengőt, és eltetted! Aki pénzt lop, az mást is lop! És Szabó Gusztáv a rendőrségen bevallotta, hogy kihallgatott téged. Te vitted le a nőt, és a kezében voltak a gyémántok, és aztán Szabó Gusztáv hallotta...

- Az a Szabó Gusztáv azért dühös rám, mert én az Emmát felpofoztam, mikor idemázkált éjjel az emeletre. Mert aki nincs szolgálatban, annak nincs itt semmi keresete.

- Te szolgálatban vagy, és mégis panaszkodsz, hogy kevés a kereset. Idehallgass, Pipi! Te vitted a nőt, és valakivel találkoztál, ezt már mindenki tudja. Kivel találkoztál?

Pipi hebeg.

- Ne dadogj, Pipi! - érzi, hogy most le kéne kenni egyet, de hát Pipi az más. Ez visszaad egy felet, és három napig fekszik tőle.

Pipi éppen adagolja az altatókat, előkészíti a gézt meg az ampullát, meg a fecskendőt injekciókhoz, és nem felel.

- Meglátod, Pipi, bezárnak! Akkor a fiadat is elengedik a városházáról, mert büntetett előéletű anyja van. Viszont, ha megmondod, én segíthetek rajtad, mert tudd meg, hogy én a Wallenstein húga vagyok. Én sok mindenben segíthetek itt, ha akarom.

És rágja a vén ápolónő fülét, míg ez végre megszólal.

- Valakivel találkoztam, egy hölgyel, akin barna kalap volt, és valami szőrmekepp, és segített bevinni a beteget. És mostan hagyjon békét, mert én többet nem tudok.

De több nem is kell. A princessz rohan fel a mütőbe. Torbágy sebész köpenye kint van az előkészítőben. Bele minden zsebébe. Azután rohan a telefonkönyvhöz...

Két kezét a szívére szorítja, hogy el ne ájuljon. Megvan... Telefonál... Sír... A haját csavarja, húzza, egyik ujjára tekeri, a másik kezével a könnyeit törüli, és beszél, és magyaráz, és este van...

Lesiet a melléklépcsőn, keresztül a tálalókonyhán, kiér a szabadba. Átsiet a kerten. Istenem, Istenem! Csak sikerüljön... A régi dépendance-nál megállítja őt Emma.

- Álljon csak meg, maga kis kígyó... Ne féljen, nem bántom... Én örülök a nyolcszáz pengőnek. De tudja meg, hogy kieresztették a rendőrségtől. Valami nő adta neki az aranytárcát. Majd magával is úgy elbánik, mint velem. Ne féljen! Majd ő megcsinálja, hogy maga jól keressen, mert van összeköttetése... Igen, igen! Maga nem tudja, hogy Szabó Gusztáv miféle összeköttetésekkel bír ebben a szanatóriumban... De majd megtudja! Majd odahelyezik magát az első emeletre, kitúr valakit a helyéből, hogy maga jól keressen, és elszedi a pénzét, és ha megunta, akkor neki az egy szavába kerül, és maga röpül valahová hátra az idegosztályra vagy a zsábásokhoz, vagy fürdőnőnek... Ne féljen, nem bántom én magát! Majd megveri az élet Szabó Gusztávval éppen eléggé.

- Tudja meg, hogy nem igaz! - Maga sem tudná okát adni, hogy miért teszi ezt. - Szabó Gusztáv inkább azt mondta, hogy lopott, semhogy engem kiadjon! És én akartam hogy eljöjjön a rendőrségtől, különben bezárták volna az arany cigarettatárcáért! Mert engem szeretett!

És elkészült rá, hogy a másik nő pofon vágja. De avval sem törődik! Tartozik ennyivel Szabó Gusztávnak, aki lehet hogy különös összeköttetésekkel rendelkezik, de szó nélkül feláldozná magát érte.

Emma szomorúan leül egy kőre a ház mellett, és a haját igazgatja remegő ujjakkal.

- Igen... - sítja szomorúan. - Csak azt akartam, hogy fájjon magának. De mondta nekem tegnap... Magát szereti... Eladja a motorkerékpárt, és tisztességes ember lesz... Ezt mondta... Pedig soha nem volt egy egyenes lépése... A nők, mindig a nők...

A princessz leül mellé...

- Hát most azért megveri őt az Isten. Mert hiába adja el a motorkerékpárt, én mégsem leszek a felesége. Ezt most már ő is tudja biztos. Ő azt hitte, hogy a tárca dublé. És hogy én is dublé vagyok. De ez a Szabó Gusztáv egy okos fiú, ez most már tudja, hogy nemcsak a tárca valódi, mert sürgönyöznek Bukarestből, egy gróf...

- Kicsoda maga?! - kérdezi Emma szomorúan.

- Az mindegy... Én is csak olyan szerencsétlen vagyok, mint maga... Szerelmes vagyok valakibe... De nincs egy egyenes lépése... És csak a pénz meg a karrier... Képzeld el Szabó Gusztávot mikroszkópban, ezerszeres nagyításban...

Emma búsán bólogat.

- A Wallenstein...

És mind a ketten sírnak... És a princessz megöleli Emmát, és Emma simogatja a kezét, és akkor már tudja, hogy ez sosem volt ápolónő, ez nem babrált lavórokkal és borogatásokkal, és a princessz azt sítja:

- Nem kell neki eladni a motorkerékpárt... Most már ott a tárca... Abból kifizetheti magának a nyolcszázat...

És továbbshun. Tüklölést hall, fényt lát a rácsos kapunál, de ekkor egy erős kéz torkon ragadja.

- Most megvagy! Hát temiattad mondják, hogy én éjszaka mászkálok! Gyere a kapitány úrhoz! Két kézzel belemarkol a krumpliorru vörös hajába, és lerántja, de a krumpliorru nekiszalad fejével a gyomrának, gurulnak és verekszenek, végül a princessz kiszakítja magát, és rohan a kapuhoz...

Valakivel beszélnek. Valamit átvesz. Siet vissza. Fut... Egyszerre felcsillan egy kézilámpa fénye, a krumpliorru diadalmasan ordít:

- Itt van nálam a fele pizsamája! Ez volt az!

- Megálljon! Ki maga?

A kapitány előtt áll, és átadja a láncot, mind a tizenhárom briliánssal.

- Én Szofi főhercegnő vagyok, és beismerem, hogy tegnap este Szerémyné szobájából elloptam ezt a tizenhárom briliánst. Szabó Gusztáv segített nekem!

- Én segítettem neki! - mondja egy hang a sötétben.

Tizedik fejezet

Nem történik semmi, de az végzetes

Wallenstein megnézi az operáltat, és úgy találja, hogy a műtét kitűnően sikerült. A folyosón szemben állnak Torbággal, ennek még kezében a maszk, és benne a gumikesztyű. Azt hihetné az ember, hogy valami pilóta.

- Kérlek... én most hazamegyek, és megkérem a kapitányt, hogy függesse fel a vizsgálatot, addig amíg visszatérek...

- Szerintem felesleges. Én beszéltem Pipi nővérrel, és az ő vallomásából kideríthetjük a tettet.

Felveszi a köpenyét, közben megtapogatja a zsebét, valami hiányzik.

- Úgy látszik, valaki kutatott a zsebemben...

- Mit tarthatsz a zsebedben, ami valakit érdekel?

- Sürgős levélben értesítettem a részvénytársaság elnökét, hogy ma este jöjjön be a szanatóriumba. Olyan fejleményeket várok.

Wallenstein nevet. Torbágyot ez dühbe hozza. Halálsápadt lesz.

- Azt hiszem - mondja, elhúzva a fél száját Wallenstein -, jó lenne a beteget megmutatni Udvarhelyinek. Hátha újra nem indul meg a bélműködés, mint a múltkor.

Torbágy fúj.

- Azt hiszed, hogy műhiba volt?

- Nem tudom. Mindenesetre ha kártérítési pert indítanak ilyesmiért, jobb, ha Udvarhelyi előzőleg konzultált. Az unokaöccse ma járt nálam, és megígértem, hogy esetleg felveszik a fivéremhez... De nem is tudom. Még olyan színezete lesz, mintha a botránytól való félelem miatt elhelyezném. Azután járt nálam egy újságíró, kérek, Szegő Éva mindenütt terjeszti rólad, hogy azért nem szakítasz Annával, mert harmincezer pengőt adott neked, és azért nem lett orvos, hogy te sebész lehess. Nem tudok állandóan újságírókat és családtagokat leszerelni. Legfőbb ideje, hogy az elnökkel beszéljünk erről.

Most Anna szólal meg. Hogy került ide? Honnan termett egyszerre a két férfi között, amikor már Wallenstein néhány szóval ismét felülkerekedett, ez rejtély.

- Az én pénzemmel maga ne törődjön, Wallenstein! A főorvos úr sakkban tartja Torbágyot, mert egy műhiba történt. Igen! Rendben van! Műhiba történt! Mindenütt történik! Előfordul, hogy az ország első belgyógyásza epekőnek kezeli a rákot, és ez csak a műtőasztalon derül ki! És akkor Torbágy sebész elmagyarázza a családnak, hogy későn fordultak hozzánk!

- A maga beosztása, Anna nővér, nem a műtő...

- Itt egy rákról volt szó, és nem a beosztásról!

- Hogy miről van szó, azt én jobban tudom, mint maga, kedves. Udvarhelyinek is az volt a véleménye, hogy kőről van szó, és az epeszonda is azt mutatta...

- Itt arról van szó, hogy Torbágy is tagja lett a cégnek, és maga elnyomja!

- A dolog természetében van, hogy a belgyógyász mindig könnyebben érvényesül egy szanatórium színpadán, mint a sebész. Én különben nem kértem fel Torbágyot, hogy a tévedést eltitkolja.

- Nem igaz! - szól közbe Torbágy. - Nem mondasz igazat!

- Ezt kikérem magamnak!

- Megismétlem! Én azt mondtam az epeszonda után, hogy csináljunk új röntgent...

- A beteg olyan állapotban volt, hogy egy újabb eperöntgent sem Udvarhelyi, sem Boronkay nem ajánlottak, hanem azonnali műtétet. Itt különben arról van szó, hogy az én menyasszonyom elvitte a gyémántot a Berényiné kezéből! És Anna ezt megfelelő alkalomnak találja, hogy te engem az elnök előtt leterítsél. De ebben tévedni fogtok!

- Mindenesetre tisztázni kell az ügyet.

Ebben a pillanatban jött egy boy.

- A kapitány úr... - jelentette lihegve - kéreti a főorvos urat! Elfogták a tettet! Mindent bevallott! Megvan a lánc!

Wallenstein fehér lesz, mint a fal, magára dobja a felöltőjét. A felöltő külső zsebében egy Browning van, ezt csak ő tudja. Torbágy valamiért úgy érzi, hogy mégiscsak kevesebb, mint ez a Wallenstein. Csak Annának van kifogása ellene.

- Anna nővér intézkedjék, hogy a görög herceg brómot kapjon, mert panaszkodott, hogy ideges, és estére csillapítót szed majd.

Anna nővér keserű ízzel a szájában elmegy. Érzi ő is, hogy Faustot, ezt a furcsa varázslót, nem gyűrték le. Ezer sebből vérzik és haldoklik, de legyőzni nem hagyja magát.

- Kérlek, Torbágy, intézkedj az irodában helyettem. Megnézem a 200-ast, azt hiszem, jó lesz Ultraseptylt adni. Ott valami disznóság lehet...

És megy. Megnézi a 200-as pulzusát, és megkérdezi az ágy mellett ülő kövér, öreg nőt, hogy igazán az ő lánya-e az, aki a díjat nyerte. Micsoda remek teljesítmény! Nem lát okot aggodalomra, de azért nem ellenzi, hogy telefonáljanak Udvarhelyinek. Megnézi a láztáblát, és szól, hogy adjanak Ultraseptylt, és az ajtóban még egyszer mosolyogva, gratulálva int az öreg nőnek.

- Telefonáljanak Udvarhelyiért - mondja kint. - Ivott a beteg?

- Egész keveset.

Most megy Szerémynéhez. Ez éppen az utolsó simításokat végzi a tükör előtt arcán és haján, és Wallenstein kitarja a karjait.

- Maga az én praxisomban az örök csoda. Kozmetikai intézetben kéne gyógykezeltetnie magát, mert mindig szebb lesz.

És leül. És Szerémyné hálásan mosolyog.

- Mondja, Elek kijön ma?

- Persze hogy kijön. Elek húsége megingathatatlan!

- Asszonyom!... Szerintem magának, aranyos Szerémyné, ki kell hajítani az ablakon minden gyógyszert, nem szabad szóba állni orvossal, és elutazni a tengerre.

- Ah!... mondja, hová?

- Megmondom! Kérem, én két év előtt már úgy éreztem, végem van, halálra dolgoztam magam, és elutaztam Swinemündébe. Azóta én mindenkinek az északi-tengert ajánlom. Nincs az a hőség, jó kis szelecske fűjdogál...

- Beszélje rá Eleket!

- Már rábeszéltem. Most még valamit, Szerémyné... Ha valami meglepetés történne, ezt jól jegyezze meg, mondjuk, én hirtelen elutaznék... Intézkedés történt, hogy magát kár ne érje. Hát vonja majd ezt a feljelentést vissza. Ha esetleg valakit meggyanúsítanak, maga jelentse ki, hogy önként adta oda a nyakláncot, csak elfeledkezett róla, és azután menjen fel az ügyvédemhez, Bálvány utca 9...

Dr. Bloch jött be.

- Én jöttem, hogy Szerémynét az irodába kísérem. Ha esetleg felesleges izgalmmal...

Bloch kezében egy kis fémdoboz volt, injekciós felszereléssel. Szerémyné elsietett, utánuk ment Wallenstein, fehér köpenye felett vállára dobott kabáttal, a sötét fordulóban elővette a Browningot, megnézte, elhúzta a biztosítószoget. Szép kis golyó lesz ebből a koponyájában. És ha nem hal meg rögtön, Udvarhelyitől Pálosig, mindenki ott fog konzultálni az agóniája körül. A fordulóban utoléri a nővér.

- Kérem, most felment a beteg láza... 40 fokra.

- Dr. Bloch azonnal adjon még Ultraseptylt.

És már hallatszik végig az épületen:

- Dr. Bloch!... Dr. Bloch a 301-be!...

Most belép az irodába, és végre először döbbsenten, meglepetten állva marad. A princessz ott áll az íróasztal előtt, és éppen a következőket mondja:

- Ez régi betegség nálam... a kleptománia... Amikor Berényinét láttam feküdni, kezében a láncsal, nem bírtam ellenállni...

- De kedvesem! - kiáltja éppen Szerémyné. - Én kölcsönadtam magának a láncot! És elfeledkeztem róla! Tévedés volt a feljelentés, és visszavonom!

És Wallenstein áll és akkor sem tud mozdulni, amikor éppen belép Udvarhelyi báró, és a lehanyatló princesszt elkapja.

Már senki sincs az irodában, a kapitány elment, Szofit a szobájába vitték, Udvarhelyi báró a szépszisgyanus betegnél konzultál. Torbágy a főszerkesztő tizenhetedik ekcémáját nyitja meg a műtőben. Anna nővér lent az udvaron ül a padon, és a száját rágja, és Wallenstein még mindig ott áll a küszöbön, a vállára dobott felöltővel, mozdulatlanul...

Tizenegyedik fejezet

Wallenstein főorvos tizenkét menetben a halállal

Olyan, mint egy gép. Végigmegy a folyosókon, szólnak hozzá, köszönnek, beszélnek, nem felel. Oda sem néz. Olyanfajta menés ez, mintha masírozna. Biztosan, mint mindig. Most is oda megy, ahol szerinte megtudhatja a valót. Végigmegy a kerten, a gépház mellett, egy fasoron, itt a régi dépendance. Be sem kell menni. Veszekedést hall.

Alt hang, ezt ismeri, Emma nevű, Szabó Gusztáv miatt elkerült a törzsépületből, mert Szabó Gusztáv a kacsorrú, szeplős főápolónővel intim kapcsolatban van. A másik a krumpliorrú, akit a főhercegnő helyett szerepeltettek.

- Miért kellett neked rátamadni? A kapuig akart csak menni?!

- De miatta mondták énrám...

- Terád nem mondtak semmi rosszat, csak hogy láttak...

- Én azt is megmondhattam volna a kapitánynak, hogy valakitől átvette a lánc egy részét... Itt állt meg az autó a rácsos kapuban!

- Mindnyájan befogjátok a szátokat! - kiáltja Szabó Gusztáv. - Ha tudni akarjátok, abból az autóból a Wallenstein főorvos úr menyasszonya szállt ki!

Valaki rikácsol:

- A Feri lehallgatta a beszélgetést! Telefonon mondta, hogy hozza ide a hátsó kapuhoz, hogy a Torbágy iderendelte az elnököt, mert ő meg az Anna a Wallensteint ki akarják túrni... Pedig akkor megette a fene az egészet! Mert ha a Wallenstein nincs itt csak egy napig, máris mindenki azt csinál, amit akar...

A főorvos mindent tud. Masírozik vissza, és valaki utoléri. Szabó Gusztáv.

- Főorvos úr! Akarja, hogy megöljem a Torbágyot?

- Hülye vagy. Te hová küldted fel a tálalóliften ezt a lányt?

- A főhercegnővel akart beszélni. Ma már tudom, hogy ő a főhercegnő. És én is szerelmes vagyok belé.

Wallenstein megáll.

- Hát még ki szerelmes belé?

- Maga. És ő is magába. Mondta az Emmának...

- Eredj a fenébe...

- Igenis!

Megy vissza. Már mindenütt keresik az épületben: Udvarhelyi báró kéreti a 204-be.

Felmegy. Tíz órára jár, félszemmel látja, hogy a kapitány böröndjét autóra rakják. Diszkrétan távozik.

- Kérlek - mondja Udvarhelyi báró -, ez szépség... Itt azonnal operálni kell. Jó lenne behívni Takácsot, mert a fogakkal is lehet valami...

Udvarhelyi báró is belgyógyász. Ő is mindent tud. Úgy tesz, mintha észre sem venné, hogy Wallenstein főorvos egy üres pontra néz, valahová a feje fölé.

- Igen... Behívjuk Takácsot.

- Aztán lehet itt egy góc a tüdőben... A fő, hogy azonnal cselekedni kell, transfúzió is fontos...

- Igen...

Kimegy. Jön Bloch.

- Hívassák Takácsot. Transzfúzió is lesz. És műtét. Keressék meg Torbágyot. Maradjon báró Udvarhelyinél.

A fordulónál ott áll a menyasszonya.

- Richárd...

- Tessék?

- Visszahoztam a jegygyűrűjét. Az a lány telefonált nekem. Nem tudom, honnan sejtette. Csak azt mondta, hogy Torbágy zsebében volt egy levél, amelyben értesíti az elnököt, hogy én... és ő majd magára veszi, hogy megmentse... És akkor én idejöttem...

- Nem érdekel, kedves... Mivel lehetek szolgálatára még?

- Isten vele, Richárd.

- Kezét csókolom... - kíséri a főbejáratig, azután gépiesen odaszól - Feri egy kocsit a vesztibülhöz...

Bemegy az egyik tanácskozóba, leül, cigarettára gyújt. Azután levélpapírt vesz észre. Kiveszi a töltőtollát. Ír a részvénytársaságnak, hogy sajnos bizonyos okoknál fogva állásától azonnal meg kell válnia, szerinte Torbágy sebész a legalkalmasabb az intézmény vezetésére, és bevehetnék dr. Nyékit is, akinek magánpraxisa és az intézménnyel kapcsolatos forgalma régen indokolttá tenné, hogy az igazgatóságba kerüljön. Miután ő a mai nappal állásától megválna, egy hely is lesz, amelyet Nyéki betölthet, amennyiben Torbágy az ő helyére kerül. Hálásan köszöni a részvénytársaság mindenkor megnyilvánuló messzemenő jóindulatát és elfogult elismerését szerény képességeivel szemben. Kiváló tisztelettel Wallenstein Richárd főorvos.

Leragasztja a levelet, és jön egy boy:

- Elek öméltósága kéreti, ha ideje lenne egy percre az étterembe...

- Mondd meg öméltóságának, hogy sajnos egy súlyos betegünk van, Udvarhelyivel konzultálok. Ezt a levelet ajánlva azonnal feladod.

Megy fel. A lift-rapszódia búg. Odamegy Torbágyhoz, aki éppen a műtőből jön ki, a nyögdecslő főszerkesztőt egy hordágyon tolják. Becsukja az ajtót.

Pofon üt - gondolja Torbágy.

- Kérlek, bocsáss meg. Én sok mindent tettem, amit ma másképp látok. Visszaéltem azzal, hogy a személyemből több erő sugárzik az emberek felé, és elnyomtalak. Értesítettem az igazgatóságot, hogy cégtagságomról lemondok, nem kétséges, hogy téged fognak megválasztani a helyembe. Annát el kell vened feleségül. Nem lehet harmincezer pengőt lekölteni, orvosnak lenni, és a nőt meghagyni ápolónőnek. Nem a barátainknak nőszülünk. Te majd megcsalhatod Annát vagy nem, ez mindegy. De el kell vened. És úgyse hiszik el nekünk, de így van, tehát fogjunk kezét: mi itt gyógyítottunk. Szervusz, Béla.

Kezet nyújt. Torbágnak gyanús. Ez valami nagy játék a boszorkánymestertől. Mikor egyedül marad, odalép melléje Anna.

- Mert szerencséje van mindenben! Feleségül akarja venni a princesszt! Érted! Ezért játssza a drámai szerepet... És mindenki bedől neki... Te is!

- Én is... - mondja Torbágy, és az ajtó felé néz, amerre Wallenstein elment.

Egyenesen Szegő Évához. Szegő Éva a sezlonon ül, egy mopszlival játszik.

- Jó, hogy jön, főorvos úr... Nem hunytam le a szememet...

- Nem érdekel, fiam. Itt van ezer pengő. Öt perc múlva nincs az épületben. Ha jövő héten Párizsból ír, küldök magának még ezer pengőt.

És kimegy. Szegő Éva csomagol. Később jelentik, hogy Berényi úr...

- Mondják meg Berényi úrnak, hogy nem érdekel!

A saját szobájában van. Egy lapra csak ennyit ír:

„Princessz!

Sajnálom, ami történt. Nem tudom, hogy vállalhatnám a konzekvenciáit. Állásomról lemondtam, elutazom Afrikába vagy valahová, gyógyítani, és sajnálom, hogy magával is azt tettem, amit mindenkiel. Kérem, bocsásson meg

Wallenstein.”

- Ezt a levelet átadod a princessznek.

És megy. Ki az utcára. Elmegy a kocsija mellett. Hová? Útlevele érvényes tengerentúlra is. Most így, ahogy van, elutazik, és jelentkezik valamelyik misszión...

A pályaudvarról telefonál.

- Lajost kérem!... Fiam, mondd meg Udvarhelyinek, hogy fel kell mennie a 109-be...

- Igenis. Kérem, a hölgy átvette a levelet, kérdezte, hogy hová ment főorvos úr, és azt mondta, hogy mondjuk meg, ha telefonál még, vagy valaha látjuk, hogy ő mindent jól megértett...

A boy leteszi a kagylót. Wallenstein áll, a kagylóval a kezében. Bután és mereven, mint az őserdőben. És látja, hogy Pipi nővér elosztja az altatóját, és látja, hogy a lány a feje felett benyúl az üvegszekrénybe...

Taxi!

Amíg a taxi jön, tárcsázik. Udvarhelyivel akar beszélni. Elment? Hívják vissza! Torbágy! Azonnal menjenek a 128-ba! A főhercegnőt egy másodpercre se hagyjátok egyedül, amíg nem jövök!

Halló! Az imént törték be az ajtót! A princessz megmérgezte magát!

Halló! - üvölti. - Telefonáljatok mindenkiért!

Azután rázódik egy taxiban, lélektelenül és élettelenül. Nem fél, és nem fáj, nem él, és nem halott, rázódik egy taxiban a szanatórium felé...

A küszöbről visszadermed! Udvarhelyi egyik kezében a keménykalapját fogja, a másikban a lány pulzusát, Torbágy, Nyéki, Boronkay, mind ott vannak, és ő már tudja, mit jelent ez, amikor mindenki álldogál, báró Udvarhelyi egyik kezében a kalapját, másikban a pulzust fogja... És a táskája már becsukva.

- Kérlek... - mondja Torbágy - már nagyon sok felszívódott... Gyenge a szív, nem aludt éjjel, és a sok izgalom...

Félretol mindenkit, és a fülét odaszorítja a lány szívére. Még hallani valamit, valami távolodó, fáradt zajt a mellkasában, amit Wallenstein olyan jól ismer, két szárnyszerű, primitív valami...

Nem igaz!

Wallenstein nem törődik senkivel, injekciót ad, intézkedik, kiabál, becsavartatja a lány kezét, lábát, rakják fel magasra, és masszírozza két kézzel, a kis mellkast dörzsöli, szinte összetöri, báró Udvarhelyi is újra kinyitja a táskáját...

Mindenki marad.

Egy ápolónő forró vizet hoz. Azután Wallenstein valami zűröset gondol, valamit hallott injekcióról a szívbe egyenesen...

Nem fél semmitől, máris próbálja...

Reggel ötökör egyedül, ingujjban, halálosan kimerülten, még mindig dörzsöli, és a szív egyet dobban... Azután még egyet...

Wallenstein kitámolyog, és alig hallani a hangját, amint rekedten súgja az ott ácsorgó sápadt Szabó Gusztávnak:

- Feketét...

Érdekes. Ott ül egy padon Udvarhelyi és Torbágy és Anna, suttognak, és Wallenstein körül fekete lesz minden, de nem!

Megy vissza masszírozni! Dörzsölni a szívet! És egy injekcióra most már erős ütemben dobog, egyre dobog, és a nyitott ablakon langyos, sárga világosság terül szét, és a princessz szempillái kinyílnak.

- Látja... Nem igaz, hogy maga nem tud semmit.

Udvarhelyi csodálkozik, mert Wallenstein hajában egy széles sávon ősz tincs lett az éjszaka.

Ezt az ősz tincset odahajtja a lány mellkasára, és a princessz apró, szemtelen kezét Wallenstein fejére helyezi. Mindenki kimegy a szobából.

És már nem is hajnali, hanem reggeli langyos napfény özönlik be a hatalmas ablakon.

.oOo.